

WESTERN ROMAN
LASO
Cijena 300d broj 724

Luke Short:

VRUĆE SEDLO

Luke Short:

**VRUĆE
SEDLO**

**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) –
OOUR Informativno-revijalna izdanja (v. d.
direktora Božidar Radman)

Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavač i tiskare: 41000 Za-
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4

Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555

Telex: 21 121 YU VSK

Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)

Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-
ja i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Tehnički suradnik: Branko Ožegić

Luke Short: Vruće sedlo
Naslov originala: The man on the Blue
Copyright: VPA
Recenzija: Branko Kosec
Prijevod: Tomislav Odlešić

Laso broj 724 izlazi 28. 8. 1987.
u nakladi od 66.500 primjeraka

I.

– Evo, ovdje smo – reče Meksikanac i pokaže prutom na zemljopisnu kartu što je nacrtao u pijesku. Okrene se i pride rubu strmine, pogleda dolje i vrati se. – Sve su bliže. Ima ih dvadesetak.

– Još smo u Koloradu? – zapita njegov drug.

– Jesmo, ali blizu granice. Gledaj, na ovoj strani je Utah – napomene Meksikanac.

– Ondje me već traže.

– A ovdje je Novi Meksiko.

– I na tom me području traže. Ostaje, dakle, samo Arizona. Kako je u njoj?

– Potjera je sve bliže – izusti nestrpljivo Meksikanac.

– Kako je u Arizoni?

– Vrlo vruće. Mora se dugo jahati bez vode. Nema trave, nema vode, a rančevi su međusobno udaljeni dane i dane jahanja.

– Ima li gradova?

– Malo.

– Idemo u Arizonu – odluči Meksikančev drug i polako zapali cigaretu kao da mu se nimalo ne žuri. – Ideš sa mnom, Pablo?

– Ne idem, Shamrock. U Arizoni je raspisana na moju glavu nagrada od tri tisuće dolara. Radije ću poći u Utah. Zbogom, Shamrock.

– Zbogom, Pablo.

Meksikanac pritrči svom konju, hitro ga uzjaše i potjera u galopu na zapad.

Gledajući za njim nekoliko trenutaka, Shamrock zazviždi. Odmah

krene prema njemu visok, koščat sivac. Shamrock pride rubu strmine i pogleda dolje. Opazi na udaljenosti od jednog kilometra dvadesetak jahača što su neumorno tjeroali konje uzbrdo po kamenitom, teško prohodnom terenu. Očito su ga ugledali, jer se vodi potjere zadimila puška, štrcnula je uvis prašina tridesetak metara od vrha obronka i zatim je odjeknuo pucanj.

Shamrock se lijeno popne na sivca i krene nizbrdo s druge strane grebena. Kad je potjera stigla do vrha, njega više nije bilo na vidiku. Izgubio se dolje u klancima što su se rumenjeli pod posljednjim sunčevim zrakama.

Voda potjere i još dvojica sjašu i pažljivo pregledaju tragove.

– Razdvojili su se – prozbori jedan od njih.

– Koji su tragovi veći? – zapita voda, postariji čovjek naborana lica.

– Oni koji vode na jug.

– To je on – progunda voda. – Pustimo Meksikanca. – Pogleda na jug i tiho opsuje.

– Blizu je granica – napomene umorno jedan od njih.

– Neka prijede preko nje – izusti ogorčeno voda. Nadam se da će ondje naletjeti na nešto što će mu izbrisati s lica preziran smiješak. Bilo kako bilo, riješili smo ga se.

II

To se dogodilo u srijedu. Otada je neumorno jahao prema modrim gorama Santa Pitas daleko na jugu. Danas je bio utorak. Mogao je na prste izbrojiti koliko je puta za to vrijeme pio sivač. On sam pio je još manje. Približavajući se podnožju plavih planina, vjerovao je da će uskoro ugasiti žeđ. Gdje su planine ima trave, a gdje ima trave mora biti i vode. Pa ipak, koliko god logično to zvučalo, vode nije bilo još nigdje ni za lijev.

Zaustavi konja u predgorju i pažljivo pogleda oko sebe. Planine su bile još daleko, iako se činilo da su blizu. Tada opazi na jednom od brežuljaka svijetlozelenu mrljicu. Nesumnjivo je riječ o krošnjama topola, zaključuje. Ondje mora biti vode.

Odahnuvši zbog tog otkrića, potjera konja na tu stranu.

Dok se penjao po obronku, umalo je zadrijemao. Sivač najednom naćuli uši. Stigavši do vrha uzbrdice, Shamrock naglo povuče uzde i trgne se iz popodnevnog drijemeža.

Tridesetak metara od njega jahao je, zaputivši se prema stijenu kraj topola, neki čovjek na visokom ridanu i vukao nekog na lasu, privezanom za jabuku sedla. Žrtva je bila prašnjava i onesviještena. Ubrzo će se naći na stjenovitu tlu, i to će biti kraj.

Shamrock bez razmišljanja podbode sivača, hitro izvadi nož, nagne se ustranu i prereže laso.

Osloboden tereta što ga je vukao, ridan umalo posrne. Jahač trzne uzde i podigne mu glavu, a onda se okrene u sedlu.

Shamrock je već zaustavio sivača i izvukao revolver.

— Ne pokušavajte ništa — dovikne uperivši revolver i napevši ga. A onda opazi da je riječ o djevojci.

Premda je njezin prvi metak fi-

juknuo daleko, nije čekao drugi. Baci se sa sedla, otkotrlja i sakrije iza stijene pokraj puta.

— Izidite! — vikne djevojka bijesno i vrištavo. Opali u stijenu. Shamrock skine šešir, metne ga na revolversku cijev i, izvirivši sa strane, podigne ga iznad stijene. Opazi da je ona sjahala. Čim je ugledala šešir, ponovo je otvorila vatru i opalila tripot uzastopce.

— Spremite oružje — prozbori Shamrock mirno i uspravi se.

Međutim, ona ga ne posluša. Umjesto da odustane, grozničavo je nastojala napuniti revolver.

Vidjevši da je vrag odnio šalu, Shamrock jurne prema njoj. Kad joj se približio na tri metra, ona počne dizati revolver, pa je bez oklijevanja skočio na nju. Srušili su se oboje u prašinu i valjali dok joj je hvatao zglavak i oduzimao joj kolt. Tada se digao i raskoračio nad njom, donekle zadihan.

Hvatajući zrak, podigla se na jedno koljeno i objesila glavu. Gledajući joj raščupanu kosu mahagonijske boje, oprezno ustukne metar-dva. Kad ga je pogledala, zapazio pa u zelenim očima bijes. Lišće joj je bilo pjegavo, nos prćast, a usne sočne ali sada vrlo blijede.

— Dakle, i vi ste jedan od njih — reče mu ona gnjevno. — Da se niste umiješali, bio bi mrtav!

— A zašto bi trebalo da bude mrtav?

— Zašto bi trebalo? Imate obraza da me to pitate! Vi ste jedan od njegovih plaćenika, a pravite se da nemate pojma ni o čemu! — Ona polako ustane. Bila je za pola glave niža od njega. Imala je na sebi tamnosiv jahaći kostim od grube tkanine preko kojeg je započela muški opasač.

Shamrock izvadi metke iz bubnja i vrati joj revolver.

– Nestanite odavde – reče joj. – Gubite se.

Čim je uzela revolver, počela ga je opet puniti.

– Slušajte – progunda on uhvativši joj oružje – ne svidaju mi se žene. Ne svidate mi se ni vi. Gubite se odavde dok nisam zaboravio da nosite suknju.

Ona ga snažno ćušne. Trenutak dva stajao je nepomično, zatim joj istragne iz ruke kolt i baci ga daleko iza sebe, podigne je u naručaj i krene prema njenu konju. Prebaci je preko sedla tako da joj je glava visjela i pljesne ridana po sapima. Konj se napola propne i potrči. Dok je nestajala s druge strane grebena, još je bila na ridanu i čvrsto se držala za stremen.

Protrljavši obraz koji mu se zažario, Shamrock pogleda onesviještenog čovjeka. Ležao je na boku, okrenut mu leđima a ruke su mu bile svezane otraga. Vidjelo se da je krupan i srednjih godina, jer mu je kosa već gotovo posijedjela. Četrdesetak metara od puta stajao mu je konj. O sedlu je visjela čutura. Shamrock je uzme i jedva odoli želji da ispije vodu iz nje. Čučne kraj čovjeka, odveže mu ruke i okrene ga na leđa.

Odmah mu upadne u oči šerifska zvijezda na prsima. Polako se uspravivši, pogleda letimice na onu stranu kamor je odjahala djevojka, zatim se okrene opet prema šerifu.

– Nisam to smio učiniti – reče naglas. – Nisam smio.

Otčepi čuturu, nagne je i počne tankim mlazom polijevati šerifu lice. Kad je šerif iznenada zakašljao, spusti čuturu na tlo, ustukne, čučne i počne motati citaretu.

Šerif polako sjedne. Protrlja vrat gledajući Shamrocka prijaznim plavim očima, potom obriše lice rukavom.

– Vi ste me oslobodili.

– Pogriješio sam?

Šerifu se gotovo ne izmijeni lice, ali mu oči postanu malo lukavije. Posegne za čuturicom, popije nekoliko gutljaja i tada je ponudi Shamrocku, koji zatrese glavom. Ne prozborivši ništa, šerif posegne u gornji džep prsluka, izvadi iz smeđe papirnate vrećice okrugao, bijel bombon od metvice i metne ga u usta. Sišući ga, promatrao je Shamrocka.

– Odakle ste došli?

– Sa sjevera.

– Onda bi možda vaš konj htio popiti vodu.

– Ni on nije žedan.

– Sinko – reče mu prijekorno šerif. – ako vam se ne svida moje lice, to još nije razlog da mučite konja. Dojahali ste, kažete, sa sjevera. Ondje nema vode.

– Napili smo se.

Šerif slegne ramenima i začepi čuturu.

– Ja sam Andy Lobell – predstavi se tiho. – Zahvalan sam što ste me spasili. Pomislio sam već da mi je odzvonilo.

– Žene su baš gruba stvorenja, zar ne?

– Na koju je stranu otišla?

Djevojka je odjahala na sjever, a Shamrock, gledajući odrugljivo šerifa, pokaže na jug.

– Nije istina – promrmlja šerif.

– Zacijelo je odjurila na »Dvostruki karo« a taj ranč je ondje. – Pokaže na sjeverozapad prema planinama.

Dok je šerif išao po konja, Shamrock potraži vodu. Razočarano ustanovi da je nema. Očito se drveće zeleni zahvaljujući podzemnoj vodi.

– Na koju ćete stranu? – zapita ga šerif kad je doveo svog dorata.

– Na jug.

– Dobro, možemo zajedno.

Shamrock htjede kazati da će po-

ći na sjever, ali ga svlada žeđ. Šerif će ga, bez sumnje, dovesti do vode. Toliko će moći izdržati uz tog starog čudaka.

Neko su vrijeme jahali šutke a šerif je, očito, smišljao način kako da započne čavrljanje.

– Svida li vam se naš kraj? – napokon upita.

– Pravi ovčarski kraj.

Nakon toga je šerif dugo šutio, što je odgovaralo Shamrocku. Pokuša zaboraviti žeđ misleći na nešto drugo, te mu, sasvim razumljivo, padne na pamet ona djevojka. Što je pomislila o njemu?

– Trista joj gromova! – prozbori šerif kao da mu čita misli. – Ona je pravi davao. Gadno je kad žena postane takva. Ne možeš joj uzvratiti istom mjerom. Kad bi bila riječ o nekoj običnoj curi, isprašio bih joj tur i završio s tim. Ali, ona je sestra Maya Hyatta. – Pogleda Shamrocka kao da riječi govore sve.

– Nisam nikad čuo za njega – odvrati poslije nekoliko trenutaka Shamrock.

– Onda ste, očito, došljak u ovom kraju. Dapače, ako niste čuli za njega, onda niste bili nigdje ni u široj okolini.

– Nisam nikada čuo za njega – ponovi Shamrock.

– Bogamu, čovječe, on je ubojica kojeg je prošlog mjeseca pomilovao guverner. Itekako se tragalo za njim na jugu. Stoga je otputovao kočijom »Wells-Farga«. Prerušio se. Kočija je vozila tovar zlata s nalazišta kraj rijeke Smoky i na jednom ju je prijevoju napala banda. Ubili su naoružanog pratioca, ali ih je Hyatt natjerao na uzmak i dovezao kočiju u Globe. Budući da je zainteresiran za rudnike kraj rijeke Smoky i zlato je djelomice pripadalo njemu, guverner ga je pomilovao. I sada je taj Hyatt ovdje.

– Gdje?

– U Malpais Springsu – odvrati kiselo šerif. – Nije ovdje još ni mjesec dana a ja se već bojim izići noću.

– Znači, zove se Mayo Hyatt?

– Da. Poznate ga?

– Prvput čujem to ime.

– Čudno. Navodno je dobro poznato na sjeveru. – Nisam čuo to ime – ponovi mirno Shamrock.

– Ubuduće ćete ga čuti često. Evo, brzo ste mu upoznali sestru, a ako ostanete u Malpais Springsu ili bilo gdje u okrugu Jicarilla, upoznat ćete i njega.

Shamrock nasluti da šerif okoliša oko nečega i da nastoji doznati što više.

– Slučaj, stari – reče mu, duboko udahnuvši dim cigarete – ja sam Shamrock Ireland. Ne poznaš me, niti ćeš me upoznati malo bolje. Namjeravam proći kroz ovaj kraj što brže. Nije me briga za tog Hyatta. Niti me briga za njegovu sestru. Pogotovo me se ne tiču ovdašnje svade. Je li jasno?

Šerif zaustavi konja i prepriječi se preko puta.

– Vjerojatno želiš produžiti sam – prozbori. Kad je Shamrock kimnuo, nastavi: – Dobro. Ipak, najprije ću te pitati nešto što me zanima.

– Pitaj.

– Dakle, ti Hyatti... Mayo i njegova sestra Nancy... moraju predati banci svoj posjed »Dvostruki karo«. Dok je Mayo išao odmetničkim stazama, Nancy je upropastila ranč. Međutim, Mayo je, vrativši se kući, rekao da će onog tko mu donese nalog o iseljenju dočekati revolverom. Tvrdi da su mu svi krali stoku dok ga nije bilo i da se neće odreći imanja. – Šerif slegne ramenima. – Sve je već sredeno zakonski, ali se ne može naći u okrugu nitko tko bi mu htio odnijeti obavijest o oduzimanju posjeda.

– Zašto mu je ti ne odneseš?
– Taman posla – odgovori Lobell. – Bojim ga se. Izrešetao bi me. Nancy me mrzi toliko da me jutros pratila iz grada i ... hm, vidio si što se dogodilo.

– Prijedi na stvar.

– Htio bih da mi postaneš pomoćnikom i odneseš mu obavijest o oduzimanju ranča. – Podigne ruku prije nego što je Shamrock mogao progovoriti. – Dobit ćeš za to petsto dolara. Poslije će potjera obaviti svoje. Hoću da sve bude u skladu sa zakonom. Prihvaćaš?

– Ne prihvaćam – odgovori odmah Shamrock.

– Zašto?

– Ne želim pomagati banci.

– Da, to sam i očekivao – promrmlja šerif. – Lice ti se doima opasno, ali nisi tako opasan kao što se čini.

Shamrock hitro sjaše, pride mu, baci revolver na zemlju i raskorači se.

– Potegni oružje ili zaveži – reče.

– A, nije to za mene – odvrati mirno šerif. – Već sam star. Uostalom, nikada nisam tvrdio da sam nekakav brz revolveraš.

– Dobro, kakva je to igra?

– Otkrio sam ti karte. Dobit ćeš pet stotina ako predaš nalog bivšem odmetniku.

– Što još treba da učinim?

– Ništa. Imat ćeš iza sebe zakon.

Drugim riječima, ako Hyatt pogine, neće se postavljati nikakva neugodna pitanja.

– Dobro, tražim tisuću dolara za taj zadatak i obećanje da neću morati bježati ako ga ustrijelim.

– Dobit ćeš pet stotina – ispravi ga šerif.

– Tisuću.

– Dobro – pristane Lobell. Posegne u džep i dobaci mu nešto. Shamrock je, i ne pogledavši je,

znao da je riječ o zvijezdi šerifskog pomoćnika. Pala je u prašinu.

– Ne želim nositi tu stvarčicu – progunda.

– To sam i mislio – zahihoće zadovoljno šerif.

III

Malpais Springs se smjestio tako duboko u udolini u predgorju planina Santa Ritas da je sunce izlazilo kasnije i zalazilo ranije nego što bi inače. Ničime se drugim nije razlikovao od tisuću takvih gradića na Zapadu.

– Eno, ono mi je ured – reče šerif i pokaže na daščaru na uglu. – Udi sa mnom, pa ću ti dati nalog.

– Doći ću sutra po njega.

– Gdje ćeš prespavati?

– Ne znam još. Doći ću sutra. –

Ne pričekavši odgovor, Shamrock produži prema javnoj konjušnici što ju je zapazio dok su još jahali niz obronak. Zaustavi sivca pred njenim širokim vratima i ukočeno sjaše.

Iz mračne staje dode mu u susret veselo fićukajući neki šesnaestogodišnjak s fenjerom u ruci.

– Izvolite, gospodine? – progovori veselo momčić, pogledavši sivca prije nego Shamrocka. Bio je mršav i krakat, u zakrpljenoj odjeći ali čistoj. Lijeva i desna čizma razlikovale su se veličinom i oblikom. Ugurao je u njih nogavice hlaća. Imao je čupavu žutu kosu i krupne, znatiželjne smečkaste oči.

– Kad se ohladi daj mu dvostruku porciju zobu – prozbori Shamrock. – I nemoj mu dati previše vode.

– Dobro – odgovori poslušno dječak. Povede sivca u najbliži odjeljak, a Shamrock pođe za njim.

Gledajući ga kako timari sivca i dobroćudno ga sprečava da popije vode iz vedra koliko hoće, već mu

dopušta da srkne samo poneki gutljaj, Shamrock je bio zadovoljan.

– Kako se zoveš? – zapita ga.

– Maginnis.

– Ostavi sedlo na jaslama – traži iznenada Shamrock dok je motao cigaretu. – Možda ću morati žurno odjahati.

Momak prestane fićukati i tiho doda:

– I sedlo treba da se ohladi.

– Momče, nije moje da biram, vruće sedlo, ili hladno sedlo. Prilike to odlučuju.

Dugo su se gledali, šuteći.

– Ima li Hyatt ridu kosu? – zapita najednom Shamrock i zapali cigaretu.

– Upadljivo ridu.

– Visok je, blizu tridesete godine, ima ožiljak na lijevom obrazu?

– Da, to je on – potvrdi Maginnis.

– Revolveraš?

– Čini mi se.

– Evo, ovo je za tebe – reče Shamrock i dobaci mu dva srebrna dolara. – Platit ću račun poslije.

– Dobro. Od mene neće doznati ništa.

– Tko neće doznati? – upita iznenadeno Shamrock, već se napola okrenuvši prema vratima.

– Pa... pa... tko god bude pitao da li ste se raspitivali o Mayu Hyattu.

– A tko bi to mogao pitati?

– Hm, šerif se redovno raspituje otkad se Hyatt vratio kući. – Dječak mahne glavom prema šerifovskom uredu. – Došla su ovamo dvojica koje je htio imenovati pomoćnicima i ispitivali su me o Hyattu.

– Jesu li mu postali pomoćnici?

– Čujem... čujem da nisu htjeli prihvatiti taj položaj – odgovori Maginnis.

Dakle, Lobell traži tko će obaviti prljavi posao umjesto njega, mislio

je Shamrock krenuvši na ulicu. Zaustavi se i prijede pogledom po gradu. Mirisala je vlažna zemlja, kao da potočno korito iza građevina s druge strane ulice nije već odavno presušilo i kao da je u njemu još svježja planinska voda. Baš jedne ovakve proljetne večeri dogovorili su se on i Hyatt o pothvatu.

Zbilo se to u gradu Cosmosu u Idahu. Shamrock je tada bio još vrlo mlad i neiskus... toliko neiskus da je vjerovao kako se može pouzdati u ljudsko lice. Pouzdao se u Hyatta. Dogovorili su se u stražnjoj prostoriji trgovine Joea Manera u Cosmosu, sjedištu okruga koji je prije tjedan dana raspisao nagradu od dvije tisuće dolara na njegovu i Hyattovu glavu. Njih dvojica su se prije kratkog vremena upoznali u brdima. Obojica su bježali pred zakonom: Hyatt je imao družinu, a Shamrock je bio sâm.

Hyatt je predložio da se sastanu zato što je želio otići iz tog kraja, i to sâm, no prije toga je još htio obaviti jedan posao. Bio mu je potreban čovjek čeličnih živaca i smatrao je Shamrocka baš prikladnim za to. Je li Shamrock već zapazio da petkom uvečer dovozi šest rudnika iz okolice Cosmosa svoje zlato u banku i uzima novac za plaće što će ih isplatiti u subotu? Je li mu jasno da u šest sati ima u banci više gotova novca i zlata nego što bi mogao ponijeti jedan čovjek?

Smislio je plan. Podmitio je pomoćnika u banci, koji će u četvrtak uvečer sakriti Shamrocka u podrumu banke. Kad u petak navečer stignu u grad rudnička kola, Hyattova družba će ih napasti nedaleko od glavne ulice. Hici će privući bankovne stražare. Tada će se Shamrock popeti iz podruma u prizemlje, uhvatiti na nišan blagajnika i čuvare koji se tu zateknu, a Hyatt

će dovesti otraga konje, ući u banku kroz stražnja vrata i pokupiti svu gotovinu. Njih dvojica će otići zajedno i privremeno ih neće nitko progoniti, jer će šerif i bankovni stražari biti zauzeti napadom na rudnička kola.

Shamrock se složio s tom zamisli. Sve je teklo kao što su predvidjeli, osim što kroz stražnja vrata nije ušao u banku Hyatt, nego šerif sa šestoricom pomoćnika.

Hyatt ga je izdao kako bi dobio nagradu raspisanu na njegovu glavu, a budući da je upozorio šerifa što se sprema, poginuo je pri napadu najveći dio njegove družine.

Shamrock je uspio pobjeći iz zatvora prije nego što mu se i sudilo. Zakleo se da će pronaći Hyatta makar ga tražio cijelog života.

Danas ga je i pronašao. Zašto ne bi prihvatio šerifovu ponudu? Zašto ne bi uzeo tisuću dolara, obračunao se s Hyattom i poslije se koristio tim novcem na putu? Moći će kupovati odmorne konje ako bude potrebno.

Prvi put će mi pomoći zakon, pomisli krenuvši ulicom.

Zaputi se u restoran i naruči odrezak, krumpire, kavu i pitu. Za šankom su sjedila četvorica ljudi i razgovarali, ali se razgovor naglo prekine kao i uvijek kad bi se pojavio stranac. Najprije ode visok kauboj s prljavim povezom oko glave, a uskoro pođu za njim i ostali, očito grubijani. Plativši večeru, Shamrock prebroji preostali novac. Imao je još oko trideset dolara. Zaradio je te pare s Pablom na pokeru prije nego što ih je onaj šerif u Koloradu natjerao u bijeg. Krene u krčmu »Dolar« i odluči pokušati sreću na kartama.

Unutra ga dočekaše smrad duhanskog dima i alkohola. Zastane kraj vrata i preleti pogledom po

prostoriji. Unutra nije bilo Hyatta.

Naručivši pivo, krene prema stolovima za kojima se kartalo.

– Želite li nam se pridružiti? – pozove ga namještenik krčme koji je držao banku pri kartanju.

Shamrock pogleda svu trojicu kartaša, zaključi da su kauboji ili rančeri i obrati se preplanulom tridesetogodišnjaku, dostojanstvena držanja, koji je sjedio kraj zida.

– Pristajem samo ako mi prepustite svoje mjesto – odgovori mu.

– A, da – izusti tridesetogodišnjak nakon kratke šutnje – pogriješio sam. Ovo je revolveraško mjesto – i ustane.

– Mnogo vam hvala – odvrati Shamrock i sjedne na njegovu stolicu tako da su mu leđa bila zaštićena zidom.

Sreća mu je, kao i obično, bila sklona. Igrao je hrabro, blefirao i dobivao.

Kartali su se već jedan sat kad im je iznenada prišao stolu onaj čovjek povezane glave kojeg je Shamrock vidio u restoranu. Ostali su ga kartaši, čini se, poznali, ali su ga pozdravili mlako.

– Smijem li se pridružiti? – zapita on i pogleda naročito Shamrocka.

Shamrock mu nehajno kimne. Onaj dostojanstveni tridesetogodišnjak ustane i protegne se.

– Sjedni na moje mjesto, Soholt – reče pridošlici. – Ja prekidam.

– Što je, Scotte? – Soholt se namrgodi. – Ne sviđa ti se društvo?

Scott se kratko nasmije i izvrne prazne džepove, a onda, prije nego što je Soholt imao priliku bilo što reći, ode.

Kad su se nastavili kartati, Shamrock je osjećao da ga Soholt stalno promatra. Digavši jednom neo-

čekivano glavu, uhvati njegov pogled.

U jednoj igri ostadoše kao suparnici samo Soholt i Shamrock. Ostali su odustali. Njih dvojica nisu imali nijedan par. Vidjevši Soholtove karte, Shamrock ustanovi da u ruci ima bolje, ali ih ne pokaže. Htio je protivnika navući u sljedećoj igri na veći ulog. Dobaci svoje karte bankaru, ali prebrzo, tako da su se raširile na stolu.

Uvidjevši da je Shamrock imao bolje karte od njega, Soholt se razbjesni.

– Ne treba mi nikakva milostinja – vikne.

– Milo mi je što to čujem – odvrati Shamrock, ne pomaknuvši se.

– Pogotovo neću milostinju od revolveraša poput tebe, Irelande – izusti Soholt dižući se.

– Ti si običan lažljivac – reče Shamrock, još nepomičan.

Soholt posegne za revolverom.

Shamrock munjevito skoči ustranu sa stolice, ruka mu trzne revolver i cijev s boka rigne vatru.

Prvi hitac uspravi Soholta i odbaci ga natrag, a drugi ga, ispaljen odmah nakon prvog, sruši na leđa. Stežući šakom revolverski držak, ležao je nepomično, razrogačenim očima buljeći u strop. Oba su ga metka pogodila u lice.

– Želi li se još netko umiješati? – prozbori Shamrock, naslanjajući se leđima na zid i držeći kolt u ruci.

Nastane nekakvo komešanje, te on odmah okrene revolver na tu stranu, a onda se kroz redove gostiju progura šerif, pride Soholtu i pogleda ga.

– Prokleta budala – reče tiho Lobell.

– Idem odavde – progunda Shamrock. – Neka se svi odmaknu od šanka.

– Nevin je – obrati se šerifu na-

mještenik koji je bio bankar pri kartanju. – Soholt ga je izazvao.

– Samoobrana – zaključí šerif.

Međutim, Shamrock se polako povuče duž šanka do vrata, tada šmugne van, pretrči preko ulice i sakrije se iza ugla. Iz krčme se čuo uzbuđen žamor. Strpljivo je čekao. Napokon izide šerif i zaputi se prema konjušnici. Shamrock ga je nečujno pratio.

– McKinley! – dovikne šerif kad je stigao do staje. – McKinley!

– Ja sam još ovdje – progovori iza njega Shamrock.

Šerif se naglo okrene, a onda izvadi opet bombon od metvice i metne ga u usta.

– Eh, baš znaš prestrašiti čovjeka – progunda.

– Pričaj – reče hladno Shamrock.

– O čemu? O Soholtu?

– Nazvao me Irelandom – napomene Shamrock. – I revolverašem. Ti si mu to izbrbljao?

– Nisam nikomu rekao tvoje ime – odvrati tiho Lobell.

– Kako ga je znao?

– Postoje tjeralice – odvrati blagim glasom Lobell. – Izdali su jednu i za tobom. Zbog onog gradskog maršala iz Billingsa. Raspisane su tri tisuće za tebe... živog ili mrtvog.

Shamrock malo ustukne.

– Što sada? – zapita tiho.

– Smiri se. Ne zanimaš me. – Šerif se nasmije.

– Tko me pozna ovdje, Lobelle? Taj maršal je bio podlac i posegnuo je za revolverom kad sam ga uhvatio kako vara na kartama. Ne bi zbog toga poslali tjeralicu čak ova-mo.

– Trebalo bi da znaš da se o ubojstvu saveznog službenika obavještavaju sva područja.

– On je bio gradski maršal – napomene Shamrock.

– A-a. Bio je pomoćnik saveznog maršala, ali je to tajio.

– Sto mu gromova.

Obojica su dugo šutjeli. Šerif je sisao bombon i zamišljeno ga gledao.

– Soholt mi je bio pomoćnik – progovori tada. – Očito ti je vidio tjeralicu. Opazio sam da ih je izvadio cijeli snop iz ladice, a tvoja je bila najgornja.

– Jesi li znao istinu o meni i danas po podne?

– Jesam – potvrdi Lobell. – Kazao si mi ime, sjećaš se? Odmah mi je sinulo.

– Tko još zna za mene?

– Nitko. Baš to ti nastojim reći. Smiri se. Poderao sam tjeralicu. Nitko je nije vidio niti će je vidjeti.

– I bolje je tako – izusti tiho Shamrock.

Ode u hotel, unajmi sobu i uzme ključ. Popevši se u nju, pride prozoru, spusti roletu i zapali svjetiljku. Ne svukavši se, ispruži se na krevetu i zapuši cigaretu. Najradije bi bio pobjegao odavde, ali nije mogao zbog Hyatta.

Napokon ugasi petrolejku, otvori vrata i izviri u hodnik. Uvjerivši se da nema nigdje nikoga, pride prozoru u hodniku i baci kroz njega van uže. Već za pet sekundi spusti se po njemu u uličicu i ode u konjušnicu. Prišulja se sivcu i nježno ga potapše, a onda se popne na sjenik i čvrsto zaspi, s revolverom u ruci.

IV

Jašući na »Dvostruki karo« Shamrock je vidio da je riječ o lijepom posjedu. U džepu je nosio nalog o oduzimanju imanja.

Dok se približavao kući nije vidio nigdje nikoga. A onda izide iz kolibe za kauboje neki čovjek i krene prema njemu. Bio je srednjih godina i hodao ukočeno kao većina jahača. Nosio je izlizanu i čistu odjeću, a o boku mu je visio skup revol-

ver s drškom od bjelokosti. Malo je škiljio iz navike. Imao je čupave, zučkaste brkove čiji je donji rub umrljao duhanom. Oči su mu bile svijetle, ispitivačke i neustrašive. Predradnik, zaključi Shamrock.

– Tražim Hyatta – reče.

Predradnik zakvači palce za opasač i malo se raskorači.

– Ja sam mu predradnik. Što trebate?

– Ništa. Tražim Hyatta.

– Ja ga ne vidim nigdje – reče predradnik i osvrne se oko sebe. – Vidite li ga vi? – Kad se okrenuo, opet prema Shamrocku, ugleda uperenu revolversku cijev. Izraz lica mu se ne promijeni.

– Ne vidim ga još – odvrati Shamrock.

– Imate lijepog konja. Ne bih htio da ga pogodi metak. U novije smo vrijeme vrlo oprezni, pa je na prozoru kaubojske spavaonice, čim ugledamo nekog jahača, čovjek s puškom.

– Ti ćeš prvi dobiti metak – reče mirno Shamrock. – Gdje je Hyatt?

– Neće mu se svidjeti tvoje lice – reče predradnik. – Ne sviđa se ni meni.

– Baci oružje – zatraži Shamrock, gipko skočivši sa sedla. Oklijevajući samo trenutak-dva, predradnik ga posluša. – A sada me vodi k Hyattu.

– Zaista ga želiš vidjeti?

– Odmah.

– Mayo! – dovikne predradnik okrenuvši se prema spremištu za kola. – Čeka te netko!

Ubrzo izide iz spremišta visok i vitak čovjek, bez šešira. Da, bio je to Hyatt. Mirno se zagledao u Shamrocka zelenim očima. Kad je prešao pola udaljenosti, uspori korak, zatim ga ubrza.

– Irelande! – progovori iznenađeno i tiho se nasmije. – Dovraga, zar

vidim priviđenje? Mislio sam da si mrtav.

Shamrock ne odgovori, samo se nagne malo naprijed.

– Da, ti si to – doda Hyatt, približavajući se.

– Dugo sam čekao ovaj trenutak, Hyatte, ali sam ga napokon dočekao.

Prizvuk Shamrockova glasa natjera Hyatta da se zaustavi. Izbljedi mu smiješak.

– Došao je čas obračuna – reče Shamrock. – Čas obračuna, izdajico.

– Čekaj! Čekaj malo! Sve si shvatio pogrešno. Dopusti da ti objasnim.

– Pričaj. Samo požuri.

– Sjećaš se Heffnera iz moje družine? Njega sam poslao da se dogovori s pometačem. On nas je prevario. On i pometač izdali su nas u petak u podne šerifu kako bi se dokopali tvoje i moje nagrade. Te me večeri, dok sam ulazio u grad sa zapada, pratio pometač. Napao me blizu banke i zabio mi nož u leđa, no ipak sam ga svladao. – Hyatt zašuti promatrajući Shamrocka, no Shamrockovo je lice ostalo bezizražajno. – Proveo sam dva tjedna ležeći u skladištu željezarije u koje sam se jedva dovukao. Čuo sam ih kako te hvataju, ali nisam mogao ništa učiniti. Noću sam, kad sam se mogao koliko-toliko kretati, puzao kroz uličicu do hrpe otpadaka kraj restorana i ondje jeo. Pio sam iz korita za napajanje konja iza banke.

– Razmisli malo, čovječe – umiješa se tiho predradnik. – On nije još nikada izdao nikoga.

– Kad sam napokon mogao hodati – nastavi Hyatt – otišao sam do trgovine Joea Manera. On je u međuvremenu kidnuo u Nevadu. Skrivao sam se ondje još tjedan dana, zatim sam ukrado konja i pobjegao. Ti si već uspio umaknuti iz zatvora, te sam te pokušao pronaći,

no uzalud! Poslije ti se potpuno izgubio trag.

– Kamo su me odveli u zatvor?

– upita Shamrock.

– U okrug Tuscororah – odgovori odmah Hyatt. – Bojali su se da bi te u Cosmosu linčovala svjetina. Ondje si za tjedan dana pobjegao iz zatvora.

– Mogao si to doznati od bilo kojeg kočijaša – izusti prezirno Shamrock.

– Zar misliš da te se bojim, Irlande? – zapita Hyatt pocrvenjevši.

– Znam da si brz, brži od mene, no borit ću se s tobom ako to želiš. Ona?

– Neće biti nikakve borbe – dovikne tada ženski glas iz kuće. Prema njima se zaputi djevojka, držeći u rukama pušku. Promatrala je Shamrocka. – Lobellov čovjek, ha?

– Reci joj neka se ne miješa u to!

– progunda Shamrock.

– Miješat ću se itekako! – odbrusi mu djevojka. – Otkopčajte opasač i bacite ga, zatim odjašite odavde! – Prinese pušku ramenu. – Dajem vam tri sekunde. Počinjem brojiti.

– Prestani, Nancy! – vikne Hyatt. – U zabludi si! On je...

Međutim, djevojka počne brojiti, a kad je izrekla »dva«, Hyatt jurne prema njoj.

U istom času osjeti Shamrock snažan udarac po glavi. Onesvjesti se dok se rušio na zemlju.

V

Produdivši se, Shamrock se zagleda u strop. Bio je gol i ležao u krevetu.

Opazivši na komodi bočice s pomadama, zaključio da je u sobi neke žene. Koje žene? Napokon se sjeti. Napipa na glavi povez. Polako sjedne, zavrne pokrivač i potraži odjeću. Zavirivši i ispod kreveta, zaključio da su mu je uzeli. Ljutito opsuje.

Uto, začuvši škljocaj kvake, zavu-

će se opet pod pokrivač. Otvore se širom vrata i uđu Hyatt, Nancy i predradnik. Mrko ih je gledao.

– Osvijestio si se, ha? – prozbori predradnik.

– Žao mi je što si dobio po glavi, Irelande – reče Hyatt i sjedne na rub kreveta. – Nemamo razloga za borbu.

– Žao ti je? – progunda Nancy. – Iako smo mu našli u džepu nalog o oduzimanju posjeda?

Shamrock ju je začuđeno gledao. Zbunilo ga je njezino prkosno držanje. Djevojke koje je dosad upoznao bijahu drukčije; častio ih je pićem i okretao im leđa kao ohladnjelom jelu kad bi ih se zasitio. No ova cura nije takva. Gledao ju je zainteresirano kao da vidi pred sobom dvo-glavo tele.

– Što je s tim? – zapita Hyatt. – Nisam znao da si postao čuvar zakona.

– Namjeravao sam baciti taj papir, ali sam zaboravio – odvrati mirno Shamrock i zijevne.

– Znači, ne radiš za Lobella?

– Pa sad, ne bi se moglo reći da radim za njega – izusti Shamrock, namrštivši se i razmislivši. – Platilo mi je da ti donesem nalog. Želio sam novac i želio sam vidjeti tebe. To je sve. Stoga sam prihvatio ponudu.

– Lažete! – reče gnjevno Nancy. Okrene se prema bratu. – On je Lobellov plaćenik... poput svih osalih!

– Ja ga dobro poznam, seko – odvrati joj blagim glasom Hyatt. – Pusti me da razgovaram s njim. – Pogleda opet Shamrocka. – Vjeruješ li u ono što sam ti ispričao o događaju u Cosmosu?

– Ne vjerujem – odgovori odmah Shamrock.

– Dobro. Sjećaš se onog dana kad sam se kupao u rječici Little Fork? – zapita Hyatt. Shamrock suzdržljivo kimne. – Vidio si mi le-

đa. Da li sam imao na njima ožiljak?

– Nisi.

Hyatt ustane, svuče košulju i pokaže mu leđa. Ispod desne se lopatice vidjela brazgotina.

– To mi je ostavio za uspomenu pometač. Vjeruješ li mi sada?

– Dobro, recimo da vjerujem.

– Moraš mi vjerovati – reče Hyatt. – Učinio sam u životu štošta, Irelande, ali nisam nikad nikoga izdao. Radije bih izgubio ruku nego učinio nešto takvo.

– Dobro, ostavimo to – izusti Shamrock, zaključivši da mu Hyatt govori istinu.

– Postupi sada kao te volja. – Hyatt se okrene prema predradniku. – Matt, donesi mu odjeću.

Ostavši sâm, Shamrock se digne i počne oblačiti. Bio je to tako slab da je morao dvaput sjesti. Napokon zakopča opasač. Prije toga provjeri da li su mu, možda, pokvarili revolver.

Nesigurnim koracima krene prema vratima i uđe u veliku dnevnu sobu. Htjede već produžiti prema kućnim vratima kadli začuje jecaje. Osvrne se prema divanu. Spazi ondje sklupčanu Nancy Hyatt. Plakala je kao da će joj srce pući.

Promatrao ju je nekoliko časaka, a onda se nakašlje. Djevojka se naglo okrene i pokuša prigušiti jecaj. U oči joj se odmah uvuku ogorčenost i neprijateljstvo.

– Tražim svoga konja – prozbori Shamrock.

– Zar ste očekivali da ćete ga naći ovdje?

– Nisam. Gdje je?

– U oboru, dabome. Niste, valjda, pomislili da ćemo vam ga ukrasti?

– Nisam. Odlazim.

– Ako očekujete da ću se ispričati zato što sam pucala u vas, varate se. Žao mi je što nisam bolje gadala.

– Ne očekujem to.

– Znam, nije pristojno vrijeđati gosta u svojoj kući – nastavi ona ogorčeno – no ne podnosim budale koje se upliću u nešto što ih se ne tiče i stvaraju samo još veće nevolje!

– Ni ja ih ne podnosim – složi se Shamrock. – Možda se opametite i prestanete petljati u muške poslove.

– Gubite se odavde! – Ona skoči na noge, a oči su joj se bijesno sjale.

– Kad budem idući put imala u rukama oružje, neću promašiti!

– Ne uzbudujte se, već odlazim – reče Shamrock i tiho doda: – Revolverašice.

Ona pohita prema oružju, obješenom o klinove na zidu, ali je Shamrock pretekne. Spriječi je da bilo što dohvati. Napokon se smirila. Ne okrenuvši joj leđa, Shamrock posegne za puškama iza sebe i isprazni ih sve. Gledajući ga netremice, ona ga, kad je završio s tim, snažno pljusne. Premda je vidio njezin zamah, nije se pokušao izmaknuti.

– Ovo je već drugiput – reče joj. – Vraški ste opasni. Skloni ste ubijanju. Jednom ste pokušali mene ubiti a jednom Lobella.

– Zar sam ubojica zato što hoću spasiti brata?

– Dobro, namjeravao sam se boriti s njim – prizna Shamrock – ali to vi niste znali. Vi ste...

– Ne znam ništa o vašim sukobima s Mayom u prošlosti, ali znam da vas je Lobell poslao ovamo zato da ga ubijete! I znam da bih, ne trepnuvši okom, ustrijelila vas i Lobella, makar visjela zbog toga!

– Zar nema ovdje nijednog muškarca koji se zna boriti? – naruga joj se Shamrock. – Ili vi toliko uživate u tom da su vam sve prepustili?

– Baš ste budala! Zar vam nisu već objasnili da ne možete izgubiti... da Mayo ne može pobijediti?

– Koliko znam, on je spretan revolveraš.

– A ako povuče revolver na bilo koga, dignut će se na noge svi u okolini i navaliti na njega! Zar ne znate da je pomilovan zbog dobrog ponašanja i da bi ga revolveraški dvoboj odveo u zatvor ili na vješala? – Ona uzdahne duboko zrak dok su joj prsa podrhtavala od srdžbe. – Zašto sam vukla onog podlaca Lobella? Zar mislite da želim umrijeti? Htjela sam spriječiti njegov obračun s Mayom. Jasno mi je da on jedva čeka priliku za linč! Mayo mora ostati na pravom putu, makar je žrtvovala za to život! Gubite se! Što vi znate, uostalom, o ljubavi... o ljubavi prema bratu ili posjedu na kojem se odraslo? Vi ste mahniti revolveraš... kao i onaj koji vas plaća. Nestanite!

– Već idem – reče on i, zaobišavši je, pođe prema vratima.

– Čekajte – zaustavi ga ona. – Da li biste mi htjeli učiniti jednu uslugu?

– Kakvu?

– Nemojte... nemojte spomenuti Mayu da sam pokušala ubiti Lobella. Ne smije to doznati. Valjda vam je jasno što bi to značilo? Shvaćate što bi on učinio?

– Neću mu ništa kazati – odvra ti Shamrock i izide. Za trenutak se nasloni na dovratnik jer su mu od slabosti drhtale noge. Potom se uspravi i zaputi prema sivcu u oboru. Pitao se kamo da odjaše kad ga osedla. Svakako će krenuti u planine, ali kamo odande?

Pogledavši preko ramena, opazi kauboje kako se peru prije večere.

Popuši cigaretu, a onda uzdahne i potraži Hyatta.

– Ostani na večeri – predloži mu Hyatt.

– Je li istina ono o Lobellu? – zapita Shamrock bez ikakva uvoda.

– Izaziva te zato što si uvjetno oslobođen i ne možeš mu se suprot-

staviti? – Kad je Hyatt kimnuo, nastavi ga ispitivati. – On je predstavnik zakona. Zašto bi ti on bio protivnik? Posjed ti namjerava oduzeti banka.

– Misliš? – reče tiho Hyatt. – Lobell je trgovao konjima prije nego što je postao šerif. Dokopao se tog položaja zato što su ovdašnji rančeri suviše sebični... suviše zakupljeni zgrtanjem novca na govedima... da bi izabrali pravog čovjeka ili se sami kandidirali za to mjesto. Lobell je prekinuo krađe stoke u okrugu... izuzevši goveda na ovom ranču. Te krađe neće ni pokušati spriječiti. Mirno je gledao kako nam nestaje stoka, kako tone-mo u dugove i idemo u susret propasti, a i svi su rančeri iz okolice promatrali to ne trepnuvši okom.

– Zašto?

– Zato što su mi zamrzili oca. Otac je bio grub, ali i uspješan. Dočepao se najbolje zemlje u ovom kraju. Mrze i mene, zato što sam krenuo odmetničkim stazama i usprotivio se ocu. Još više me mrze otkad sam se vratio kući. Boje me se, te im je drago što ću izgubiti posjed. Ako bih otišao u grad i suprotstavio se šerifu, možda i povukao revolver na njega, već za jedan sat pojavila bi se ovdje rulja spremna za linč.

– Ali posjed neće dobiti Lobell – napomene Shamrock.

– Neće – reče zlovoljno Hyatt. – Dobit će ga banka. Otac se zadužio do grla kako bi kupio što više zemlje i stoke. Kad je poginuo... ubio ga je jedne noći neki rudar... prikliještili su nas. Zatražili su da se isplati dug, iako još nije istekao rok. Ja nisam tada bio tu. Uočili su priliku da se dokopaju ranča i iskoristili je. Otjerali su gotovo svu stoku s pašnjakâ. Posjed je već, tako reći, u njihovim rukama. Treba da nas još samo Lobell otjera odavde, a njemu će to biti veliko zadovoljstvo.

– Što možeš učiniti?

– Boriti se.

– Kakva ti korist od toga?

– Dat ću sebi oduška. Ustrijelit ću Lobella i desetak licemjernih susjeda. Zapamtit će me za sva vremena.

– Kako će sada postupiti Lobell?

– Dojahat će ovamo i upozoriti nas da moramo otići. Otjerat će ga. Tada će doći s potjerom. – Hyatt raširi ruke. – Borit ćemo se do posljednje kapi krvi.

– Razumijem – promrmlja Shamrock. – Ja sam ubrzao obračun.

– To se moralo dogoditi. Lobell nastoji da sve bude u skladu sa zakonom, pa ne možemo ni od koga zatražiti pomoć. Već mjesec dana želi nam uručiti nalog, no nitko to nije htio učiniti dok se nisi ti pojavio. Sada smo dobili nalog. Spremni smo.

– Za mnom je raspisana na ovom području nagrada od tri tisuće – reče Shamrock. – Ne bi ti baš pomoglo ako bih ti se pridružio, zar ne?

– Imao bi samo još jedan razlog više da se okomi na nas. Ipak, hvala ti...

Uzjahavši sivca, Shamrock je znao da mu je najpametnije da pobjegne što dalje. Sada kad je izvršio svoje i više nije potreban Lobellu, šerif će se pokušati dočepati nagrade za njegovu glavu. Nadzirat će sve putove što vode iz ovog kraja. Postavit će mu zasjede.

Žurno se zaputi prema planovima.

Međutim, za dvadesetak se minuta predomisli i počne vraćati cestom prema Malpais Springsu.

Svida mi se položaj šerifova pomoćnika, mislio je. Zadržat ću ga.

Smatrao je da Lobell ima neke posebne razloge zbog kojih mu je obećao tisuću dolara za uručenje naloga.

VI

Privezavši konja pred šerifovim uredom, Shamrock krene unutra. Za stolom je, podigavši noge na nj, sjedio neki čovjek koji se doimao kao običan kauboj. Bio je neobrijan, imao je izlizan šešir i nosio stari revolver. Na prsima mu bijaše značka. Riječ je o čuvaru zakona, zaključio Shamrock, kojeg nisam vidio jutros kad mi je Lobell dao nalog.

— Kad se ulazi ovamo onda se najprije pokuca — progunda čuvar.

— Dobro. A što se radi kad se izlazi?

— Što hoćete?

— E, to je već bolje pitanje — odvrati mirno Shamrock. — Gdje je Lobell?

— Nema ga ovdje.

— To vidim i ja. Gdje je?

— Sve što želite reći njemu, možete reći meni.

— Da, mogao bih, ali neću.

— Drzak si, ha? — reče čuvar i spusti noge sa stola.

— Ne. Samo sam strpljiv. Pitao sam te gdje je Lobell.

— Slušaj, nisi valjda... nije moguće da si ti...

— Novi šerifov pomoćnik.

— E, onda... — Čuvar naglo ustane i zbunjeno se nasmije. — Nisam mislio da ćeš se... ovaj... vratiti. — Zatim doda žurno: — Tako brzo. — Shamrock ga je netremice promatrao. — Ja sam Coyne... Ed Coyne. — Shamrock je još šutio. — A ti si Ire... — Čuvar zapne usred rečenice i pokuša se brzo pribrati. — Ti si Ireland, čuo sam da te sinoć nazvao tako onaj prokleti Soholt.

— Ostavimo to — izusti hladno Shamrock, zaobide stol i sjedne na njegovu stolicu. — Gdje je Lobell?

— Ne znam. Otišao je malo prije večere i nije rekao kamo ide niti koliko će se zadržati.

Shamrock je polako prelazio pogledom po uredu. Vidio je na zido-

vima desetak tjeratica, na kojima su muhe ostavile svoje izmetine.

— Izaći ću na nekoliko minuta — reče uznemireno čuvar. — Ponestalo mi je duhana.

— Radije ostani ovdje — reče mu Shamrock i dobaci mu svoju duhankesu. Coyneu su drhtale ruke dok je motao cigaretu. Shamrock se pravio kao da to ne vidi. Uzme sa stola karte i počne slagati pasijans. Slagao ga je puna dva sata, a onda se zaustavi pred uredom nekoliko konja. Čuvar se htjede dići, ali se predomisli kad ga je pogledao Shamrock i usplahireno promeškolji.

Vani su žamorili glasovi, a onda iznenada utihnuše.

— Dovraga — uzvikne netko — zar to nije njegov sivac?

Nakon toga su se došaptavali. Shamrock začuje korake a zatim se otvore vrata. Ude samo Lobell. Lice mu je bilo sabrano i dobroćudno. Ugodno se iznenadio spazivši Shamrocka.

— Gle, gle — prozbori. — Vratio si se, ha? — Kad je Shamrock samo kimnuo, šerif se okrene prema Coyneu i mahne mu glavom. Coyne odmah ustane i izade. Zatvorivši za njim vrata, Lobell pride stolu i sjedne na rub. — Večeras je hladno vani — reče, promatrajući Shamrockovo lice. — Tražio sam te.

— Jahao sam prećacem. Žurilo mi se.

— Što se dogodilo?

— Da li se... hm... odupro?

— Malo — odgovori Shamrock.

Okrene glavu tako da mu je šerif mogao vidjeti crvenu oteklinu iza uha.

— O — izusti tiho Lobell. — Je li mrtav?

— Morao sam mu izbiti revolver iz ruke — lagao je Shamrock ne trepnuvši okom.

— Dobro. Znači, nije bilo krvo-prolića. To je izvrsno. Sve je u skla-

du sa zakonom. Hyatt će ti jednog dana biti zahvalan.

– Zanima me onih drugih pet stotina.

– Da, naravno – reče veselo Lobell. Ustane, izvadi iz džepa novčanik i dade mu petsto dolara. – Znači, sada odlaziš?

– Hm, ne znam – odvrati Shamrock i pogleda ga ravno u oči. – Sviđa mi se ovaj posao.

Lobell ga je trenutak-dva promatrao, a onda se nasmije.

– Dabome, posao je zgodan, a ti si ga i dobro obavio. – Uzme bombon od metvice i metne ga u usta.

– Hoću reći, svidjelo mi se što sam šerifov pomoćnik.

– Nažalost, ne mogu te zadržati na tom položaju.

– Razmisli malo – reče Shamrock.

– Već sam razmislio.

– Onda razmisli ponovo.

– Slušaj, ja bih te rado zadržao kao pomoćnika. Ugodno je surađivati s tobom. No ne mogu postupiti tako. Za tobom se traga. Zar da imenujem pomoćnikom čovjeka za kojeg postoje tjeralice u svim šerifskim uredima?

– Ne zna to nitko osim nas dvojice. Onaj treći je mrtav.

– Što onda ako dojaše ovamo netko tko je vidio tvoju tjeralicu negdje drugdje? Što bi se mislilo o meni?

– Reći ćeš da nisi nikada vidio moju tjeralicu. Nisi je dobio.

– Zašto želiš ostati baš ovdje? Ovaj grad je dosadan.

– Sviđa mi se ovdje. Sviđaju mi se ljudi. Uglavnom, ostat ću. Imat ću priliku biti na svježem zraku, neću se izvirgavati velikim opasnostima i dobivat ću dobru plaću.

– Plaća više nije dobra.

– Koliko dobiva šerifov pomoćnik?

– Pedeset na mjesec i uzdržavanje konja.

– Dobro. Prihvaćam.

– Vraški si uporan. – Šerif se iznenada nasmije. – Nije mi potreban još jedan pomoćnik, ali mi itekako treba netko uporan poput tebe. Imenujem to pomoćnikom. Uzmi ovu zvijezdu – doda izvukavši iz ladice značku – i nosi je uvijek sa sobom, makar u džepu. Otidi k McKinleyu i obavijesti ga da će od sad okrug plaćati troškove za konja.

– Komu da odem? – zapita Shamrock.

– K McKinleyu, onom dječaku u staji.

– Misliš na Maginnisa.

– On se zove McKinley.

– Dobro, neka bude McKinley.

– A kako si ga ti nazvao?

– Maginnisom.

– Čudno – promrmlja Lobell i za trenutak prestane motati cigaretu. – Gdje si čuo to ime?

– On se tako predstavio – odgovori zbunjeno Shamrock.

Lobell se okrene na peti i naglo otvori vrata.

– Udite! – dovikne. U ured uđu, jedan za drugim, tri čovjeka, među njima Coyne. Drugi je bio plavokos, vrlo svijetle kože i upadljivo uredno obučen, a treći crnomanjast i zdepast, lukavih crnih očiju. – Nadam se da imaš pravo – obrati se Lobell Shamrocku, i ne pogledavši onu trojicu. – Jesi li siguran da se zove Maginnis?

– Tako se predstavio.

– Dobro – nasmiješi se šerif. – Donosiš mi sreću. Taj balavi Maginnis je ubojica. Prije dva mjeseca je upao u banku u Lobato Wellsu i ubio blagajnika. – Okrene se prema onoj trojici. – Sjećate se? – Shamrocku se učini da su kimnuli donekle kolebljivo. – Kako mi to nije odmah palo na pamet? – nastavi šerif. – Balavac potpuno odgovara opisu. Samo, još je napola dijete. Doduše, u današnje se doba

ljudi kvare rano. — Uzdahne. — Mrzak mi je takav zadatak, no moramo ga uhvatiti. Treba da budemo oprezni, jer je momak opasan. — Pokaže na Coynea. — Ede, ti pođi sa mnom i Irelandom. Ući ćemo u staju kroz vrata što vode u obor. Pace — pokaže na plavokosog — ti i Freed pridite staji sprijeda. Jedan neka ostane unutra kraj vrata, a drugi neka se pritaji kraj bočnog zida ako on pokuša šmugnuti kroz prozor.

— Čekajte malo — umiješa se Shamrock. — Govorimo li mi o istom momčiću?

— Naravno. Dugačkih je ruku i nogu, svijetle kose, bezazlenih očiju i ljubazna vladanja?

— On nije ubojica — reče Shamrock.

— Možda je u duši dobar, ali se pokvario. Uhvatit ćemo ga i poslati u okrug Sahuaro. Ništa drugo ne možemo učiniti. — Mahnuvši im svima, šerif krene iz ureda. — Jesi li razumio, Pace? — upita još.

— Jesam.

Koraknuvši na ulicu, Shamrock opazi da je uz sivca privezano još pet konja. To znači da su sa šerifom dojahala još dvojica.

— Nećemo se izvrgavati suvišnoj opasnosti — prošapće šerif kad su se približili staji. — Ući ćemo kroz stražnja vrata. Ti se, Coyne, drži odjeljaka s desne strane, a ja ću s lijeve. Ireland će poći kroz sredinu. Ako Pace i Freed prestraše momka, doletjet će nam u naručaj.

— Ma, on spava — promrmlja Shamrock.

— Čuvajte se, kažem vam — ponovi šerif. — Unutra je mračno, pa se može svašta dogoditi.

— Samo, bez pucnjave — napomene Shamrock. — Momak je dobar.

— Tako je, neka sve prode bez prolijevanja krvi — složi se šerif. — Dakle, zapamtite, ja ću biti s lijeve

strane, Coyne s desne, a Ireland u sredini.

Ostavši sâm, Shamrock je slušao kako se udaljuju koraci. Izvuče revolver. Osvrnuvši se iza sebe, zaključio da će se, ako je netko iza njega, jasno ocrtavati nasuprot prednjim vratima.

Osjeti na leđima ledene trnce. Šerif je, po svoj prilici, postavio ovdje dvojicu svojih ljudi s kojima je dojahao pred ured, znajući da će Shamrock kad-tad odvesti u staju sivca. Možda je upravo na nišanu toj dvojici?

Obuzet zlim slutnjama, Shamrock se tiho spusti na sve četiri i šmugne udesno, prema Coyneu. Približivši se odjeljcima, ustane i osluhne.

Zaključivši da je Coyne pred njim, nečujno mu se prišulja i, napipavši mu odjeću u mraku, hitro mu gurne revolversku cijev u leđa.

— Da nisi ni pisnuo! — upozori ga tiho. Coyne se ukoči, ubrzano dišući. Shamrock mu spretno oduzme revolver i tada mu prišapne: — Kreni kroz sredinu.

Coyne se ne pomakne, ali ga Shamrock grubo gurne revolverskom cijevi. Tada je kolebljivo koraknuo prema središnjem prolazu.

— Irelande? — javi se iz mraka Lobell. Budući da se Shamrock nije odmah javio, šerif uznemireno ponovi: — Irelande!

Shamrock opali ustranu i istodobno se baci na pod. Otkotrlja se natrag i ostavi Coynea samog u središnjem prolazu. Stajom odjekne pucnjava.

— Zapalite svjetlo! — naredi Lobell kad su hici utihnuli. — Freede, otidi po onog malog Maginnisa. Vi, ostali, čekajte!

Pace kresne šibicu i, našavši feñjer na uobičajenom mjestu kraj vrata, zapali ga. Iz odjeljaka nedaleko od njega izidu dvojica koje Shamrock još nije vidio; jedan je bio

spor i suhonjav, a drugi nizak i hitrih pokreta. Svi se zapute prema tijelu u središnjem prolazu.

— Bogamu, to je Coyne! — prozbori zapanjeno Lobell i zaustavi se. Odmah pogleda na onu stranu gdje je trebalo da bude Coyne i ugleda Shamrocka kako, prekriživši ruke i držeći revolver, stoji ondje i smješka se. Nijemo su se promatrali punih pet sekundi.

— Pomislio sam da je Maginnis pokušao pobjeći — reče oprezno Lobell.

— I ja — odvrati lijeno Shamrock. Polako pride Coyneu i gurne mu nogom tijelo. Tada pogleda Lobella.

— Na što je pucao Coyne?

Svi su jasno vidjeli da su Coyneu korice prazne, ali se nitko nije usudio pogledati Shamrocka... nitko osim Lobella.

— Šteta što se to dogodilo — promrmlja šerif, jedva obuzdavajući gnjev. — Bio je sposoban čovjek.

— Misliš? — zapita Shamrock. — Čini mi se da nije imao soli u glavi.

— Lobell kimne i mirno metne u usta bombon.

VII

Dovedoše Maginnisa, probudivši ga iz sna. Dječak je bio još raščupan i prestrašeno gledao oko sebe. Pogleda najprije šerifa, zatim sve ostale.

— Ti si Maginnis, ha? — prozbori šerif. — Znači, tako se zoveš?

Dječak pocrveni i odmah pogleda Shamrocka.

— Vi ste mu to rekli!

Shamrock kimne.

— Pomislio si da ćeš se, ako promijeniš ime, moći skrivati zakonu pred nosom? — reče žalosno Lobell.

— Dakle, od tebe bi mogao postati pravi zločinac, momče.

— Što ćete učiniti sa mnom? — zapita Maginnis.

— S tobom? Ništa, sinko. Za tebe će se pobrinuti zakon u okrugu Sahuaro. Vjerojatno će učiniti s tobom ono što čine sa svim ubojicama.

— Ubojicama? — uzvikne Maginnis. — Nisam ja nikoga ubio. Što sam učinio?

— Evo, zadatak mi nije nimalo ugodan — promrmlja Lobell obeshrabreno i, pogledavši Shamrocka, slegne ramenima.

— Tvrde da si upao u banku u Lobato Wellsu i ubio blagajnika — reče Shamrock.

— To je laž! — vikne bijesno Maginnis.

— Dobro, poći ćeš s nama i dokazati da to nisi učinio — izusti blagim glasom Lobell.

— I ostat ću u zatvoru? — krikne Maginnis.

— Po svoj prilici.

— Neću! — vikne Maginnis. — Podli ubojico! — Molećivo pogleda Shamrocka. — Tako je i mom...

Ali, prije nego što je mogao dovršiti rečenicu, Freed zamahne revolverom i udari ga njegovom cijevi. Dječak se sruši kao krpena lutka. Shamrock opsuje i spusti ruku na kolt u koricama, a Lobell skoči prema Freedu i pogodi ga šakom u lice tako da je Freed odletio do zida i stropoštao se.

— Prokleti grubijan! — vikne razjareno Lobell. Pogleda svoje ljude.

— Rekao sam vam da ne dirate maloga. Zar se ovdje ne može baš ništa učiniti bez oružja? Ugledajte se u Irelanda. On nastoji sve obaviti bez nasilja.

Držali su se kao pokisli golubovi. Freed se polako dizao, držeći se za čeljust. Lobell mu hitro pride, ščepa ga za ovratnik košulje, okrene ga i udari nogom u stražnjicu.

Shamrock klekne kraj Maginnisa i opipa mu glavu. Što li je momak htio reći kad ga je Freed, brzo se snašavši, ušutkao?

– U kakvu je stanju? – upita brižno šerif.

– Bit će sve u redu – odgovori Shamrock. – Nije mu pukla lubanja.

Odnesoše dječaka u zatvor. U susjednoj su ćeliji bila dva pijanca i zainteresirano gledali što se zbiva. Tu je mali privremeno izvan opasnosti, zaključio Shamrock.

– Evo ti zatvorski ključevi, Pace – prozbori Lobell. – Ti ćeš noćas stražariti. – Pruživši ključeve plavokosomu, okrene se prema onoj dvojici što su se skrivali u staji. – George, ti i Harmer odnesite Coynea k pogrebniku. A ti, Freede, smjesti sve konje u staju. – Okrene se prema Shamrocku. – Htio bih s tobom popiti piće.

Pošavši za njim, Shamrock je sada potpuno razumio mržnju u Nancynu glasu dok je govorila o Lobellu. Šerifove namjere bijahu sasvim očite. Budući da mu je propao pokušaj da ubije Shamrocka, zaključio je kako mu je pametnije da ga prihvati nego da se sukobljava s njim. Namjeravao ga je privremeno prihvatiti kao nužno zlo.

Kad su ušli u točionu »Dolar«, naručiše pivo.

– Što je rekao Hyatt? – zapita Lobell bez ikakva okolišanja.

– Štošta – odgovori Shamrock, zamišljeno podigavši čašu i spustivši je. – Ukratko, ako želiš da ode, otjeraj ga.

– O, to je rekao? – promrmlja Lobell. – Možemo ga otjerati. Bez ikakvih teškoća. Dovest ću dvadesetak ljudi.

– Dvadesetak? Što će ti toliko ljudi?

– On će se ogorčeno boriti. Bit će nam potrebno toliko ljudi da bismo zauzeli posjed.

Mislio sam da te ne zanima posjed.

– Zbog čega bih te inače poslao tamo?

– Znam vrlo dobro zašto si me poslao. Znaš i ti. Međutim, to će te stajati više od tisuću dolara.

– Mogu sve lako obaviti ako dovedem potjeru. Vrlo lako. U skladu sa zakonom, pred svjedocima i usred bijela dana.

Shamrock izvadi tisuću dolara i metne ih na šank.

Evo, kladim se u ove pare da ne možeš to učiniti.

– Zašto ne bih mogao? – odvraća Lobell.

– On se neće boriti.

– Ti ga ne poznaš.

– Znam da nije budala – reče Shamrock. – Dodeš li s dvadesetak ljudi, on će se predati i odjahati. U kakvu ćeš se položaju naći tada? Potjera će ti se smijati u brk.

– Znači, neće se boriti, ha? – prozbori šerif, promatrajući Shamrocka. – Kako bih ga mogao natjerati na borbu?

Shamrock se zamisli, premda je već pripremio odgovor.

– Mogao bi povesti sa sobom četiri-pet sposobnih ljudi i odjahati na »Dvostruki karo«. Možda porazgovara s tobom. A razgovor će, uvjeren sam, postati neugodan. Izbiće li sukob, Hyatt će poginuti, nije li tako? Neće biti nikakvih svjedoka osim tvojih. Razumiješ?

– Da, razumijem – izusti tiho šerif i pogleda Shamrocka u zrcalu.

– Slušaj, što te zanima u svemu tom?

– Novac – odgovori otvoreno Shamrock.

– E, to ti vjerujem. – Lobell se zagleda u pivo. – Povedem li sa sobom petoricu-šesticu sposobnih ljudi i izazovem li ga, on će se upustiti u borbu. Možda će neki među nama nastrugati, no on će stradati. Hm, to je opasno.

– Zar ga se bojiš?

– Bojim ga se, dabome – odgovori odmah Lobell. – Zašto bih ti inače platio da mu odneseš nalog?

– Poći ću s tobom.
Šerif opet strpa u usta bombon i počne ga sisati.
– Možda si u pravu – promrmlja. – Dodi ujutro.

Okrene se i ode iz krčme.
Isprativši ga pogledom, Shamrock se smiješio. Eto, učinio mu je već tri usluge. Uručio je Hyattu nalog, raskrinkao Maginnisa i smislio nov način kako bi se mogao ukloniti Hyatt. Lobell ga, po svoj prilici, neće pokušati ukloniti dok mu je koristan.

Ode u hotel, uzme od vratara ključ, popne se do svoje sobe, ali ne uđe u nju, nego se opet spusti po užetu u uličicu.

Opazi da gori svjetlo u šerifskom uredu, no ne i u zatvoru.

Maginnis, vjerojatno, spava pošto je dobio po glavi. Ako mu Shamrock dovikne, probudit će se svi u zatvoru. Neće pozvati Pacea, ali bi lako mogli ono što će čuti izbrbljati šerifu kako bi mu se dodvorili.

Trebao bi pronaći neko drugo rješenje. Krene kroz uličicu. Tada opazi iza jedne trgovine bure podmetnuto pod žlijeb. Bilo je prazno, jer su već prošle proljetne kiše. Odnese ga do zatvorskog zida i stavi pod Maginnisov prozor. Popne se na nj.

– Maginnise – dovikne tiho. Odgovori mu samo hrkanje. Dovikne ponovo, ali ne dobije nikakav odgovor. Zavuče ruku i džep i izvadi šibice. Zapali jednu i dovikne još jednom: – Maginnise!

– Što je? – prošapće pospani glas.

– Maginnise, to sam ja: Ireland.

– Tko?

– Jesu li se i ostali probudili?

– Nisu. Tko je to?

– Čovjek sa sivcem.

– Što hoćete? – progunda Maginnis.

– Htio bih ti pomoći, momče.

– Da, već ste mi veoma pomogli.

– Što hoće Lobell. Reci mi istinu.
– Nestanite!
– Nastojim ti pomoći, šašavko! Zar ti nije jasno?
– Nestanite! – ponovi Maginnis.
– Opameti se. Ja bih ti mogao...
– Gubite se! – vikne Maginnis.
– Kakva je to galama? – javi se Paceov glas i zazveckaju ključevi.
– Slušaj, mali, zašto vičeš? Što hoćeš?

– Ma, ostavite me na miru – odvrati pospano Maginnis.

– Hej, odakle ova šibica? Freede! Shamrock skoči s bureta i šmugne uza zid. Uskoro se pojavi Freed, s revolverom u ruci, i zapali šibicu. Opazi bure, zagleda se u njega i potom pogleda prozor. Kad mu se prva šibica ugasila, zapali drugu. Zatim je baci i ode prema uredu.

*

Zašto je Lobell pritvorio dječaka? pitao se Shamrock. Očito želi zatajiti nešto. Najlakše će ga ušutkati tako da ga ubije. Maginnisa traže, tobože, u susjednom okrugu. Lobell će ga poslati tamo s dvojicom svojih revolveraša, a budući da ga u okrugu Sahuaro ne očekuje nitko, neće se postavljati nikakva pitanja ako se ne pojavi ondje. Uostalom, počne li se tkogod propitkivati, u svako se doba može kazati da je Maginnis poginuo kad je pokušao pobjeći.

Maginnisa će sutradan ujutro, kad Shamrock odjaše s Lobellom na »Dvostruki karo«, odvesti dvojica šerifovih ljudi. A kad se Shamrock vrati, bit će već prekasno, jer će Maginnis ležati negdje mrtav.

Shamrocka oblije znoj pri toj pomisli. Smota cigaretu i zamisli se. Ako ostane u gradu kako bi pripazio na Maginnisa, Lobell će odjahati bez njega na »Dvostruki karo«. Ako šerif i ne ubije Hyatta, ipak će izbiti borba, pa će tada imati razlog da okupi potjeru. Pođe li Shamrock

s Lobellom, tada će šerifovi ljudi odvesti Maginnisa. On je bez prijatelja i nepoznat. Ubit će ga bez razmišljanja.

Ako bih se dokopao ćelijskog ključa, pomisli Shamrock, onda bi Maginnis morao ostati u zatvoru dokle god ne prepile prečke na vratima, a za to bi im bilo potrebno pola dana. U međuvremenu bi se Shamrock mogao već vratiti u grad.

Ključevi su kod Pacea i Freeda.

Shamrock baci cigaretu i vrati se prema zatvoru. Približivši se buretu, pa izuje čizme kako bi bio što tiši. Osluhnuvši nekoliko trenutaka, popne se na bure i pogleda unutra. Ugleda Pacea kako sjedi blizu vrata i Freeda koji je, naslanjajući se na zid, razgovarao s njim. Fenjer je bio na podu, a sačmarica položena preko Paceovih koljena. Veliki žičani kolut s ključevima visio je o naslonu drvene stolice.

Zapamtivši situaciju, Shamrock se spusti s bureta, obuče čizme i ode na drugu stranu ulice. Odande je vidio šerifski ured. Za dvadesetak se minuta ugasi u njemu svjetlo. To je značilo da je Freed legao.

Pričekavši još pola sata, Shamrock se tiho zaputi prema vratima šerifskog ureda. Oprezno pritisne kvaku i ustanovi da vrata nisu zaključana. Odškrinuvši ih dvadesetak centimetara, čuo je Freedovo jednolično disanje s ležaja. Polako uđe i zatvori za sobom vrata. Kad su mu se oči privikle na mrak, opazi da su željezna vrata hodnika što vodi prema ćelijama otvorena nekoliko centimetara i da kroz njih prodiere mutno svjetlo. U prvi čas htjede izuti čizme, ali se predomisli, znajući da će se, bude li samo u čarapama, naći u škripcu ako se bude morao žurno povući.

Zaputivši se kroz prostoriju, zastajkivao je svaki čas i osluškivao. Stigavši do vrata hodnika, bio je

udaljen od ležaja nepun metar i razabrao Freedovu glavu. Freed je ležao okrenut prema zidu, ali bi ga svjetlo, kad se otvore vrata, moglo probuditi.

Shamrock pogledom potraži njegovu odjeću i spazi na podu hlače. Podigne ih i namjesti mu ih kraj glave tako da će, ako se Freed i okrene, potpuno zakloniti svjetlo.

Tada počne vrlo sporo otvarati vrata. Znao je da bi bilo kakvo škripanje u toj potpunoj tišini odjeknulo poput grmljavine. Trebalo mu je deset minuta kako bi ih otvorio toliko da se može provući.

Pace je sjedio s lijeve strane kao i prije dok ga je gledao kroz prozor. Ušulja se unutra i priljubi uza zid. Zaustavi dah i napne sve mišiće. Dosad je sve teklo kao po loju. Oprezno posegne za kolutom s ključevima. Ako ključevi ne budu zazveckali, sve će biti u redu.

U tom času zalupe vrata!

Shamrock udari revolverskom cijevi Pacea po glavi i u slijedećem trenu ugasi fenjer. Zgrabi ključeve i hitro se okrene prema vratima. Bude li brz, pobjeći će prije nego što se Freed potpuno razbudi.

Grozničavo potraži prstima kvaku i napipa samo ravnu željeznu plohu. Dabome, s unutrašnje strane nema nikakve kvake kako bi se otežao bijeg iz zatvora. Baš zbog toga su i bile između vrata i dovratka Freedove hlače.

Našao se u klopci.

Svlada paniku i osluhne. Zacijelo će se probuditi Freed. Hoće li spoznati istinu ili će, još omamljen snom, pomisliti da su se vrata zalupila zbog propuha?

— Pace — promrmlja pospano Freed.

— Otvori vrata — progunda Shamrock, oponašajući Paceov glas koliko god je mogao. Ako Freed zapali nekavo svjetlo, propao je.

Čuo je kako Freed prčka oko bra-

ve. Spusti revolver u korice, nasloni se rukama na dovratnik s obje strane i podigne nogu. Kad su se vrata otvorila, gurne Freeda nogom u trbuh tako da je odletio na drugu stranu prostorije. Tada, ne gubeći ni trenutak, izjuri na ulicu. Otrči do hotela, popne se po užetu i ubrzo se nađe u svojoj sobi. Počne se svlačiti u mraku. Kad je legao, gurne ključeve pod jastuk. Čekajući pet minuta, začuje korake na stepenicama.

— Tko je? — dovikne pospano kad mu je netko pokucao na vrata.

— Otvori!

— Vrata su otključana — odvrati Shamrock i digavši se iz kreveta povuče se do zida. Posteljima mu je bila zgužvana, kosa raščupana, a u ruci je držao revolver, uperen u vrata kad su se otvorila. Udoše Freed, Pace i vratar.

— Vidite? — obrati se vratar Paceu. — Ovdje je već dva sata.

— Što je ovo? — progunda Shamrock.

— Ništa — odvrati Pace, pogledavši sumnjičavo njega, zatim krevet.

— Dajem vam pet sekundi da se izgubite odavde — zaprijeti Shamrock.

Freed se žurno povuče iz sobe, vratar pohrli za njim, dok je Pace uzmicao smirenije. Vrata se zalupe upravo kad je Shamrock izbrojio u sebi do pet. On opali u vrata. Kad je prasak utihnuo, čuo je trčanje niz hodnik.

Vrati se u krevet i zaspi.

VIII

Osvanuo je divan proljetni dan. Shamrock kupi metke i ode u restoran na doručak. Kad se najeo, zaputi se u šerifski ured. Dok je koracao ulicom i razmišljao, lice mu je bilo potpuno bezizražajno. Ako je Lobell posumnjao da je on ukrao ključeve, obračun je neizbježan.

Pred uredom je stajalo šest konja. Među njima sivač. To je značilo da su se okupili svi šerifovi odabrani revolveraši. Shamrock pride sivcu i potapše ga. Opazi da su uzde čvrsto svezane za prečku. Je li to loš znak?

Kad je ušao u ured, dočeka ga tišina. Drsko pogleda Lobella, zatim ostale.

— Što još čekamo? — zapita.

— Čekamo Freeda. On doručkuje.

Odgurnuvši nekakve papire, Shamrock sjedne na rub stola. Počne mirno motati cigaretu. Nasluti da mu Freed traži u sobi nestale ključeve i nasmiješi se u sebi, osjećajući ih, umotane u maramicu, pritisnute uz struk. Kolut je ostavio ispod vrata jedne prazne sobe.

— Noćas se dogodilo nešto — progovori Lobell.

— Očito — odvrati Shamrock.

— Netko je upao ovamo i ukrao zatvorske ključeve.

— Ovamo? — Shamrock se iznenadeno namršti. — Kako je mogao upasti?

— Ne znam. Nisam bio ovdje.

— Tko je to učinio?

— To i nas zanima.

— Aha, sada razumijem — promrmlja Shamrock, pogledavši Pacea.

— Što razumiješ? — zapita šerif.

— Njih dvojica su mi upali u sobu usred noći kao da sam ih pozvao u goste — progunda Shamrock.

— Nepoznati je napadač mlatnuo Pacea po glavi — nastavi objašnjavati šerif — zgrabio ključeve, udario Freeda nogom u trbuh i pobjegao. — Pažljivo je promatrao Shamrocka. — Nasreću, imamo rezervne ključeve, no htio bih doznati tko je to učinio.

Na Shamrockovu se licu ne pomakne nijedan mišić.

— Najbolje bi bilo da pretražite jedni druge — reče on i nasmije se.

— Ponekad si vraški drzak — promrmlja Lobell, zacrvenjevši se.
— To će te jednog dana uvaliti u velike nevolje.

Uto se začuju koraci i ude neki starac u prljavoj odjeći. Nosio je pilu. Pratila su ga dvojica.

— Da vidimo tu rešetku — reče on. — Međutim, unaprijed znam, dugo treba piliti takvo željezo.

Uhvaćen u laži, šerif smeteno pogleda Shamrocka.

— Posljednja ćelija s lijeve strane, John — reče. — Prihvati se odmah posla.

Starac... Shamrock nasluti da je riječ o kovaču... ode kroz hodnik prema ćelijama. Ostala dvojica zastanu, pogledaju Shamrocka, zatim šerifa.

— Pomozite mu — naredi odrješiti Lobell.

Njih dvojica treba da odvedu iz zatvora Maginnisa, zaključiti Shamrock.

Poslije nekoliko trenutaka ude u ured Freed, te se šerif odmah digne.

— Imate li svi puške? — zapita ih. Svi kimnuše, osim Shamrocka. — Imaš li pušku?

— Ne služim se njome — odgovori Shamrock i ustane.

Uskoro su već jahali uz strminu nedaleko od grada. Razgovarali su vrlo malo. Dobili su vrlo jasne upute. Svi su nosili dvostruke redenike, jedan za revolver i jedan za pušku.

Tek kad su se počeli spuštati u dolinu u kojoj se prostirao »Dvostruki karo«, Lobell zaustavi konja i okupi ljude oko sebe.

— Ovo je tvoja zamisao — obrati se on Shamrocku. — Što namjeraš?

— Budući da nas očekuje — odvrati lijeno Shamrock — vjerojatno se utvrdio u kući ili kolibi za kauboje. Pozovi ga neka izide i obavijesti ga da si došao preuzeti posjed.

Ne bude li htio otići, zauzet ćemo ranč. Upravo to želiš, nije li tako?

— Dobro — promrmlja šerif — hajdemo.

Kad su krenuli nizbrdo, ugledaše nekoga kako izlazi iz kuće i ide žurno prema kolibi za kauboje.

— Opazili su nas — reče Lobell.

Shamrock mu nije obraćao pažnju. Pitao se hoće li Hyatt uočiti razliku između šestorice ljudi i po-veće potjere.

IX

Ranč »Dvostruki karo« doimao se pustim na toplom jutarnjem suncu. U oboru nije bilo ni jednog jedinog konja. Fijukne metak i uskovitla prašinu pred sivčevim nogama.

— Ni korak dalje! — dovikne glas. Šerif pogleda Shamrocka.

— Pozovi ga van — reče Shamrock.

— Hyatte! — dovikne Lobell prema kolibi za kauboje.

— Što je? — odvrati Matt.

— Izadite.

— Dodi ovamo — reče Matt. — Ti, Lobelle... sâm.

Šerif opet pogleda Shamrocka.

— Hajde, idi k njima — izusti podrugljivo Shamrock.

— Taman posla! — nasmije se oporo Lobell. — Dobio bih metak u trbuh prije nego što bih prešao pola puta. Izmami ga van.

Kao što je Shamrock i predvidio, sav teret treba da padne na njegova leđa. Lobell očekuje od njega da izmami van Hyatta kako bi mogli razgovarati, naposljetku se posvaditi i ustrijeliti Hyatta.

— Onda reci svojim ljudima neka se povuku — predloži Shamrock. — Možda izide.

Šerif razmisli nekoliko trenutaka, zatim strese glavom. Koliko god želio ščepati Hyatta, nije mu se usudio suprotstaviti sâm.

– Neću se suočiti s njim sâm – reče. – Izrešetao bi me. Imam ga već u šakama, pa zašto bih stavio glavu na kocku?

– Moraš ga upozoriti – ustraje Shamrock. – Ako se ne želiš suočiti s njim, barem mu dovikni.

Lobell već htjede otvoriti usta, a onda zapazi na Shamrockovu licu podrugljiv izraz.

– Slušaj – promrmlja – mogao bi mu se ti obratiti. Možda ga nago- voriš da izade.

Ne prozborivši ni riječ, Shamrock sklizne sa sedla i krene. Tek što je prešao tri metra, uzvitla mu metak prašinu pred nogama.

– Kaži Lobellu neka pođe s tobom! – dovikne glas.

Shamrock nimalo ne uspori korak. Hodao je nehajno, samouvjeren. Drugi metak zazviždi još bliže, ali se on ipak ne zaustavi. Promatrao je kaubojsku spavaonicu. Kroz njena četiri prozora virilo je osam pušaka.

– Vрати se i pošalji Lobella! – dovikne glas. Ovaj put Hyattov.

Međutim, Shamrock produži. Počeo se znojiti. Prasne puška i Shamrocku trzne metak košulju. Spustivši pogled, opazi rupu na košulji blizu struka. Ipak, ni sada se ne zaustavi. Približio se kolibi za kaubojе na petnaestak metara.

– Stani! – naredi mu strogo Mattov glas. Shamrock se zaustavi.

– Reci što želiš.

Shamrock pogleda prozore. Sve su se puške povukle. Koliko ih je upereno u njegova prsa?

– Ako niste prave pravcate budale – prozbori tako tiho da ga Lobell nije mogao čuti – pustit ćete me unutra. Ne govorite glasno.

• Začuje se mrmljanje u kolibi.

– Uđi – reče mu tiho Hyatt.

Shamrock se zaputi ravno prema vratima. Uđe i zatvori ih iza sebe.

Unutra ga, držeći puške u rukama, dočeka četvoro ljudi: Nancy, Matt, Hyatt i jedan kauboj. Očito, nisu htjeli da uđe zato što ih je tako malo. Nasloni se na vrata, osjećajući neprijateljstvo u njihovim pogledima, tvrdoglavost i odlučnost.

– Šerifov ljubimac – izusti tiho Matt.

– Hyatte, ako imaš pameti u glavi, saslušat ćeš me – prozbori Shamrock.

Hyatt ga je netremice promatrao. Vidjelo se da je miran i očajan, potpuno svjestan da je bitka unaprijed izgubljena.

– Reci što želiš.

– Predajte se – reče Shamrock.

– Nemate nikakvih nada.

– Što sam ti govorila, Mayo? – oglasi se hladno Nancy. – Nisam li ti to rekla?

– Pametnije ti je da odeš, Irlande – reče Hyatt.

– Razmisli malo. Ranč ne možeš spasiti. Oduzet će ti ga ostao ti živ ili umro. Zar ti to nije jasno?

– Itekako je jasno – promrmlja Matt.

– Ako pogineš, nećeš ga se više nikada dokopati.

– Niti će me biti briga tko ga je uzeo – reče Hyatt.

– Lobell će se vratiti – nastavi uporno Shamrock. – Da ga nisam ja odvratio od te zamisli, bio bi već sada doveo ovamo potjeru. Uvjerio sam ga da će, vjerojatno imati priliku da te ustrijeli u sukobu. Ako ga otjeraš, vratit će se sutra s potjerom. – Pogledaj oko sebe. – Tri muškarca i jedna žena. Ne možete se uspješno oduprijeti.

– Kakvu ćete vi korist izvući iz svega ovoga? – upita gnjevno Nancy.

Shamrock se nije obazirao na nju.

– Hoćeš li odustati i pobjeći u planine? – upita Hyatta.

– Neću.

– Dobro – promrmlja Shamrock, pride stolu, uzme jednu od pušaka i pomakne se tako da je mogao vidjeti kroz prozor. Začudeno su ga gledali. Kad je podigao pušku i nanišanio, skoči pred nju Hyatt.

– Što to radiš, Irlande?

– Ustrijelit ću Lobella.

– Ustrijeliti ga? – upita zapanjeno Matt.

– Prelazim na vašu stranu, ljudi

– odvratila ravnodušno Shamrock.

– Ako već moramo umrijeti, onda nema smisla da taj lukavac izvuče živu glavu.

– Ozbiljno govorite? – prozbori začudeno Nancy.

– Pokazat ću vam.

– Dovraga, ne možemo to učiniti

– progovori promuklim glasom Hyatt i protrlja čelo i lice. – Ne možemo.

– Zar je... zar je stanje tako beznadno? – upita Nancy.

– Dobro sam upoznao Lobella – reče Shamrock. – Namjerava vas uništiti i neće odustati od tog nau-ma. Ništa ga ne može spriječiti. Ako ste se odlučili boriti, neka vam on bude prvi na nišanu. Takav postupak nije lijep, no ni cijela ova igra nije lijepa.

– Zašto ste nam se pridružili? – zanimalo je Nancy.

– Rado ubijam – odgovori zajedljivo Shamrock. – Uživam u mirisu krvi. – Zatim se uozbilji. – Htio bih kazniti nekog od tih naduvenih nitkova koji ne dopuštaju ljudima da žive svoj život.

– E, to je živa istina – složi se Matt.

– Nijedan mi zakon ne može zabraniti da se uključim u ovu borbu, nije li tako? – napomene Shamrock i pogleda Hyatta.

– Ako se namjeravamo sukobiti s njim, onda bi trebalo da ga odmah ubijemo – reče Hyatt. – Trebalo bi da budemo podli kao i on, ali ja ne mogu biti takav. Neću biti.

– Ni meni se ne svida nešto takvo – progovori tiho Nancy. – Međutim, ne možemo birati. Ili Lobell, ili mi. Možda nećemo više imati ovakvu priliku, Mayo.

– Radije ću se predati. Odjahat ću.

– Nećeš se predati – izusti tiho Shamrock. – Samo ćeš čekati prikladan trenutak. U pravom ćeš se času umiješati, raskrinkati ga i ostvariti svoje pravo.

– Baš ste budala! – razljuti se Nancy. – Zar vam nije jasno da oni baš to i žele? Žele da on postane odmetnik kako bi ga mogli progoniti! ii – Ako to ne učini, imat će priliku da pogine ovdje kao junak – reče hladno Shamrock. – Birajte!

– Ali neće uspjeti ako tako postupi! Neće – Ona molećivo pogleda brata. – Zar ćeš opoet postati izopćenik? Nije li bolje da ostaneš ovdje i boriš se dok se neki među njima ne urazume! Jedanput si imao sreću, Mayo, ali te ona neće poslužiti i drugi put! Poslušaj li ga, propali smo!

– Istina, morat će bježati – prozbori Shamrock – ali će barem biti živ. Ostane li ovdje, poginut će.

– Neće stradati! To se ne može dogoditi? Zatražit ćemo guvernerovu pomoć! Zar će svi mirno gledati ono što se dogapda? – uzvikne uzbuđeno Nancy.

– Odupirete se zakonu, pa ne možete biti u pravu – naruga se Shamrock. – Stoga će šerif lako pronaći četrdesetak mirnih i pristojnih očeva porodica koji su spremni za ubijanje i paljenje! Kad oni obave svoje, Hyattovi i njihov

posjed bit će još samo krvava uspomena.

— U pravu je, sestro — zaključi Hyatt. Pokušao sam se držati našeg dogovora... Živjeti na ranču i izbjegavati borbu, ali oni mi to ne dopuštaju. Ako ne pobjegnemo Lobell će okupiti rulju i pobiti nas. Uzaludna je sva naša miroljubivost. Odem li u planine, imat ću još priliku spasiti posjed. Ostanem li ovdje, stradat ću i ostaviti te samu. — Okrene se prema Shamrocku. — Kaži Lobellu da mu ostavljam cijelo imanje. Sve na njemu, čak i hranu. U podne ćemo krenuti u planine.

— To je pametno — reče Shamrock i spusti pušku. — Kamo namjeravaš otići?

— Ne reci mu, Mayo — umiješa se odmah Nancy. Prezirno je promatrala Shamrocka. — Sve je to prijevara, zar ne? Sve ste to smislili kako biste nas naveli na odlazak i pomogli Lobellu. Gledajući vam to nacereno lice, ne vjerujem vam ni jednu jedinu riječ!

— Nancy! — pobuni se Hyatt.

— Možete li me gledati u oči i kazati da niste lagali — nastavi Nancy, ne odvojivši pogled od Shamrocka — da nije posrijedi prijevara, da ne postupate ovako zbog novca?

— Mogu — odgovori odmah Shamrock i zagleda joj se u lice.

Nancy naposljetku ne izdrži njegov pogled, već zajeca, okrene se ustranu i nasloni na Matta.

— Kamo ideš? — upita Shamrock Hyatta.

— Najprikladniji je Notch, Mayo — prozbori Matt.

— Da, otići ćemo tamo, Irlande — potvrdi Hyatt. — Riječ je o dubokom usjeku na jugozapadu. Lako ćeš nas pronaći.

Shamrock opipa revolver i pogleda prema vratima.

— Ne izlazite odavde još dugo kad budemo odjahali, razumijete? — prozbori zamišljeno. — A ti se,

Hayatte, ne javljaj ako te bude bilo tko zvao.

Otvori vrata i izade. Lažna prijetnja da će pucati u Lobella upalila je, natjerala ih je da uvide kako je besmisleno njihovo nastojanje da ostanu.

— Gdje je on? — zapita Lobell.

Shamrock odgovori tek kad je uzjahao na sivca.

— Diže ruke od svega — reče. — Vратиш li se za jedan sat, posjed je tvoj.

— Hm, baš lijepo! — promrmlja Lobell, šuteći punih deset sekundi.

— Koliko je ljudi unutra?

— Deset.

— Računajući Hyatta?

— Zar sam ja spomenuo Hyatta?

— zapita tiho Shamrock. — Nisam namjeravao. Njega nema unutra.

Nema ga unutra? — Šerif se uspravi u sedlu i nagne naprijed.

— Doznao je na vrijeme da ćemo doći. Ako se ne varam, doznao je i zašto dolazimo. Stoga je kidnuo. Ostao je predradnik i upravo namjerava isplatiti kauboje. Uskoro će svi odjahati, veli, te je posjed naš.

— Shamrock se okrene u sedlu i pogleda ljude iza sebe. — Netko je previše brbljao.

— Učinilo mi se da čujem Hyattov glas — javi se Pace.

— I meni se učinilo — odvrati mirno Shamrock.

Šerif je prelazio pogledom po svojim ljudima.

— Tako, dakle? — progunda. — Netko se raspričao.

— Mogao bih se zakleti da je, dok smo jahali nizbrdo, Hyatt išao u kolibu za kauboje — ustraje Pace.

— Otidi unutra i uvjeri se — predloži mu Shamrock. — Predradnik jedva čeka da vidi izbliza nekoga od vas, pogotovo Lobella. Htjeli bi vam zahvaliti zato što su izgubili posao.

— Tebi nije pala ni vlas s glave — promrmlja Pace.

Shamrock ne reče ništa. Znao je da Pace pokušava ocijeniti na kakav bi doček naišao i da je hrabar samo kad je u grupi.

— Hajdemo — progovori tada Lobell. Kad su se udaljili oko trista metara, zapita Shamrocka: — Oda-kle Hyattu toliko ljudi? Inače ih ima petoricu.

— Vidio sam jednog od njih sinoć u »Dolaru« — lagao je Shamrock.

— Da li je revolveraš?

— Čini mi se.

— Kad je otišao Hyatt? — prozbori šerif pošto je šutio neko vrijeme.

— Sinoć — odgovori nehajno Shamrock.

— Sinoć, kažeš? Jesi li siguran u to?

— Tako mi je rekao predrad-nik.

— Je si li ikada spomenuo onog Maginnisa Hyattu? — zapita usko-ro šerif.

— Nisam. Zašto bih?

— Aha, sada mi je jasno — izusti tiho šerif. Lice mu je bilo staloženo i zagonetno. Iznenada povuče munjevitio revolver i opali. Metak pogodi Pacea u leđa tako da je skliznuo preko jabuke sedla i pao na zemlju. Ležao je potrbuške u prašini, s rupom na leđima. — Kad me idući put bude netko od vas htio iznevjeriti, neka ima ovo na pameti — izusti ljubaznim glasom šerif. Pogleda Freeda. — Vjerujem da ti nisi sudjelovao u tom, Freede. Ne znam pouzdano, ali vjerujem da nisi.

— Ne razumijem ... ne razumijem, Andy — promrmlja Freed i nervozno obližne usne.

— Kad smo uhvatili Maginnisa, George i Harmer su odnijeli Coyneovo tijelo k pogrebniku. Ti si, Freede, odveo konje u staju. Ireland i ja smo otišli u gostionu. Upravo on me nagovorio da posjetimo Hyatta. Kad sam se rastao s njim, vratio sam se i ispričao zamisao

Paceu. Tada sam otišao pogledati Coynea. Svi su imali nekakva posla, osim Pacea. Jedino je on bio besposlen. Javio je Hyattu da smo šćepali Maginnisa. Hyatt je bio negdje u gradu, pa mu je Pace to rekao. Tada je Hyatt ukrao ključeve, a Pace mu je pomogao. Hyatt se nije poslužio revolverom, znajući da će, ako mu se pripiše još jedno ubojstvo, visjeti. Sve bi prošlo onako kako je zamislilo da se nisu zalupila vrata, pa nije stigao razgovarati s Meginnisom.

— Šerif se okrene prema Freedu. — Znali su da će te probuditi, Freede, te se Pace udario po glavi kako bi se stekao dojam da ga je netko napao, a Hyatt je šmugnuo mimo tebe.

— Zašuti za trenutak, promatrajući hladno Freeda. — Naravno, Pace se mogao poslije dogovoriti s tobom i predobiti te za svoju zamisao. Vraški je čudno što se bilo tko mogao ušuljati u zatvor dok si ti unutra.

— Učinio sam već štošta, ali te nisam nikada izdao, Andy — promrmlja kiselo Freed.

— Očito vam nije jasno što znači ovo? — izusti Lobell i, pogledavši ih, spremi revolver u korice. Svi su šutjeli. — Ovo znači da je Hyatt sada, po svoj prilici, u gradu sa svojom družinom i da je izvukao Maginnisa iz zatvora. Jašite, bogamu! Jašite. Što buljite u mene? Krenite!

Podbode konja i natjera ga u galop. Ostali su ga pratili.

Maginnis je, sudeći prema svemu, vrlo važan Hyattu, zaključio Shamrock, iako Hyatt nije još svjestan toga. Tko zna kakav je razlog posrijedi. A šerif želi, bez ikakve sumnje, Maginnisu smrt.

X

Premda krupan, Lobell sjaše prvi pred šerifskim uredom. Hitro uđe, žustro otvori vrata hodnika i ugleda kovača kako strpljivo pili. Jednu je prečku već prepilio, a sada se ba-

vio drugom. Sjedeći u ćeliji, Maginnis je uplašeno gledao što se zbiva.

– Nitko nije bio ovdje, ha? – zapita nehajno Lobell.

Njegova dvojica pomoćnika, koji su stajali kraj kovača i gledali što on radi, zatresu glavom.

– Dobro – razveseli se Lobell. – Koliko će potrajati ovo?

– Još jedan sat.

– I mnogo duže – progunda kovač, pileći bez predaha.

– Dobro, ne moraš se previše žuriti. Johnne – prozbori Lobell, čupajući usnu kao da razmišlja o nečemu. – Nema smisla krenuti na takav dugački put sredinom popodneva.

Ne bih htio, momci, da putujete s uhapšenikom noću. Do mraka ne biste mogli stići ni do jednog ranča. Pametnije je da krenete sutra.

Okrene se i vrati u ured. Vidljivo odahnuvši, spusti se na stolicu i počne sisati bombon.

– Skinuo sam veliku brigu s vrata – reče. Doimao se poput dobroćudna djedice koji se raduje dobroj žetvi. Gotovo se nije moglo povjerovati da je maloprije pucao čovjeku u leđa. – Otiđi u sudnicu – obrati se Shambrocku – i donesi mi procjenu Morganova ranča „Tava“. Budući da će se prodati na dražbi, treba da pošaljem večerašnjom kočijom uzorak obavijesti tiskaru koji će štampati oglase. Potraži Pinckneya, on je procjenitelj. Ako procjena nije još gotova. Pričekaj dok je ne napiše. – Ustane. – Ja idem u banku. Obavijestit ću ih da je „Dvostruki karo“ sada njihov.

Shamrock pročita šerifovu namjeru. Lobell mu povjerava nevažan zadatak kako bi ga se riješio i mogao odvesti Maginnisa. Htjede ga drsko odbiti. A onda ga oprez natjera na suzdržljivost. Digavši se i kimnuvši, izađe iz ureda. Kad se

zaputio prema sivcu, dovikne mu šerif s vrata.

– Nije daleko... u gornjem dijelu ulice. Možeš otići i pješice.

– A, tako – promrmlja mirno Shamrock i pođe tamo kamo mu je pokazao rukom Lobell.

Ušavši u sudsku zgradu, otvori prva vrata na koja je naišao. Unutra je, nagnuvši se natrag na stolicu i podigavši noge na pisaći stol, te objesivši glavu kao da razmišlja, sjedio ćelav, suhonjav čovjek i spavao.

Shamrock mu sruši noge sa stola na pod.

– Gdje je Pinckney?

– Ja sam Pinckney – odgovori čovjek, naglo se probudivši.

Shamrock se ovrne oko sebe. Vidio je velika, željezom obložena vrata što su vodila, po svoj prilici, u arhivu. Bila su zaključana lokotom.

– Imaš li ključ? – zapita Shamrock i pokaže na lokot.

– U uredu mi je – odgovori naduveno Pinckney. – Tko bi ga drugi imao ako ne ja?

– Pričekaj malo – promrmlja Shamrock, izađe iz prostorije i pride bočnom prozoru kroz koji je mogao vidjeti šerifski ured. Ugleda pred uredom ljude i konje. Izveli su Maginnisa iz ćelije i pripremali se za polazak. Pogleda prema drugoj strani ulice. Ondje se naslanjao na stablo Harmer i promatrao vrata sudske zgrade, očito dobivši zadatak da motri na Shamrocka.

Šmugnuvši kroz vrata, Shamrock krene udesno i nestane iza uloga. Tada se, kad je nestao Harmeru s vidika, priljubi uza zid i izvadi revolver. Vrlo brzo dotrči iza ugla Harmer. Zastane kao ukopan kad je spazio Shamrocka i uperen kolt.

– Žuri ti se nekamo? – zapita ga Shamrock.

– Ne.

– E, žuri se meni. – Shamrock mu pride i oduzme mu oružje, za-

tim ga gurne u leđa. Kad su ušli, Pinckney skoči na noge kao oparen i zapanjeno ih pogleda. – Uzet ću onaj ključ – izuzetno hladno Shamrock.

– Ali... ali što će ti?

– Želim otključati lokot.

– Žalit ću se. Nisam još vidio takvu drskost – bunio se Pinckney. Ipak, kad je Shamrock nijemo pružio ruku, dao mu je ključ od lokota. Shamrock zatraži i ključ od ureda. Opet mu je udovoljio.

– A sada, digni se! – naredi mu Shamrock. Budući da je Pinckney samo buljio u njega, zaprijeti mu: – Dobro, možda će te metak natjerati da me poslušáš.

Pinckney odmah skoči na noge.

– Zatvorit ću vas u sobu za spise

– reče Shamrock.

Harmer mirno uđe unutra, no Pinckney se opet pobuni.

– Ugušit ćemo se, čovječe! Unutra nema zraka! Umrijet ćemo!

– Nisam ja takve sreće – odvrati Shamrock, zatvori vrata, metne lokot i zaključa ga, zatim zaključa uredska vrata, ode u obor kraj suđa, u kojem je već zapazio dorata i ridana, osedla dorata i zaputi se prema brdu na zapadu. Bilo mu je žao što nema sivca, no nikako nije mogao otići po njega da ne izazove sumnju u Lobellu.

Na sredini obronka zaustavi konja i osvrne se prema gradu. Sada je vidio sve putove što vode iz njega. Razabere na jugu, nedaleko od ruba grada, tri jahača.

Potjera dorata uzbrdo, žureći prema vrhuncu. Ne smije gubiti vrijeme, znao je, jer će oni, čim se udalje toliko da se hici neće čuti, obaviti svoje.

Našavši se na vrhuncu, pogleda na jugozapad. Zapazi u stjenovitom podnožju usku cestu.

Podbode iznenađenog dorata i natjera ga brzo ni strminu. Ne dopusti mu da uspori korak dokle god

nisu stigli do ceste. Sjaše prije nego što se dorat sasvim zaustavio i pregleda prašinu. Nije bilo nikakvih novih tragova što bi vodili iz grada. Znači, pretekao ih je.

Pogleda krivudavu cestu na obronku. Bude li čekao, mogao bi zakasniti, pa stoga uzjaše opet na dorata i krene uzbrdo. Približavajući im se tako otvoreno, neće ih moći iznenaditi, ali nije ni važno. Ionako ne želi pucati u njih iz zasjede.

Popevši se do vrha uzvisine, ugleda dolje trojicu jahača. U sredini je bio Maginnis. Krene nizbrdo, ne žureći se.

Sretoše se ondje gdje je cesta prelazila preko suhog, pješčanog potočnog korita. Maginnisa su pratila ona dva šerifova pomoćnika koji su pomagali kovaču. Obojica bijahu mršavi i koščati, svijetle kose i oči, staloženi i drski poput pravih teksaških revolveraša.

Ako su se i iznenadili ugledavši ga, nisu to pokazali.

– Da ga pregazimo ili zaobidemo? – progovori onaj s desne strane i pogleda svog druga.

– Sredimo ga i odvedimo Lobellu – reče drugi. – Čini mi se da mi se strašno žuri.

– Prije nego što pokušate to – prozbori Shamrock, gurnuvši šešir na potiljak i pljunuvši – htio bih vam pokazati nešto.

– Baš me zanima – reče prvi.

– Što je posrijedi? – doda drugi.

Maginnis je za to vrijeme šutio. Noge su mu bile svezane uz stremene konopcem ispod konjskog trbuha, a na rukama je imao lisičine.

– To mi je svezano maramom oko struka – izusti Shamrock. – Posegnuo bih za tim, ali se bojim da ćete se uznemiriti, pa ću morati povući revolver na vas.

– Ako želiš, možeš odmah posegnuti za koltom – nasmiješi se izazovno viši.

– Neka nam pokaže, Dolfe – reče znatizeljno drugi.

– Dobro, neka pokaže. Samo, hoću da mu kretnje budu spore.

Promatrajući ih obojicu, Shamrock raskopča košulju i izvadi zavežljajčić.

– Da vam dobacim? – upita.

– Meni – odvrati niži. Spretno uhvati zavežljaj, razmota ga i tada opsuje. – Zatvorski ključevi!

– Aha – promrmlja Shamrock, nagnuvši se malo naprijed. – Vрати ih. Više vam nisu potrebni.

Međutim, cijelo je vrijeme promatrao višeg jahača, nije mu gledao oči, nego gornji dio podlaktice. Kad se rukav pomaknuo, munjevito je povukao revolver i opalio s boka, djelić sekunde prije nego što se bacio sa sedla. Otkotrlja se i podigne na jedno koljeno.

– Pazite! – dovikne Maginnis i potjera konja ravno na čilaša drugog pratioca.

Okrećući se, Shamrock opazi da je visoki klonuo na jabuku sedla i da se dorat srušio.

Pratilac s druge strane Maginnisa opali ponovo, upravo kad se Maginnisov konj zaletio u njega, i promaši.

Shamrock ispali drugi metak nisko i nasumce, i pogodi Maginnisova konja, koji bolno zanjšti i poklekne, a Maginnis poleti naprijed i otkrije gornju polovicu pratičeva trupa.

Shamrock otvori ubrzanu paljbu i isprazni revolver. Kad je pratilac, kriknuvši, odletio sa sedla, ustane i potrči prema Maginnisu.

Konj se, ležeći na boku, ritao i prikovao Maginnisa ispod sebe. Shamrock žurno napuni revolver i ustrijeli ga.

– Jesi li ozlijeđen, momče? – zapita. Maginnis zatrese glavom. Shamrock izvadi nož i prereže konopac kojim su Maginnisu bile svezane noge. – Možeš li se izvući?

Maginnis opet strese glavom.

Shamrock pride čilašu onog visokog jahača, uzme sa sedla laso i prebaci omču ustrijeljenom konju preko glave. Sveže užetom i prednje noge.

– Povuci ću konja, a ti se pokušaj izvući.

– Dobro – odvrati Maginnis.

Konopac se napne, konjsko se tijelo pomakne petnaestak centimetara i Maginnis u pravi čas izvuče prikliještenu nogu.

– Nije slomljena – prozbori sretno dječak kad mu je prišao Shamrock.

– Više nisi onako svadljiv kao u zatvoru.

– Mislio sam da pripadate njihovoj družini – odvrati dječak. – Ne pripadate, zar ne?

– Ne pripadam. vjeruješ li sada?

– reče Shamrock. Maginnis kimne.

– Da ti vidim nogu.

Maginnis je imao samo veliku modricu na bedru i listu gdje ga je prignječio konj. Da nije pao na mek pijesak, svakako bi mu pukla kost.

Vidjevši da je sve u redu, Shamrock pride nižem pratiocu. U lijevoj je ruci, ležeći na leđima i buljeći u nebo, još stezao ključeve u marami. Drugi je pratilac imao rupu nasred prsiju. Nije ni znao što ga je pogodilo.

– Prokletnici! – prozbori uzrujano dječak. – Spasili ste mi život.

– Sâm si spasio život sebi i meni kad si se zaletio konjem u protivnika kraj sebe – napomene Shamrock.

Prekrije tijela kamenjem kako ih se ne bi dočepali strvinari, zatim uzjašu on i Maginnis na konje ubijeni šerifovih ljudi.

– Skrenimo s puta – predloži. – I nastojmo što bolje izbrisati tragove.

Jahali su po stjenovitom tlu i krupnim oblucima, gdje će se trag teško razabrati. Kad su se popeli na

brdo, Shamrock sjaše i sjedne u hlad. Šepajući malo, dječak postupi isto tako.

Shamrock šuteći smota cigaretu i zapali je. Sunce se već znatno približilo zapadnom obzoru. Maginnis najednom obriše rukavom oči dok mu se lice čudno trzalo.

– Ne razumijem što mi je... – promrmlja.

– Nije to ništa – reče mu blagim glasom Shamrock. – Ako te guše suze, zašto ne bi plakao?

– Imate li duhana? – zapita plašno Maginnis.

Shamrock mu pruži duhankesu. Ne nasmije se kad je dječak smotao vrlo debelu cigaretu i zakašljao čim je povukao prvi dim.

– Kad bih barem imao revolver – progovori iznenada dječak.

– Naslutio sam da ćeš to poželjeti. Stoga sam i uzeo kolt onom dugonji. U bisagama je.

– Hvala – izusti promuklim glasom Maginnis.

– Najbolje bi bilo da kreneš od početka – reče uskoro Shamrock.

– Od imena.

– Zovem se Lee – počne pričati Maginnis. – Kao i moj otac. Umro je u ovom kraju, nedaleko odavde, kad mi je bilo tek četrnaest godina.

– Znači, prije nepune dvije godine – natukne Shamrock.

– Da. Umro je u gradu.

– U Malpais Springsu?

– Tako je. Ne baš u gradu, na njegovu rubu. Objesili su ga na visoku topolu s druge strane mosta. Linčovali su ga zato što je ubio onog starog đavla Hyatta.

– Mayova oca?

– Da. – Dječak pogleda Shamrocka. – Ali on to nije učinio. Dobro sam upoznao oca. Vidio sam ga kad bi se razbjesnio, pa znam da ga ništa na svijetu ne bi moglo navesti da ubije čovjeka... osim, možda, ako bi netko tukao konja ili varao na kartama.

– Nastavi.

Maginnis se malo zamisli.

– Otac je tražio rude... cijelog života – prozbori tada. – Htio je da odrastem kod rodbine, među ženama, pa me ostavio kod jedne tetke u Tucsonu. Redovno je pisao. Volio me, a i ja njega. Kovali smo velike planove o tome što ćemo raditi čim odrastem. A onda je jednog dana tetki stigla vijest da je tata ubio u ovom kraju nekog rancera, nekog Hyatta, i da su ga zbog toga linčovali... odveli iz zatvora i objesili.

– Iz Lobellova zatvora?

– Da, njegova – odgovori smrknuto Maginnis. – Vijest je stigla godinu dana nakon događaja. Pokušali su me zadržati u Tucsonu, ali sam pobjegao. Zaputio sam se u ovaj kraj i postepeno približavao. Ponegdje sam prao podove kako bih zaradio za vožnju kočijom do sljedećeg grada, a ponegdje sam radio u staji. S kime god sam razgovarao, raspitivao sam se o linču i Lobelly. Kad sam stigao ovamo prije dva-tri mjeseca, bilo mi je već jasno da moram, ako namjeravam ostati u gradu, promijeniti prezime. Postao sam McKinley. – Osmjehne se Shamrocku. – Tek kad ste otišli iz konjušnice, palo mi je na pamet da sam se predstavio kao Maginnis, no vjerovao sam da to nećete nikomu spomenuti.

– Zao mi je što sam spomenuo. Nastavi.

– Tata mi je poslao jedno pismo prije smrti, poslao ga je tjedan dana prije linča. – Namršti se i zagleda u zemlju. – Zapamtio sam ga od riječi do riječi. Evo što je pisalo u njemu: »Sine, dočepao sam se nečega krupnog. Dobijem li potrebnu potporu, kupit ćemo toliko konja da ćeš ostarjeti prije nego što budeš mogao jahati na svakom od njih, bar jednom. Pisat ću ti više poslije. Voli te, tata.«

– Dakle, naišao je na zlato.

– Zar bi moglo biti posrijedi nešto drugo? – zapita ozbiljno Maginnis, kao da traži savjet.

Shamrock ne odgovori. Razmišljao je o nečemu drugom, o starom Hyattu, Nancynu i Mayovu ocu.

– Je li tvoj otac ikada imao kakvih neprilika s Hyattom?

– Malo. Jednom su ga Hyatt i jedan njegov kauboj uhvatili kako puni burence vodom iz jezera na tlu ranča »Dvostruki karo«. Hyatt je otjerao oca i on je otišao, ali mu je najprije rekao da on ne bi ni psu uskratio vodu i kako nije dosad vjerovao da će jednog dana doživjeti da njemu pas uskrati vodu, no i to se dogodilo.

– O tom ti je tata pisao?

– Nije. Doznao sam to od jednog kauboja s ranča. U međuvremenu je otišao.

– Kako je stradao Hyatt?

– Iz zasjede. Pronašli su magareće tragove, a tata je imao magarca, i kraj tijela pijuk s urezanim očevim inicijalima. Vidjelo se da su urezani nedavno. Otac nije nikada obilježavao svoj alat. Zašto bi to činio kad je putovao sâm?

– Gdje je bio kad ga je uhvatio Lobell?

– U gradu. Lobell ga je uhapsio i odveo u zatvor. Tada su počela svakakva naklapanja... izmišljotine o tom kako je otac uvrijedio Nancy Hyatt, te ga je stari Hyatt otjerao s ranča. Pričalo se i štošta drugo. Ništa nije bilo istina. Uskoro se okupila rulja. Lobell im se tobože pokušao oduprijeti, ali su ga svladali i svezali te odveli oca preko mosta.

Shamrock se zagleda u daljinu. Planinske je vrhunce prelilo rumenilo.

– To još nije sve – nastavi tiho Maginnis. – Razgovarao sam koliko god sam mogao... pravio sam se glup i ispitivao... i vjerujem da sam

otkrio tko je svojim pričama izazvao linč.

– Slutim odgovor, ali mi ga reci.

– Dvojica su pokopana ondje – odvrati Maginnis i pokaže mršavom rukom tamo odakle su dojahali. – No ima i drugih. Neke ste vidjeli.

Shamrock umorno kimne. Ponavlja se stara priča, iza moćnog zakona prikrivaju se pohlepe i ubojstva. Možda se stari Maginnis obratio šerifu i ispričao mu gdje je pronašao zlato, pa ga je Lobell uklonio kako bi se dočepao bogatstva? Shamrock nije vjerovao u takvu pretpostavku, znajući da takvi stari traagači za rudama šute kao zaliveni i ne vjeruju nikomu. Ipak, Maginnis je nekome ispričao nešto. Komu? Onom čovjeku od kojeg je očekivao potporu?

– Nisi otkrio od koga ti je otac očekivao pomoć? – zapita Maginnisa.

– Nisam.

– Jesi li pisao uredu u kojem se registriraju parcele?

– Jesam – odgovori Maginnis.

– Otac je registrirao na svoje ime pedesetak parcela, ali nijednu u ovom kraju... niti u okolici.

To je bilo i razumljivo. Ako bi registrirao parcelu, mnogi bi pohrlili ovamo. Stoga je stari Maginnis radije potražio nekoga tko će ga novčano potpomoći.

– Lobell zna komu je otac pričao o zlato – pričao je dalje Maginnis glasom punim mržnje. – Zna tko mu je platio da svali krivnju za Hyattovu smrt na oca. Ako i ne zna gdje je očevo nalazište, zna komu je to poznato. Vrag ga odnio! Postat će odmetnik i boriti se protiv zakona.

– Nisu svi predstavnici zakona takvi kakav je on, Lee. Ima dobrih i poštenih šerifa kakvi se samo poželjeti mogu. Ne dopusti da te nitkov poput Lobella navede na najveću pogrešku koja se može učiniti.

— I za vama traga zakon, nije li tako? — progovori iznenada Maginnis.

— Da, tako je. — Shamrock kimne i umorno ustane. — Baš zato i znam kakav je odmetnički život.

— Dobro — promrmlja Maginnis, donekle kolebljivo. — No uvježbat ću rukovanje revolverom.

— Vjerujem — Shamrock će uz osmijeh. — Poslat ću te k čovjeku koji te to može naučiti.

— Komu?

— K Mayu Hyattu.

— On bi me za tili čas ustrijelio, baš kao i Lobell.

— Zašto?

— Pa, on vjeruje da je moj otac ubio njegova.

— Znaš, nisu svi očevi tako dobri kao što je bio tvoj — napomene Shamrock. — Stari Hyatt je svojim grubostima natjerao Maya da krene odmetničkim stazama. Mayo ga nije nikada volio. Ispričaj mu ono što si i meni. Trebalo je da to učiniš već odavno, ali nisi znao istinu. On je pouzdan čovjek i uz njega ćeš biti izvan opasnosti. Ozbiljno ti govorim — doda Shamrock, opazivši da ga dječak sumnjičavo pogledava.

— Dobro, ako vi tako kažete — promrmlja Maginnis.

Shamrock mu spomene logor u Notchu i uvjeri ga da će ondje biti najsigurniji.

— A gdje ćete vi biti?

— U blizini.

— Ali gdje?

— U gradu. Ja sam šerifov pomoćnik.

— On će vas ustrijeliti.

— Zasad mu to nije pošlo za rukom — progunda Shamrock. — Bježi sada. Ondje ćeš biti među prijateljima.

Dade mu revolver iz bisaga.

XI

Vraćajući se u grad, Shamrock je jahao sporo i pažljivo razmišljao o svemu što je doznao.

Ako je stari Maginnis trebao novčanu pomoć, komu se mogao ponajprije obratiti? Banci, dabome. Spomenuo je svoje zlatno nalazište. Dakle, upravo banci je njegova smrt mogla donijeti ponajveću korist, nije li tako? Je li moguće da je banka potaknula linč?

Evo još jednog pitanja: zašto se banka posebno okomila na Hyatta i »Dvostruki karo«? U stočarskom kraju pozajmljuju gotovo svi rančeri novac od banke i povremeno se nađu u onakvu položaju u kakvu je »Dvostruki karo«. Znači li to da je »Dvostruki karo« bolji ranč od ostalih, da se banka želi zbog nečega dočepati baš njega?

Znao je gdje bi mogao doznati istinu. Posjetit će bankara.

Već odavno se smračilo kad je ušao u grad. Odjaše ravno do sudnice. Iako nije unutra nigdje gorjelo svjetlo, približi joj se vrlo oprezno. Vrata bijahu otvorena, hodnik mračan.

Vrata Pinckneyeva ureda bila su još zaključana. Otključa ih, korakne unutra, zastane i osluhne. Bilo je potpuno tiho. Kresne šibicu, nađe petrolejku i zapali je, zatim otključa veliki lokot i otvori spremišta za spise.

Sjedeći u tami, Pinckney i Harmer ljutito zaškilje prema njemu.

— Izidi, Pinckney — reče Shamrock i mahne revolverom. Kad su se obojica digli, uperi kolt u Harmera. — Ti ostani unutra, Harmeru. Izadi samo ti, Pinckney. Pokaži mi kartu okruga Jicarilla.

Pinckney poslušno uzme s police veliku zemljopisnu kartu i pruži mu je.

— Slušaj — progunda — dokle ćeš nas držati ovdje?

— Ne znam još. Vрати se unutra. Ponovo zaključa vrata, sjedne za stol, raširi kartu i zagleda se u nju.

Okrug Jicarilla bijaše velik, manje-više pravokutan. Na znatnom

dijelu njegova područja protezale su se planine Santa Ritas. Shamrock pronade klisuru zvanu Notch, što ju je spomenuo Hyatt, i iznenadi se vidjevši da je vrlo duboka, najmanje trista metara ispod okolnih vrhunaca. Ispod nje je na istočnom obronku bilo jezerce, zacijelo ono na kojem nije Hyatt dopustio starom Maginnisu da uzme vodu.

Proučivši sve, Shamrock se digne i opet otključa vrata, držeći kolt u ruci.

— Smijemo li izići? — zapita Pinckney.

— Ne smijete. Hoću popis svih zemljišnih čestica što pripadaju ranču »Dvostruki karo«... zanima me svaki pedalj zemlje.

— Nemamo takav popis.

— Zar hoćeš da te batinama natjeram da mi ga dadeš?

— Velim ti, nemamo ga.

— Lažeš — prozbori mirno Shamrock. — Morate imati takav popis zbog poreza. Možda bi bilo najbolje da te ostavim sjediti unutra dok ga se ne sjetiš.

Mrmljajući psovke, Pinckney ode dublje u prostoriju i uskoro donese papir.

— Dodi ovamo — reče Shamrock.

— Htio bih da mi sve protumačiš.

Pinckney izade, a Shamrock opet zaključa vrata kako se ne bi morao brinuti zbog Harmera. Posjedne Pinckneya za stol, provjerivši najprije da ni u jednoj ladici nema oružja. Tada, raširivši kartu te držeći u jednoj ruci kolt, uperen u Pinckneya, a u drugoj olovku, sjedne.

— Pokušaj li bilo što, okinut ću bez oklijevanja. A sada, počni čitati.

Pinckney je spominjao česticu po česticu, a Shamrock ih je bilježio na karti. Bio je to mučan i spor posao, no postepeno se stjecala predodžba o Hyattovu imanju. Posjed je, što zakupom, što kupnjom, obuhvaćao vi-

še od sedamdeset tisuća jutara izvrsnih pašnjaka. Uglavnom natopljenih. Stari Hyatt je najprije stvorio kanale za natapanje, što su se snabdijevali vodom iz jezera, i potom je počeo širiti imanje. Daka-ko, morao je pozajmiti poprilično novca kako bi zadovoljio svoju glad za zemljom. Možda bi, da je ostao živ, uspio, no sada se sve ruši i propada. Nema sumnje, dok je stvarao svoje carstvo, stekao je mnogo neprijatelja.

— Da li je »Dvostruki karo« najveći posjed u ovom kraju? — zapita Shamrock, nagnuvši se natrag i namrštivši.

— Postoje dva veća... možda i bolja. Ne znam.

— O kojim je rančevima riječ?

— O Scottovu »Kosom S« na jugu i Carneyevu »Boru« na sjeveru.

— Kako su se slagali sa starim Hyattom?

— Nikako. Hyatt je bio neugodan prema svima oko sebe.

Shamrock ustane, te se i Pinckney odmah digne.

— Pustit ćeš nas sada?

— Pa da odete k Lobellu? — odvrati Shamrock i nasmije se. — Taman posla. Pustit ću vas poslije. Vрати se u krletku.

Pinckney ga je ogorčeno proklinjao, no Shamrock je bio gluh za njegove molbe i kletve. Otvori vrata i natjera ga da se opet pridruži Harmeru.

— Čiji je bio onaj dorat u oboru?

— zapita.

— Moj.

— Koliko je vrijedio, sa sedlom i svime?

— Sedamdeset pet dolara — odgovori odmah Pinckney. Budući da je konj vrijedio trideset, a sedlo dvadeset, Shamrock izbroji pedeset dolara i baci ih na pod.

Čim se spomenuo dorat, Harmer se sumnjičavo zagledao u Shamrocka.

– Što misliš zašto ga kupujem, Harmeru? – nasmije mu se Shamrock.

– Ne znam – progunda Harmer.

– Razmisli malo – naruga mu se Shamrock. – Ustrijeljen je. Mogu ti toliko odati.

Zalupi im vrata pred nosom.

Kad je izišao, odveže čilaša što ga je uzeo revolverašu, prebaci mu uzde preko glave i ostavi ga. Lobell će ga naposljetku pronaći.

Tada krene prema gradu. Ipak je doznao ponešto od Pinckneya. Čini se da ne postoji nikakav poseban razlog zbog kojeg bi se banka htjela dočepati baš »Dvostrukog kara«. Posjed je velik, ali ima i većih.

Prolazeći mimo šerifovog ureda, ugleda Freeda kako sjedi unutra. Lobell je otišao nekamo. Kamo?

Prijeđe preko ulice i uđe u gostionu. Vidjevši da Lobella nema unutra, odmah izade. Da se vrati i pita Freeda gdje je šerif?

U tom času ugleda Lobella kako izlazi iz jedne kuće i kreće prema njemu.

Šmugne kroz najbliža vrata i nađe se u sedlariji. Povuč se duboko unutra, među svakakvu opremu.

Za radnom je klupom sjedio starac s pregačom, suh i žilav kao koža koju je obrađivao.

Shamrock mu kimne i sjedne na sedlo, skriven od pogleda s ulice. Dok je motao cigaretu, promatrao je dva nova sedla kraj sebe.

– Prodajete li ih mnogo? – zapita ljubazno.

Starac je upravo razapinjao mokrsku kožu preko drvene podloge sedla i pričvršćivao je čavlicima, a kad je digao pogled, nastavio je raditi automatski. Oči ispod debelih naočala bile su mu živahne i tamne, a prorijedena kosa bijela i čista.

– Ne baš mnogo – odvrati on prijazno. – Sedla su preskupa. No mnogi ih rado razgledavaju.

– Tražim bankara – prozbori

Shamrock nakon kratke šutnje. – Gdje bih ga mogao naći?

– U hotelu.

– Hotelu?

– Da. On je vlasnik hotela i tako je škrt da nastoji uštedjeti svaku paru.

– Kako se zove?

– Jacob Courtland Gillespie.

– Što vam je učinio? – osmijehne se Shamrock, zapazivši starčevu gorčinu.

– Nekoć je, mladiću, ova prostorija bila puna robe. Uzimao sam stara sedla i mijenjao ih za nova. Previše sam razgranao poslove... ili prebrzo. Ne znam što je bilo posrijedi. – Starac slegne ramenima.

– Banka mi je oduzela radionicu prije deset godina.

– Gillespie?

– Da, on. Bio bih uspio, no trebalo mi je vremena. Vjerovao sam da ću ga imati dovoljno, ali sam se prevario.

– Čini mi se da on nije baš omiljen ovdje – natukne Shamrock.

– Nije... od onog dana kad je na ulici izudarao konja drškom sjekire. – Starac se tiho nasmije. – Razljutio se zato što ga je konj bacio preko prečke za vezanje na nogostup. Doduše, nimalo se ne razlikuje od drugih bankara. Svi se oni koriste tuđom nesrećom. Nije li tako?

– Neki među njima – složi se Shamrock i ustane. – Neki su pošteniji.

Prišavši vratima opazi Lobella kako upravo ulazi u svoj ured. Pričeka nekoliko trenutaka i tada korakne na ulicu. Zaputi se prema hotelu.

– Gdje je Gillespieova soba? – zapita starog recepcionera.

– Soba gospodina Gillespiea? – prozbori sa strahopoštovanjem pogrbljeni recepcionar. – Na trećem katu. Do nje vode stepenice od posljednjih vrata s lijeve strane na

drugom katu. Nije riječ o pravom trećem katu – objasni on. – Na njemu postoji samo njegova soba. Lako ćete je pronaći. Morate samo...

– Da li je on gore? – prekine ga Shamrock.

– Vjerujem da jest. Nije još sišao na večeru. Treba da...

Međutim, Shamrock pobjegne pred njegovom brbljavosti. Pronađe na drugom katu strmo stepenište. Gillespieova je soba pod zabatnim gredama, pomisli kad je zapalio šibicu i krenuo po stepenicama. Nije smislio ništa posebno što će kazati Gillespieu. Ispitivat će ga o »Dvostrukom karu« dok Gillespie ne izgubi živce i izbac ga iz sobe.

Pokuca na vrata. Nitko mu se ne javi pa pokuca ponovo, dugo i snažno, ali opet ne dobije nikakav odgovor.

Možda Gillespie spava. Pritisne kvaku i ustanovi da vrata nisu zaključana. Otvori ih i korakne unutra. Bilo je mračno, no osjećao se smrad nedavno ugašene petrolejke... i neki neugodniji smrad. Zapali šibicu i pogleda oko sebe. Naglo udahne zrak i ispusti je.

– Sto mu gromova! – izusti i potraži drugu šibicu. Kad ju je zapalio, pride polako naslonjaču kraj kreveta.

U njemu je sjedio svezan čovjek, začepljenih usta. Imao je na čelurpu od metka. Na uskom, šiljastom licu zadržao mu se takav užas da se Shamrock naježio. Imao je na sebi staro crno odijelo, meku košulju i kravatu. Noge su mu bile svezane jedna uz drugu i bose. Osjećajući sve veće gađenje, Shamrock opazi da su mu stopala grozno opečena; u zraku se još zadržao vonj spržena mesa.

– Mučen je i ubijen – promrmlja Shamrock dok se gasila šibica.

Upravo je htio kresnuti novu kad je začuo korake na stepenicama.

XII

– Gospodine Gillespie! – dovikne sa stepeništa ženski glas.

Shamrock zaustavi dah. Vjerojatno neka konobarica zove Gillespiea na večeru. Znao je da ima, budući da je prije nepune dvije minute razgovarao s recepcionerom, čvrst alibi, no nije htio da šerif dozna da je posjetio Gillespiea.

Tiho zatvori vrata i krene prema prozoru. Bio je otvoren. Ispuzavši na kosi krov, vidio je dolje krov susjedne kuće. Pusti prozorsku dasku i počne kliziti. Stigavši do ruba krova, prijede preko njega i padne na susjedni krov, niži gotovo dva metra. Čim se našao na njemu, opet počne kliziti, ovaj put na suprotnu stranu i naposljetku skoči u uličicu. Utrči kroz stražnja vrata u hotel, hitro uđe u predvorje, gdje nije bilo nikoga, i sjedne ondje na stolicu.

Uto vrisne s vrha stepeništa ženski glas.

– Gospodin Gillespie je mrtav. Ubijen!

Prelazeći po dvije stepenice odjednom, Shamrock se popne do nje i sasluša je.

– Pozvat ću šerifa – reče on. Pronađe recepcionera u blagavonici, gdje se ljutio zbog nekog razbijenog stakla, i ispriča mu novost. Potom se zaputi prema šerifskom uredu.

Ubojica je pobjegao onuda kuda je i on izišao, znao je. Učinio je to kad se smračilo. Mučio je Gillespiea. Zašto?

– Ubijen je Gillespie – reče već s vrata šerifu. Lobbel ga je šutke slušao i samo povremeno coktao jezikom.

U bankarskoj sobi zatekoše recepcionera, blijedog i drhtavog. Nije ništa dirao.

Sobičak bijaše bijedan, zapazi sada Shamrock. Vidio je uzak ležaj, stolić, dvije stolice, ormar i petrolejku, te u kutu pećicu.

— Mučili su ga, ha? — obrati se šerif Shamrocku kad je šutke pregledao Gillespiea. Osvrne se oko sebe, zatim pride peći i dotakne je rukom. Brzo povuče ruku. Ugledavši žarač na rubu sanduka za drva, uzme ga, pogleda i onjuši. Nakreveljivši se od gađenja, spusti ga. — Poslužili su se njime. — Prišavši opet Gillespieu, polako strese glavom. — Kakva čudovišta! Začepili su mu usta kako ne bi mogao vikati dok ga muče. — Pogleda Shamrocka. — Zašto su to učinili? Što li su htjeli?

— Ne smije se zaboraviti da je bio bankar — nepomene Shamrock.

Šerif ga je ukočeno promatrao kao da još pokušava odgonetnuti značenje tih riječi.

— A, misliš na novac? — prozbori tada.

— Provjeri da li ima kod sebe ključeve.

Lobell pretraži Gillespiea i ne nađe ništa osim nekoliko olovaka, pisama i novčanika u kojem je bilo novca.

— Nisu ga opljačkali — reče.

— Nisu — odvrati nestrpljivo Shamrock — ali nema ključeva. Zašto bi uzeli ovakav sitniš ako mogu isprazniti banku?

— Aha. Posluže li se tim ključevima, mogu ući u banku... no sve je u trezoru.

— A zašto su ga mučili?

Lobell ga je tupo gledao, zatim mu se suze oči kad je shvatio značenje.

— Aha — mrmljao je — aha. Razumijem. Hajdemo.

Žurno pođe sa Shamrockom prema banci. Prednja su vrata bila zaključana, ali stražnja nisu. Lobell zapali šibicu, ude i osvrne se oko sebe. Za njima uđu kroz vrata

Freed i trojica-čtetvorica znatiželjnika, nepoznatih Shamrocku. Šerif pronade na stolu petrolejku i upali je. Trezorska vrata bijahu otvorena.

— Pogodio si, bogami! — progundala. Kroz stražnja se vrata ušuljalo još nekoliko ljudi, jer se vijest brzo širila. Među njima bijaše Lobellov debeli revolveraš, Harmerov prijatelj. — Ne smeta mi što ste ovdje, ljudi — obrati im se Lobell — no ne dirajte ništa. Ne ulazite u trezor.

Uskoro ustanovi da je iz trezora nestao novac. Počne skupljati razbacane papire s poda trezora, pogledavajući svaki koji bi podigao.

Iznenada se Freed nakašlja i pokaže na nešto ispod jednog papira.

— Što je to? — zapita Lobell.

— Čini mi se, Gillespieovi ključevi — odgovori Freed. Podigne ih i pruži mu ih.

Čim ih je pogledao, Lobell stisne zube i okrene se prema ljudima iza sebe.

— Evo, pokazat ću vam ove ključeve — reče im. — Zanima me da li ćete ih prepoznati. Ne govorite ništa dok ih svi ne pogledaju.

Ključevi su visjeli o debelom zlatnom lancu, provučenom kroz velik, gladak jelenji zub. Prelazili su iz ruke u ruku. Svatko bi ih pogledao samo trenutak-dva.

— Nisu Gillespieovi, zar ne? — prozbori Lobell kad su mu ih vratili. Svi zatresu glavom. — Nego čiji su?

— Hyattovi — odgovore mu složno. — Pripadali su starom Dicku Hyattu.

— Sigurni ste? — provjeri šerif.

— Dabome — odvrati jedan glas. — Poznam čovjeka koji je bio s Dickom Hyattom u lovu u Wyomingu kad je on ustrijelio jelena od kojeg potječe taj zub.

— Aha, to sam i mislio —

promrmlja Lobell. Šutke se zagleda u ljude. Šutjeli su i mrštili se.

– Dovraga, Lobelle, kaži otvoreno što misliš, – progovori neki Lobellov vršnjak, naborana i preplasnula lica koje je odavalo da je rančer. – Ovo je izvršio onaj njegov prokleti ridokosi sin!

– Budući da mu je banka uzela ranč, htio se osvetiti Gillespieu – ljutito doda drugi glas. – Ne smije se izvući.

– I neće – progunda stari rančer i okrene se prema vratima.

– Čekaj, Gille! – naredi mu Lobell. Stari rančer zastane. – Znam što hoćeš, ali te odmah opominjem. Okupiš li one protuhe iz gostione kao potjeru, branit ću Hyatta i boriti se dok svi ne izginemo.

– Naposljetku će ipak poginuti – odvrati gnjevno Gill. – Zar se sve ne svodi na isto?

– Nije to isto – reče strogo Lobell. – Treba okupiti staložene i poštene ljude. Ako ga uhvatimo, dovest ćemo ga ovamo i sudit će mu se. Vjerujem da ću ga pronaći i da će mi se oduprijeti. No radije ću poći za njim samo s dvojicom pomoćnika nego s gomilom pijanih kauboja koji žele samo linč.

– Dobro – promrmlja Gill i izađe.

Shamrock je sve to promatrao šutke. Zar se Hyatt, sit neprestanog proganjanja, napokon okomio na svoje mučitelje? Nije mogao povjerovati u to. Nije vjerovao da bi Hyatt onako mučio Gillespiea. Dođuše, dokazi ga optužuju. Međutim, možda su podmetnuti, a ako jesu, tko ih je odmetnuo i tko je ubio Gillespiea i opljačkao banku? Lobell? Ne čini se vjerojatnim, jer su on i Gillespie surađivali.

Lobell nije lagao kad je rekao da može pronaći Hyatta. Ako je ostavio nekoga da nadzire »Dvostruki karo«, onda zna kamo je Hyatt otišao.

Izlazeći sa šerifom iz banke, Shamrock je smišljao način kako da pobjegne. Treba da upozori Hyatta i Maginnisa, jer inače neće živi dočekati jutro.

O Lobellu je već doznao sasvim dovoljno, pa više nije potrebno da bude uz njega. Međutim, želi li odavde otići živ, mora biti oprezan.

– Idem kupiti metke – reče Shamrock i, prije nego što ga je Lobell mogao zaustaviti, ode u Sandersovu trgovinu. Međutim, u stopu ga je pratio onaj debeljuškasti šerifov pomoćnik... Lobell ga je zvao Georgeom. Ušavši u trgovinu, Shamrock ga mrko pogleda.

– I ja ću kupiti municiju – reče George.

Čekajući metke, Shamrock je znao da bi bilo pravo samoubojstvo ako bi pokušao sada pobjeći. Sivac je još pred šerifskim uredom. Ne bi mogao neopazice stići do njega. Ako bi prozreo njegove namjere, šerif bi ga progonio kao bijesna psa.

Kupivši metke, izađe iz trgovine, a George je opet bio kraj njega.

Lobell je već ušao s družinom u ured i dijelio puške. Vani je, svezan za prečku, strpljivo stajao sivac.

Krenuvši preko ulice prema konju, Shamrock odluči pokušati sreću. Na ulici je bilo poprilično ljudi, što će usporiti šerifovu potjeru.

Spusti ruku kad su prišli sivcu s leđa. Iznenada izvuče kolt i, hitro se okrenuvši, gurne cijev Georgeu u trbuh.

– Da nisi ni pisnuo! – reče tiho. – Ne diži ruke!

Georgeovo se glupo lice gotovo ne izmijenilo. Nije prozborio ni riječ. Shamrock mu izvuče revolver iz korica i baci ga pod susjednog konja.

Pogleda ih jedan prolaznik, no Shamrock je bio okrenut leđima prema nogostupu i zaklanjao kolt

tijelom, pa se činilo kao da njih dvojica razgovaraju.

— Odlazim odavde — reče Shamrock kad je čovjek prošao — ali ću se vratiti. Kaži to Lobellu.

— Kazat ću mu — odvrati George i prezirno se naceri. — Možda te on potraži.

— Neće biti potrebno, vratit ću se dobrovoljno. Htio bih mu ponešto reći, ali ima za to vremena. — Shamrock izvadi iz džepa ključeve sudnice. — Oslobodi prijatelja. Zaključao sam ga u Pinckneyevu arhivu.

Povuče se do sivca i odveže uzde, stalno držeći Georgea na nišanu.

— Hej, George — dovikne u tom trenu glas sa stepenica pred uredom — tko je taj s revolverom?

Munjevito se okrenuvši, Shamrock ugleda na stepenicama čovjeka kako povlači revolver. Opali na njega i natjera ga da se povuče u ured, zatim skoči na sivca.

Ne obazirući se na opasnost da bi ga neki od konja mogao udariti kopitom, George se bacio pod njih i posegnuo za svojim koltom. Shamrock se nagne sa sedla i snažno ga udari revolverom po glavi baš kad je uhvatio držak. Priljubivši se sivcu uz vrat, natjera ga u galop i rastjera prolaznike ustranu. Iza njega odjeknu hici u noći, no šerifovi su ljudi morali zbog pješaka gataći visoko.

Prešavši preko mosta, Shamrock je stekao kakvu-takvu prednost.

XIII

Prisjećajući se krajolika s one karte koju mu je pokazao Pinckney, Shamrock je pazio da ne zaluta, obuzet sve većim nestrpljenjem i bojaznima. Lobell pozna ovaj kraj, pa će jahati najkraćim putem prema cilju, ne štedeći konja. Hyatt, Nancy, Matt i Maginnis sjede po svoj prilici oko logorske vatre i ne slute što se zbiva.

Kad je već pomislio da nije na pravom putu, zamiriše mu hladna voda. Uskoro se nade na obali jezera, okruženog borovima i jasikama. Bilo je veće nego što ga je zamišljao.

Orijentirajući se prema zvijezdama, zaputi se ravno na zapad. Znao je da se do Notcha mora još penjati.

Prolazilo je vrijeme, a nigdje nije vidio nikakvu vatru, nikakav logor. Baš sam budala, prigovori sebi. Eto, sada je u nepoznatom kraju, usred noći; nije zalutao, No nemoćan je baš kao da je i zalutao.

Opalit ću, pomisli. Možda izazovem nekakvu reakciju... oduše, možda navučem sebi na vrat potjeru.

Ipak, izvuče kolt i opali dva puta u zrak. Slušao je jeku. Spusti revolver u korice i uhvati uzde.

Iznenada mu odgovore dva uza-stopna puščana hica, vrlo jasna.

Osluhne. Noćni mu vjetar donese nekakvu tutnjavu. Za trenutak je nije mogao protumačiti. A onda mu sine. Potjera! To se čuje konjski topot!

Natjera sivca u galop u onom smjeru odakle su doprli pucnji i prepusti mu da bira najpogodniji teren.

Kad je naglo zaustavio sivca na rubu logora i skliznuo sa sedla, Hyatt je stajao podalje od vatre i gledao na istok. Nancy, Matt i Maginnis su još sjedili oko vatre, zapaljene u zavjetrini pokraj stijene.

— Osedlaj konja! — naredi mu uzbuđeno Shamrock. — Za petama mi je potjera. I ti moraš pobjeći, Lee. Inače će te objesiti zajedno s Mayom.

Matt i Hyatt shvatiše da se ne smije gubiti ni trenutak i potrčaše po sedla.

— Što se dogodilo? — zapita Matt.

— Netko je mučio i ubio Gillespiea te mu opljačkao banku, a

podmetnuo je kolut s ključevima kako bi za sve bio kriv Mayo. Za mnom juri potjera.

— Što će biti s Nancy? — upita Matt.

— Ostani ovdje s njom — odgovori Shamrock. — Možda će biti grubi prema vama, ali neće pucati. Zanimaju ih samo Mayo, a ščepat će i Maginnisa ako ga nađu.

— Dakle, to je početak, zar ne? — progovori otraga Nancy. — Odsad će Mayo i Lee morati bježati pred zakonom?

— Zar bi vam bilo milije da vise? — zapita tiho Shamrock.

— Znate da ne bi. Samo... ne sviđa mi se što moraju bježati.

— Nitko od nas ne bježi rado, ali katkad moramo.

— Da biste se jednog dana mogli boriti?

— Tako je — izusti blagim glasom Shamrock.

— Neće joj se ništa dogoditi ako ostane ovdje, Irlande? — umiješa se tada u razgovor Hyatt.

— Zacijelo ima u potjeri ponetko tko neće dopustiti da se dirne žena — odgovori Shamrock. — Nemaju nikakvih razloga niti da napadnu Matta. On će se brinuti o njoj.

— Dopustite mi da pođem s vama! — zamoli Nancy.

— Ni govora — odvrati odmah Shamrock. — Hajdemo, ljudi, hajdemo!

Dogovoriše se da će se sastati kraj jezera ako uspiju pobjeći potjeri.

Čim su se udaljili od vatre, Shamrock se zaustavi.

— Ima li kakav drugi put preko planina osim kroz ovu klisuru? — zapita Hyatta.

— Nema — odgovori mu Hyatt.

Shamrock ocijeni šanse. Ostanu li na istočnom obronku, dvostruko je veća mogućnost da će ih uhvatiti potjera. Međutim, odjašu li kroz klisuru na zapadni obronak, naći će

se u području bez vode. Svakako bi, s obzirom na zamisao što mu se polako radala u glavi, bilo najbolje da ostanu u blizini Notcha.

Sjaše, pride Maginnisovu konju i izvuče pušku iz navlake na njegovu sedlu.

— Popet ćemo se na južni obronak — reče Hyattu. — Vjerojatno ćemo gadno izmučiti konje, no ne bih htio da nas otjeraju kroz klisuru. Ostat ćemo na ovom obronku.

— Ja mislim da je tako najbolje — složi se Hyatt. — Ako ne ostane ovdje, otjerat će nas zauvijek iz ovog kraja.

— Kamo ćete s tom puškom? — zapita Maginnis.

— Natrag — odgovori mu Shamrock.

— Zašto?

— Ne vjerujem Lobellu niti njegovoj družini.

— Hajdemo svi — reče Maginnis.

— Samo ja — odvrati mu Shamrock. — Ako bismo došli sva trojica, možda bi nas opazili. Uhvate li tebe, Lee, objesit će te. Povedite konje uzbrdo i, ako začujete potjeru, pritajite se. Pustite ih neka projašu mimo. Zapamtite, ako se samo jedan kamenčić zakotrlja niz padinu, odat će vas. Popnite se što više budete mogli. Ja ću vam se pridružiti poslije. Slažeš se, Hyatte?

Prije nego što se bilo tko mogao pobuniti, Shamrock nestane u mraku. Kad je ponovo ugledao vatru, plamtjela je jače nego prije, kao da su Matt i Nancy bacili na nju još granja. Njih dvoje su sjedili pokraj nje, očito napeti. Uto Matt ustane i okrene se prema istoku. Već u sljedećem se trenu pojavi u svijetlom krugu prvi jahač, Lobell, a za njim potjera.

Shamrock se oprezno spuštao niz strminu kako bi se što više približio vatri. Koristeći se stijenjem kao zaklonom, stigne tako blizu da je mogao čuti razgovor. Bojao se potjere

kao i svaki odmetnik; znao je kako se mijenjaju inače razboriti ljudi kad se nađu u potjeri. Izrekne li Matt neoprezno neku riječ, lako bi neki od njih mogao dati oduška gnjevu zbog toga što su uzalud jahali kroz noć.

Lobell sjaše, a i četvorica-petorica njegovih ljudi.

– Kažeš da je bio ovdje? – zapita on mirno.

– Eno njegova lasa – odvrati Matt i pokaže na uže kraj Nancy-nih nogu. – Prilično mu se žurilo – doda prkosno.

– Vjerojatno je dojahao onaj prokleti Ireland i upozorio ga?

– Vjerojatno – odgovori Matt.

– Na koju je stranu otišao? – upita rančer Gill.

– Uz obronak – reče odmah Matt.

– Da? – progunda sumnjičavo Lobell.

– Zar ste mislili da ću vam reći istinu? – izusti mirno Matt i raskorači se, podbočivši se rukama o bokove, okružen članovima potjere. Kraj njega je stajala Nancy, uspravna i gnjevna.

– Pomazeš mu, premda znaš što je učinio? – prozbori razjareno Gill.

– Znam da nije nikada ubio nikoga – odgovori Matt. – To mi je dovoljno.

– Ne samo što ga je ubio nego ga je i mučio – doda Gill.

– Hyatt to nije učinio. Ima ovdje ljudi koji bi tako postupili, ali on ne bi.

– Ovdje? – javi se debeli George i korakne prema Mattu. – Misliš na nekoga određenog?

– Na tridesetak ljudi – odgovori mirno Matt.

Naslutivši što se priprema, Shamrock podigne pušku kako bi je naslonio na stijenu. Pritom mu se ispod noge zakotrlja nekoliko kamenčića.

– Što je to? – zapita George, pogledavši prema obronku.

– To je on gore – izusti izazovno Matt. – Otiđi po njega i šcepaj ga.

George se bijesno okrene prema njemu, ali se u tom času umiješa Lobell strpljivim, očinskim glasom.

– Smiri se, George. Polako. – Šerif posegne za neizbježnim bombom od metvice, stavi ga u usta i pogleda Nancy. – I vi, po svoj prilici, vjerujete da vam brat nije ubojica.

– Provela sam s njim cijeli dan – odgovori mu ona hladno. – Zašto ne bih vjerovala?

– Hajdemo – obrati se šerif potjeri. – Ako je dojahao iz grada pošto je ubio Gillespiea, onda mu je konj umoran kao i naš. Osim ako je – doda i pogleda Matta – uzeo tvog.

– Da, uzeo ga je – reče Matt.

– Je li ti platio Gillespieovim novcem?

– Dabome – naruga se Matt. – Ostavio mi je novac da kupim bombone za cijelu potjeru.

Šerif opsuje i okrene mu leđa.

– Zar ćeš ih ostaviti ovdje? – upita uzrujano Gill. – Objesi ga, velim ti!

– Možeš to reći, Gille, ali nemoj pokušati učiniti – savjetovao mu je mirno Matt. – Sasvim mi je jasno da ne mogu pobijediti tridesetoricu, ali dvojicu ili trojicu mogu pogoditi, i hoću.

– Ostavi ga, Gille! – javi se jedan jahač. Pripadao je među stalozenije rančere, kojih je bilo samo nekoliko u potjeri. – Neće nam ispričati ništa, a neće ni ona. Sa svakim trenutkom koji provedemo ovdje, Hyatt je sve dalje od nas. Hajdemo.

Ljudi krenu prema svojim konjima. Međutim, Lobell je netremice promatrao Matta.

– Slušaj, Matte – progovori – nas dvojica se poznamo dugo. Nika-

da mi se nije svidao ranč na kojem si radio, ali sam uvijek nastojao postupati prema njima kao i prema drugima. Poslušaj moj savjet i otidi odavde. Hyatt je, pobjegavši, sâm sebe osudio. Ako ne bi bio kriv, pošao bi s nama i prihvatio suđenje kao svaki pošten čovjek. Ali kriv je. Ni ti ne možeš biti tako slijep da to ne bi vidio. Imaš priliku postati netko i nešto u ovom kraju i ljudi će te gledati s poštovanjem. Predaj tog ubojicu zakonu.

— Da ga predam čoporu koji mu se nikada nije usudio reći istinu u lice? — reče zajedljivo Matt.

— Ne možeš kazati da ti nisam dao priliku, Matt — izusti strpljivo Lobell. — Potreban mi je pomoćnik, pametan čovjek, iskusan. Hoćeš li prihvatiti taj posao?

— Samo ako bih bio tako pijan da te ne bih prepoznao.

— Hajdemo, Andy — reče jedan član potjere.

— Kamo da idemo? — odvrati mu Lobell, okrenuvši se odmah prema njemu. — Kamo? Zar vam nije jasno, tikvani, da je nestao? Kako da ga uhvatim kad ne znam kamo je otišao? U mraku! Možda su se njih dvojica pritajili negdje u blizini i slušaju me sada! Kamo da krenemo?

Ljudi su se upitno pogledavali.

— Zacijelo je krenuo kroz klisuru — reče jedan od njih.

— Kako znaš? — odbrusi mu odmah Lobell.

— Jasno mu je da ćemo ga, ostanemo li na ovom obronku, uhvatiti prije ili poslije. Budući da ima novac, želi pobjeći s njim.

— Do svitanja su ostala još dva sata — natukne drugi. — Udimo dublje u klisuru, odmorimo konje i pričekajmo zoru. Tada ćemo se raspršiti i potražiti ga.

— Čini mi se da bi to bilo najbolje — složi se šerif, najednom opet ljubazan i smiren. Uzjahavši i ne po-

gleda više ni Nancy i ni Matta, odjaše u mrak a potjera za njim. Samo jedan čovjek pozdravi pristojno Matta i Nancy i skine šešir s glave prije nego što ga je progutala tama. Bio je to rančer Scott, koji se povukao iz pokera u »Dolaru« kad se pojavio Soholt.

Kad je i posljednji nestao, Shamrock se opusti i obriše znoj sa čela. Ako je prije sumnjao u Mattovu sposobnost da se brine o Nancy, sada nije bilo više nikakvih dvojbi u njemu. Htjede sići k njima, ali odmah odustane. Vjerojatno je Lobell ostavio jednog čovjeka da nadzire do jutra logor.

XIV

Shamrock i Hyatt su vrlo pažljivo brisali tragove iza sebe, dok je Maginnis radoznalo gledao svaki njihov postupak, i napokon su se zaputili prema planinskim vrhuncima. I najспособnijem čovjeku iz potjere bit će potrebno dva dana da im uđe u trag, a znali su da nitko neće imati toliko strpljenja.

U svitanje se ulogoriše na ulazu u mali slijepi klanac. Puhao je leden vjetar. Ocijenivši njegov smjer, zaključili su da smiju zapaliti vatru.

— Što ćemo sada? — zapita Maginnis kad su se najeli.

— Spavat ćemo i — odgovori Shamrock i zijevne. — Odspavat ću dva sata, zatim će me Hyatt probuditi. Kad prođu još dva sata, probudit ću tebe, pa ćemo se dogovoriti o svemu.

Tek što su prošle dvije-tri minute, dječak je već čvrsto zaspao. Shamrock se tiho digne i priđe Hyattu. Obojica se zagledaju u Maginnisa.

— Još je premlad da bude hrana kojotima — promrmlja Shamrock. — Uglavnom, Lobell ga još nije šcepao.

— I neće — reče Hyatt.

Obojica se udalje od dječaka kako ih, ako se slučajno probudi, ne

bi mogao čuti. Sjednu i, naslonivši se leđima na toplu stijenu, zapale cigarete.

– Je li ti dečko ispričao sve? – upita Shamrock.

– Sve. Pametan je, čak i previše, rekao bih. Možda smo, da mi se obratio ranije, mogli smisliti nešto spasonosno.

– Kakav je tvoj zaključak?

– Pričaj mi najprije o Gillespieu. Shamrock mu udovolji želji, te spomene opet onaj kolut za ključeve što je pripadao starom Hyattu.

– Lako ga se mogao dočepati netko – izusti zamišljeno Hyatt. – Otišli smo s ranča u podne, a budućci da nismo mogli uzeti sve, nismo uzeli ništa. Ako je netko nadzirao posjed, mogao je uzeti ključeve i odjahati u grad.

– A jedino su Lobell i njegovi ljudi znali da odlazite i da se može pretražiti kuća.

– Misliš da je Lobell ubio Gillespiea?

– Ne mislim ja ništa. Ti si ih poznao obojicu. Kakve su tvoje pretpostavke?

– Štošta mi pada na pamet, ali ne mogu logično povezati te misli. Zašto bi Lobell ubio Gillespiea?

– Možda zato da se dokopa novca iz banke?

– Možda – promrmlja Hyatt. – Međutim, od početka mi se činilo da njih dvojica zajedno nastoje uništiti »Dvostruki karo«. Lobell nije ni maknuo prstom kako bi spriječio krađe naše stoke. Ponekad sam, čak, imao dojam da nam baš on i njegovi ljudi krađu goveda.

– Htio se dočepati stoke?

– Ako bi ga zanimala samo stoka, zašto bi me htio ubiti sada kad nje više nema?

– Dakle, htio se dočepati cijelog ranča – reče Shamrock. – Da li bi mogao postići taj cilj ako bi uklonio Gillespiea?

– Gillespie nema nikakvih na-

sljednika. Sva će se njegova imovina prodati, ako se ne varam.

– Znači, Lobell će kupiti »Dvostruki karo« novcem što ga je ukrao iz banke. Sve je vrlo jednostavno. – Shamrock zamišljeno povuče dim iz cigarete. – Međutim, time se ne može objasniti njegovo nastojanje da se dočepa malog Maginnisa. Neprestano se pitam tko je obećao novčanu pomoć starom Maginnisu.

– Kad netko treba novac, kamo ide? U banku.

– Recimo da je Maginnis posjetio Gillespiea i kazao mu da zna gdje ima zlata. Pokazao mu je uzorak, ali mu nije htio odati mjesto, bojeći se da će ga Gillespie prisvojiti. Stoga su sastavili ugovor kojim se starog Maginnisu jamči odrediti dio dobiti. Čim su ga potpisali, Maginnis je otkrio gdje je zlato. Što se tada dogodilo?

– Što?

– Stradao je tvoj otac. Optužili su Maginnisa i objesili ga. Dobro, prilično mi je jasno zašto su se htjeli riješiti Maginnisa, ali zašto su ubili tvog oca?

– Maginnisovo zlato i »Dvostruki karo« nekako su povezani – natukne Hyatt. – To misliš? Zlato je na području ranča?

– Nije moguće – odvrati Shamrock. – Ako bi Maginnis pronašao zlato na »Dvostrukom karo«, što bi učinio?

– Hm, posjetio bi mog oca i ponudio mu da podijele dobit, te bi se tako obojica obogatili.

– Međutim, nije ga posjetio.

– Nije.

– Drugim riječima, zlato nije na ranču.

– Ako nije, kakva je onda povezanost između Maginnisova nalazišta i ranča?

– E, na to pitanje treba pronaći odgovor. Razmisli. Ima drugih rančeva kojima su Lobell i Gillespie

mogli krasti stoku i upropastiti ih. No oni su se okomili baš na Hyattov posjed. Zašto? Što on ima, a drugi nemaju?

– Vodu. Ima više vode nego bilo koji drugi ranč.

Ima čak i jezero.

– Voda – promrmlja Shamrock.

– Zlato. – Zbunjeno strese glavom, a onda kao da mu je sinulo. – Baš smo budale.

– Kako to?

– Postoji itekakva veza između vode i zlata – reče Shamrock. – Cijelo sam vrijeme mislio na zlato koje se dobiva kopanjem. Međutim, što je s onim koje se dobiva ispiranjem?

– Da, tu je potrebna voda.

– Dabome. Sjećaš se što je ispričao mali Lee? Rekao je da je stari Maginnis, kad se posvadio s tvojim ocem na jezerskoj obali, punio burence vodom. To znači da je tražio zlato ispiranjem negdje gdje nije bilo vode. Vjerojatno na zapadnom obronku, zar ne?

– A ako bi se stavila cijev, dugačka oko pet kilometara, preko ranča, potekla bi voda iz jezera nizbrdo na zapadni obronak – reče iznenađeno Hyatt.

Zapanjeno su se gledali.

– Tekla bi do mjesta gdje je stari Maginnis pronašao zlato – dovrši Shamrock misao. – Starom je Maginnisu bila voda prijeko potrebna. Nije imao novca da kupi »Dvostruki karo« i dočepa se vode kojom će ispirati zlato. Stoga se obratio banci, Gillespieu, kako bi dobio novac.

– Da, sada je sve jasno – prozbori Hyatt, još se čudeći. – Maginnis im je dao sve na pladnju. Kad su Lobell i Gillespie doznali njegovu zamisao, počeli su vući konce. Ubili su mi oca, prišli ubojstvo Maginnisu i potaknuli linč, krali stoku s »Dvostrukog kara« kako bi uništili posjed, a kad se banka napokon dokopala imanja, Lobell je odlučio

prigrabiti za sebe sve, ranč i zlato. Ubio je Gillespiea, ukrao novac kojim će kupiti ranč, pripisao zločin meni i odlučio likvidirati malog Leea. Kada to učini, neće više biti nikakvih opasnosti za nj. Jedino će on znati gdje je zlato i imat će vode za ispiranje.

XV

– Nebesa! – progovori zaprepašten glas.

Digavši pogled, Shamrock ugleda Maginnisa. On i Hyatt bili su tako zaokupljeni razgovorom da nisu ni čuli dječaka kad im je prišao.

– Slušao si naš razgovor? – upita ga.

– Jesam – odvrati zapanjeno Maginnis. – Zar je Lobell učinio sve to?

– Učinio je – odvrati smrknuto Hyatt. – Sad znamo barem zašto ćemo ga ustrijeliti, Lee.

– Zasada ne smijemo to učiniti – umiješa se Shamrock.

– Zašto ne smijemo? – pobuni se Maginnis.

– Ti bi ga dočekao u zasjedi, momče, i ostavio strvinarima? – zapita Shamrock.

– Ne bih. – Maginnis pocrveni. – Ali je zaslužio to... čak i nešto gore.

– Neka sam iskopa sebi jamu – reče tiho Shamrock. – A učinit će to. Kad se završi ova hajka, prilike će se smiriti. Tada će označiti kolčićima ono zemljište na kojem ima zlata. Učinit će to odmah.

– Ali nalazište nije njegovo! – uzvikne Maginnis. – Zar ćemo mi to dopustiti?

– Znaš li gdje je nalazište?

– Ne znam.

– Neka nas onda on odvede do njega. Jedino ga on zna. Ako nas on ne odvede, neće nitko.

– Pa, to mjesto je negdje na obronku – reče Lee.

— A obronak je velik — podsjeti ga Shamrock.

— Ipak, u obzir dolazi samo određeno područje — napomene Hyatt.

— Zacijelo ne namjerava voditi vodu kroz kilometre i kilometre cijevi. Pustiti će je u jarak koji se proteže duž obronka i u koji se sve ulijeva. Nalazište je negdje u blizini tog jarka.

— Ipak, u obzir dolazi veliko područje.

— Veliko — složi se Hyatt i osmjehne.

— Postoji samo jedan put kojim će, vjerojatno, krenuti u to područje, zar ne?

— Notch?

— Da — potvrdi Shamrock. — Zbog toga i nisam htio da odemo na zapadni obronak. Ulogorit ćemo se u klisuri. Lobell će cijeli današnji dan tragati za nama i izmoriti potjeru. Uvečer će, ako budemo imali sreće, dići ruke od nas i krenuti kući. Sutra će Lobell, kad se sve smiri, krenuti prema nalazištu. Stoga treba da se pošteno naspavamo kako bismo tada bili budni i odmorni.

Po podne su se zaputili prema Notchu i ulogorili blizu njegova ulaza. Nisu zapalili vatru, a i konji su gladovali, jer tu nije bilo trave.

Maginnis je ostao u logoru, a Shamrock je uzeo pušku i stražario u klisuri, osluškivao i čekao za dugih noćnih sati. Hyatt je odjahao do jezera, udaljenog oko osam kilometara kako bi provjerio jesu li ondje Matt i Nancy i ima li bilo kakvih vijesti o potjeri.

U zoru dođe Maginnis zamijeniti Shamrocka, koji mu rado prepusti dužnost.

Vrativši se u logor, Shamrock zatekne Hyatta kako sjedi na kamenu i ima pred sobom, u kišnoj kabanići, suho meso, limenku kave... koja se nije mogla upotrijebiti, jer se nisu usudili zapaliti vatru... te dvopeka i četuricu vode.

— Matt je sakrio ovo ondje gdje me, dok sam bio dijete, vodio na pećanje — objasni Hyatt.

— Otišli su?

— Da. Matt je, vjerojatno, zaključio da bi bilo sumnjivo ako bi se zadržali ondje. Nema dvojbe, nadzire ih neki Lobellov čovjek. Slučajno sam zavirio u skrovište, pomislivši da je ostavio kakvo pismo, no nije ga ostavio.

— Što je s potjerom?

— Vratili su se kroz klanac.

Odnijevši dio hrane Maginnisu i napomenuvši mu neka ga probudi ako bilo tko prođe kroz klisuru, Shamrock se vrati k Hyattu, te su, od umora jedva gledajući, jeli obojica i potom zaspali čvrsto.

Kad ga je oko podneva probudio Maginnis, Shamrock odmah opazi da je dječak uzbuđen.

— Došli su!

— Tko? — zapita Shamrock.

— Freed i još jedan čovjek. Upravo su projahali.

Osedlaše konje, bez ikakve naročite žurbe. Dogovorili su se da će Shamrock krenuti prvi tako da mu Maginnis i Hyatt, ako Freed i onaj drugi provjeravaju da li ih tkogod prati i postave mu zasjedu, mogu pomoći.

— Pazi, momče — obrati se Shamrock uznemireno Maginnisu — ovo nije šala. Naći ćeš se nasuprot pravim revolverašima. Je li ti to jasno?

— Znam rukovati koltom — a ti se čuvaj vrućeg Sedla. — odvrati samouvjereni dječak.

— Shamrock se nasmije na njegovu dosjetku, pa polagano krene.

Jahao je vrlo oprezno. Nije važno koliko su jahači odmakli pred njim. Bitno je da može slijediti njihov trag.

Približivši se jednom golom grebenu, malo se pokoleba. Možda ga čekaju s druge strane ona dvojica. Međutim, ako bi htio zaobići taj

greben, morao bi napustiti trag i potražiti ga poslije na stjenovitom tlu, a to ne bi bilo lako. Odluči prihvatiti opasnost. Desetak metara od vrha strmine zaustavi sivca i osvrne se iza sebe. Hyatta i Maginisa nije bilo na vidiku. Sjaše i pogurivši se zaputi se prema žalfijinu grmu. Prije nego što je stigao do njega, skine šešir, spusti se na tlo i otpuže iza žalfije.

Ugleda s druge strane grebena Freeda i Harmana. Čučali su i gledali kartu što su je raširili na zemlji. Freed je mahao i dokazivao nešto, a onda pokaže ravno prema Shamrocku. Harmer se složio i, kad su se uspravili, oстане kraj karte, a Freed se okrene prema Shamrocku i počne hodati tako kao da broji korake. Penjao se i gledao u zemlju. Prelazeći preko ruba padine, ne digne pogled i ne opazi Shamrocka, samo tri metra od sebe. Ne spazi ni sivca.

Još ležeći na tlu, Shamrock pomakne nogu i zaškripi kamenčićima. Freed se odmah trgne i ugleda njegov upereni revolver.

– Ne viči – reče mu tiho Shamrock. – I ne miči se. – Freed kimne, obliznuvši usne. – Pozovi ga – naredi mu Shamrock.

Freed je oklijevao časak-dva, te mu Shamrock mahne revolverom.

– Harmeru – dovikne tada Freed – dodi ovamo.

Čekajući i slušajući Harmerove korake, Shamrock ne odvoji pogled od Freeda.

Harmer se verao uz strminu. Pojavi se iznad njena ruba kruna šešira, zatim njegovo lice, zatim ramena, potom je digao pogled i zastao.

– Onaj sivač...

Uto se iza grmlja uspravi Shamrock i uperi kolt u njega. Spazivši krajičkom oka tu kretnju, Harmer instinktivno spusti ruku.

– Nemoj!

Budući da nije bio budala, Harmer podigne obje ruke i okrene se prema glasu.

Shamrock izide iz džbunja, izvadi im iz korica revolvere i baci ih.

– Mislio sam da spavate i odmarate se od jučerašnjeg jahanja – naruga im se.

– Tražimo Hyatta – odvrati Freed.

– Zbog toga se služite kartom? Možda bi bilo dobro da imate i kompas i dva tovarna konja?

Freed pogleda letimice Harmera, zatim slegne ramenima i odluči šutjeti.

– Dodi ovamo – naredi mu Shamrock. Pretraživši ga, nađe nož i baci ga za revolverima. Kod Harmera ne pronađe ništa. – Hajdemo sada dolje i popričajmo.

– Kamo idemo?

– Do one karte. Zar niste nju raširili i pritisnuli kamenjem? Zar je moguće da su me oči prevarile, pa je riječ o voštanom platnu na kojem namjeravate jesti?

Freed i Harmer kolebljivo podu nizbrdo. Shamrock im naredi da stanu kraj stijene, podalje od karte i konja.

– Okrenite se prema stijeni i buljite u nju – reče im. – Ja imam privremeno drugog posla.

Promatrajući ih, pride karti, čučne i tek tada je pogleda. Riječ je bila o čistom papiru.

– Samo se bavi svojim poslom, ali se ne miči! – naredi mu iza leđa Lobellov glas.

Opsovao je samog sebe zato što je uletio u takvu jednostavnu stupicu i istodobno se pitao može li se izvući iz nje.

– Držim u rukama pušku – reče mu Lobell. – Uperio sam ti je u kičmu. Na tvom mjestu ne bih ništa pokušao.

U međuvremenu su se Freed i Harmer okrenuli i cerili mu se.

– Posegni za oružjem – izazove ga Harmer.

Položaj je bio beznadan. Pokuša li bilo što, Lobell će mu odmah opaliti u leđa. Izvuče polako kolt i baci ga. Tada se uspravi i okrene.

Lobell ga je, doista, držao na pušćanom nišanu. Polako mu se približi, izbaci mu sve metke iz revolvera i baci ga tada ustranu. Nehajno metne u usta bombon.

– Dobro ste to izveli, momci – reče Freedu i Harmeru, kao otac koji ponosno hvali sinove. – Vrlo dobro. Umalo sam i ja povjerovao u tu vašu glumu. – Ocjenjivački pogleda Shamrocka. – Pametan si. Nevolja je, međutim, u tom što ne vjeruješ da i drugi imaju soli u glavi.

– Ne vjerujem – odvrati mirno Shamrock.

– Misliš da si tako pametan da ćeš se izvući i iz ovog?

– Izvući ću se – odgovori Shamrock.

Lobell nehajno izvuče revolver.

– Samo ako možeš izbjeći metak, ako si brži od njega.

– Nećeš pucati – reče Shamrock. – Mogao bi netko čuti.

– I to je istina – odvrati Lobell i spusti revolver u korice. – Vidiš, ja slušam tude savjete. Možda bi i ti, kad bi živio još dvadeset godina.

– I živjet ću – reče mu ratoborno Shamrock.

– Varaš se. Nećeš živjeti više od jednog sata. – Šerif čučne kraj stijene i smota cigaretu. – Što si očekivao da ćeš naći na ovom papiru? Što si tražio?

– Recept za voćni kolač.

– Vrijeme je da postaneš pristojniji – Lobell mu polako pride i zagleda se u njega. – Odgovori mi. Gdje su Maginnis i Hyatt?

– Pa, ti ih tražiš. Zar ih nisi našao?

– Našao sam tijela one dvojice koji su pratili Maginnisa. Vjerujem

da je taj balavac sada s Hyattom. Gdje su?

Shamrock ga je samo gledao drsko.

Uto ga Lobell iznenada udari u lice tako da je potiljkom bubnuo o stijenu i pred očima mu je bljesnulo tisuću zvijezda.

Probudio se tek kad ga je netko polio vodom. Otvorivši oči, ugleda nad sobom Lobella. Lijevao mu je iz čuture vodu po licu.

– Evo, to je ona voda koju si odbio prvog dana kad smo se sreli – reče šerif. Okrene se prema Freedu. – Dovedi sivca ovamo. Neka stoji kraj papira. – Izvuče revolver i obrati se opet Shamrocku: – Harmer i ja povest ćemo te sa sobom.

Popeli su se do vrha padine i zatim spuštali s druge strane. Na sredini obronka bio je kratak rov koji je ulazio tri metra u brdo. Shamrock odmah nasluti da je tu stari Maginnis tražio zlato.

– Zanima te što je ovo? – zapita Lobell.

– Znam već.

– Slutio sam da znaš.

Sjedili su u rovu dok im se nije pridružio Freed.

– Katkad sam prilično grub – prozbori Lobell – ali ono što ste dosad vidjeli nije još ništa u usporedbi s onim kakav ću biti ako mu dopustite da izide iz rova. Ako se pomakne, pucajte u njega. Ne štedite ga. Ne smije pobjeći. Htio bih da dočeka živ ostale, ali nisam cjepidlaka. Jeste li razumjeli?

Freed i Harmer kimnu.

Lobell ode a njih dvojica odmah izvuku revolvere i zagledaju se u Shamrocka. Znao je na što misle... na Soholta, na Pacea, na prijevaru na »Dvostrukom karu«, na pogibiju dvojice Maginnisovih pratilaca, na krađu zatvorskih ključeva i na Hyattov bijeg. Znao je da ga mrze zato što je napravio budalu od njih i da bi vrlo rado pucali. Činilo mu

se da ovaj put nema izlaza. Hyatt i Maginnis će, također, uletjeti u klopku. Lobell je lukavo smislio sve.

– Sredimo ga – progovori Harmer i podsjeti ga na neposrednu opasnost. – Andyu je svejedno.

– Radije ga sačuvajmo živog – reče Freed, promislivši malo. – Dok ne stignu ostali.

– Kazat ćemo da je pokušao pobjeći.

– Dovraga, zašto ne bismo pričekali ostale? Htio bih ih vidjeti sve na okupu.

– Dobro – nasmije se Harmer. – Što veliš na to, naduvenko?

– Loše je – odvrati Shamrock.

– Kazao sam ti da ćeš tako završiti.

– Da. Ali nisam još mrtav.

Harmer opsuje i podigne kolt, ali mu Freed brzo gurne cijev dolje.

– Smiri se, Harmeru. Već će dobiti svoje.

Nakon toga su sjedili šutke. Iznenada se začuje zvižduk.

– Uhvatio ih je – reče Freed i pogleda Harmera. Okrene se prema Shamrocku. – Izadi.

Dok su se natraške povlačili prema izlazu iz rova, a Shamrock je išao za njima, pratili su svaku njegovu kretnju i jedva čekali da pokuša pobjeći. Ali on je uvidio da nema nikakve šanse.

Pošli su s njim uzbrdo.

Maginnis i Hyatt su, razoružani, stajali kraj stijene. Shamrock im se pridruži. Čučne i zapali cigaretu. Maginnisu se jasno vidio u očima strah, a Hyatt nije skrivao bijes.

– Dakle, Lobelle – progovori mirno Hyatt – kucnuo je čas obračuna.

– Sada je sve uzalud – izusti Lobell. Stajao je tri metra od njih i držao pušku. Harmer i Freed su izvukli revolvere.

– Pogriješio sam – reče Hyatt.

– Trebalo je da povjerujem u ono što je Nancy govorila o tebi, te odja-

šem u grad i obračunam se s tobom.

– Da, trebalo je – složi se šerif i nasmije.

– Jesi li ikada povjerovao u nečiju riječ?

– Jedanput. U Gillespieovu riječ.

– Da li bi opet?

– Ovisi.

– Hoćeš li povjerovati u Irelandovo obećanje da će, ako dadeš njemu i Maginnisu konje, odjahati s dječakom u Montanu i više se neće vratiti?

– A, ne, to ne obećavam – umiješa se brzo Shamrock. – Ja bih se vratio. Neka pusti dječaka.

– Bi li prihvatio takvo obećanje?

– ustraje Hyatt, netremice gledajući Lobella. – Zašto da oni ispaštaju zbog moje zle sreće?

– Hm, rado bih postupio tako – reče ljubazno Lobell. – Da, vrlo rado. Ali ne mogu. Zacijelo ti je jasno. Ne bi bilo pametno. Evo, čuo si Irelanda. On bi se vratio. A što se tiče Maginnisa, ne smijem ga pustiti. – Najednom mu iščeznu s lica dostojanstvo i smirenost, te se jasno odraze okrutnost i grabežljivost. – Svi ćete dobiti ono što ste zaslužili. Počet ću od tebe, Irelande. Tebe mrzim više nego ostalu dvojicu zajedno.

Premda blijed, Shamrock ga je još gledao podrugljivo. Baci cigaretu.

– Što čekaš? – reče izazovno.

Lobell se ne pomakne. Stajao je i uživao.

– Završi s tim! – vikne bijesno Maginnis, stisnuvši šake tak da su mu pobijeljele.

Međutim, Lobell je promatrao Hyatta. Zapazi mu začudenost na licu dok je Hyatt gledao preko njegova ramena prema grebenu.

– Neću nasjesti na tu varku – nasmije se Lobell.

– Neću se osvrnuti i dati ti priliku da posegneš za revolverom,

Hyatte. Harmeru i Freede, ne mičite se.

– Zdravo, seko! – dovikne tada Hyatt.

I, začudo, dobije odgovor.

– Zdravo.

Lobell se munjevito okrene, no Freed i Harmer su stajali nepomično i držali ih na nišanu.

Na grebenu su se pojavili Nancy i rančer Scott, s kojim je Shamrock igrao poker prve večeri kad je došao u grad. Scott je šutio i znatiželjno gledao što se događa.

Shamrock objesi glavu, iscrpljen strahom i uzbuđenjem. Zagleda se u zemlju, još ne vjerujući u iznenadan obrat.

XVI

– O, dobar, dan, Scotte – dovikne Lobell, brzo se pribravši. – Dajte.

Nancy i Scott dojašu niz obronak i sjašu. Freed i Harmer se još nisu ni pomaknuli. Scott ih je zbunjeno pogledavao.

– Mislio sam da ste s potjerom – reče mu Lobell.

– Bio sam – odvrati Scott. – Gospodica Hyatt me zaustavila noćas kad je potjera prolazila mimo jezera. Pitala me gdje ste vi. Rekao sam joj da smo se razišli jer su se, koliko smo mogli vidjeti, razdvojili tragovi; vi ste pošli na jednu stranu, a mi na drugu. Budući da se bojala da će biti pucnjave ako se sretnete s njezinim bratom, obećao sam joj da ćemo vas potražiti.

– O – izusti tiho Lobell. – Baš lijepo. Hm... kako ste me pronašli?

– Slijedili smo vaš trag. Nije bilo lako. Jedva sam vas pronašao. – Scott pogleda opet zarobljenike. – Uхватili ste ih, ha? – izusti, nimalo suosjećajno.

– Bez ikakvih teškoća – odvrati šerif. Prviput pogleda Nancy i uljudno podigne šešir. Ne obazirući

se na njega, Nancy krene prema Mayu, ali šerif ispruži ruku i zakrči joj put. – Čekajte malo, gospodice. Ne smijete razgovarati s njima.

– Zašto?

– Zašto? Odakle znam što ćete im reći i što namjeravate? Gdje je Matt? Možda ih kani spasiti, a vi treba da ih obavijestite.

– Gdje je Matt? – ponovi ljutito Nancy. – Vi to ne znate?

– Možda bi trebalo da znam, ali ne znam – prizna Lobell.

– Mrtav je! – izusti gnjevno Nancy.

– Mrtav? – prozbori Scott pošto su svi šutjeli nekoliko trenutaka. – Pa, bio je živ kad je noćas razgovarala s vama potjera.

– Otišli smo do jezera – ispriča Nancy. – Netko mu je pucao u leđa dok je vezao konje.

– Zašto mi to niste rekli? – zapita blago Scott. – Kad ste prišli potjeri dok smo pojili konje, niste to spomenuli.

– Zašto bih spomenula? Učinio je to netko iz potjere! Neki Lobellov čovjek! Svi ste vi Lobellovi ljudi!

Scotta zapeku njene riječi tako da je pocrvenio.

– Oprostite – ispriča mu se odmah Nancy. – Nije lijepo što tako govorim. Vi ste mi pomogli danas... više nego što i slutite.

Okrene se i pođe prema Mayu, ali joj šerif opet zakrči put.

– Zao mi je što je stradao Matt – reče joj – ali to ništa ne mijenja. Ne dopuštam da razgovarate sa zarobljenicima. Ili šutite, ili odjašite. Odlučite se. Zapravo, Scotte bili bi najbolje da je odvedete kući. Ovo nije ugodno za nju.

– Kući – ponovi zajedljivo Nancy, a šerif se namršti zbog svoje pogreške.

– Ostanite ovdje – progovori tiho Shamrock.

– Ni ti ne smiješ govoriti, Irelan-de – reče Lobell, naglo se okrenuv-

ši prema njemu. – Zar hoćeš da te udarim revolverom i ušutkam?

– Ostanite ovdje – ponovi Shamrock djevojci.

Šerif žurno korakne prema njemu, no Shamrock mu se nasmije u lice. Znao je da Lobell ne smije ništa učiniti pred Scottom, poštenim rančerom, i Nancy.

– Progovoriš li ponovo, strpat ću ti krpu u usta i ušutkati te – zaprijeti šerif, opustivši se.

Shamrock kimne, znajući da bi on to doista učinio.

– Što radi ovaj dečko ovdje? – zapita Scott, zagledavši se u Maginnisa.

– On je ubojica – objasni Lobell.

– Druži se sa svojim sojem. U okrugu Sahuaro tragaju za njim zbog ubojstva. I ovdje ga traži zakon, jer je ubio dva moja čovjeka, pucao im je u leđa i pobjegao. – Zamišljeno je čupkao donju usnu. – Svi su oni zločinci – nastavi. – Mladi su, sva trojica, i mogli su lijepo živjeti u ovom kraju da nisu krenuli stranputicom. Uzmimo, naprimjer, Irelanda. Dobio sam jučer tjeralicu kojom je raspisana nagrada od pet tisuća na njegovu glavu. Ubio je pomoćnika saveznog maršala u Montani. Maginn... McKinley je upao u banku i ubio blagajnika. A Hyatt... – Slegne ramenima. – Dobro znate zbog čega ga tražimo. Pokvareni su... sva trojica.

Scott zamišljeno kimne. Uto Nancy iznenada prasne u smijeh. Histeričan. Znala je kakav je Lobell i stoga nije mogla izdržati njegovo lice-mjerje. Grčevito se smijala do suza.

– Najbolje je da je odvedete – obrati se Lobell Scottu. – Uzrujala se.

– Da, najbolje je da odem – izusti zadihano Nancy. – Tada ćete moći pobiti te užasno opake i pokvarene ljude i kazati da su vas napali, pa ste morali pucati!

Lobell odustane od razgovora,

uvidjevši da njeno izrugivanje jača u Scottu odluku da im se pridruži. Naredi Freedu neka dovede konje.

Još nije gotovo, znao je Shamrock. Lobell ima skriveni adut i upotrijebit će ga kao i protiv starog Maginnisa. Najprije zatvor, zatim linč. Ovaj put neće to teško postići, jer im nitko nije sklon. Može ih spasiti samo čudo. Pogledavši Hyatta, opazi da je i on zaključio isto.

Najprije se Shamrock morao popeti na konja, te su mu svezali noge ispod sivčeva trbuha, zatim su došli na red Hyatt i Maginnis.

Kad se smračilo, stigli su do jezera.

– Daj nam vremena da pokopamo Matta – obrati se Hyatt Lobellu dok su napajali konje. – Zaslužio je to.

– Dabome – složi se odmah žalosno Lobell. – Bio je dobar čovjek... vrlo dobar. Umro je zbog ljudi koji nisu zaslužili takvu odanost.

Nadoše Matta nedaleko od jezerske obale. Ležao je potrbuške u travi. Odnijeli su ga na obalu i zatrpali kamenjem.

Tada se ulogoriše. Shamrock je vrlo malo spavao te noći. Gledajući zvijezde, pokušavao je smisliti kako bi mogao pobjeći i odbacivao je jedan plan za drugim. Noge su mu bile sputane, ruke čvrsto svezane na leđima, a tri metra od njega sjedio je pokraj vatre Lobell, potpuno budan. Bijeg bi bio pravo samoubojstvo.

Pomisli na Nancy. Njoj će biti najteže, jer mora gledati kako sve ide svojim neizbježnim tokom, a ne može ništa učiniti. Lobell, premda to prikriva, motri itekako budno na nju. Nije zaboravio kako ga je uhvatila lasom i vukla.

Nemaju ni jednog jedinog prijatelja... osim Scotta, koji se, samo iz puke uljudnosti, vlada pošteno prema Nancy. Ali i on ih smatra ubojicama i bez oklijevanja će pucati

ako pokušaju pobjeći. Zacijelo ne bi dopustio linč i branio bi ih, ali što može jedan čovjek... ili pet-šest njih... nasuprot rulji?

Razmišljao je i razmišljao. Napokon se opredijeli za jednu zamisao. Uspjet će samo ako bude imao mnogo sreće.

XVII

U grad su dojahali pred večer. Pričekali su u hodniku pred zatvorom dok nije Harmer donio od kovača nove ključeve. Tada su ušli u zasebne ćelije na istoj strani kuće. Shamrock je bio u srednjoj. Kad su se zalupila vrata, čuo je uzbuđen žamor s ulice. Vijest o njihovom dolasku proširila se brzo gradom. Ovaj put će svjetina biti spremna za linč i bez Lobellova nagovaranja.

Nancy je stajala sa Scottom u hodniku kad su se zatvorila ćelijska vrata.

— Smijem li sada razgovarati s Mayom? — zapita ona hladno Lobella.

— Možete — odgovori šerif velikodušno. — Izići ću i donijeti im hrane. Scotte, vi ostanite ovdje s Harmerom i Freedom. Čim budem mogao, imenovat ću svojim pomoćnicima nekoliko pametnih ljudi za slučaj ako kakve usijane glave pokušaju preuzeti sve u svoje ruke.

— Pametno — reče Scott.

— Potom ću provesti istragu o Gillespieovoj smrti — nastavi Lobell i pogleda Hyatta. — Premda nema nikakvih dvojbi, hoću da sve bude u skladu sa zakonom. — Okrene se i dovikne: — Freede!

Shamrock je napeto osluškivao i od uzbuđenja mu je lupalo srce dok je ulazio Freed. Znao je da mu o Lobellovoj odluci hoće li ih čuvati jedan čovjek ili dvojica ovisi cijeli plan.

— Uzmi stolicu, sačmaricu, pušku i fenjer i sjedi u ovom hodniku do-

kle god te ne pozovem — reče šerif. Zatim doda: — Nadam se da ćeš obaviti posao bolje nego Pace.

Shamrock se zadovoljno ispruži na ležaju. Scott iziđe i ostavi Nancy na hodniku. Ona pride polako rešetki Hyattove ćelije.

— Što će se dogoditi, Mayo? Ono čega se bojim?

— Događat će se isto što se dogodilo Leeovu ocu — odgovori Hyatt i pogleda kroz Shamrockovu ćeliju Maginnisa. Dječak je stezao rukama prečke i slušao.

— Onda... onda ću ubiti Lobella — prozbori mirno Nancy.

— To nam neće pomoći, seko. — Hyatt prijekorno strese glavom. — Samo ćeš i ti dospjeti u zatvor a građani će još odlučnije zahtijevati našu smrt.

— Dobro, što drugo mogu učiniti? — uzvikne Nancy. — Ne mogu mirno gledati što se događa! Zar mi nitko neće povjerovati? Moraju mi vjerovati! Hoću nekome kazati istinu!

— Kažite je Scottu — umiješa se Shamrock.

— On vjeruje da je Hyatt ubio Gillespiea. Razgovarala sam s njim. Misli, osim toga, da sam pogrešno ocijenila Lobella.

— Razgovarajte neprestano s njim — reče tiho Shamrock. — Budite stalno uz njega. Pričajte i pričajte. Potražite utjecajne ljude u ovom okrugu, u ovom gradu. Otkrijte im istinu. Govorite im neumorno.

Nancy ga znatizeljno pogleda i pride njegovoj ćeliji.

— Recite zašto ste učinili ovo? — zapita ga neobično nježno. — Zbog nas? Zbog Leea i nas?

— Nisam mogao učiniti ništa drugo — odvrati joj Shamrock.

— Mogli ste odjahati već desetak puta — podozrivo će Nancy. — Mogli ste odjahati i noćas, ali ste ostali uz nas. Zašto?

– Recimo, iz puke zabave.
– Nije baš zabavno umrijeti.
– Hja, umrijeti se mora prije ili poslije.

– Vi niste, očito, nikada ozbiljni?
– Nisam – složi se Shamrock.
– Ja jesam – reče Nancy. – Savim ozbiljno vam kažem da bih vam se rado odužila za sve ono što ste učinili za nas.

– Možda mi je dovoljno što sam upoznao vas. Djevojke koje sam dosad poznao nisu bile prave. O pravima sam samo čitao u novinama. Nisam vjerovao da doista postoje.
– Oklijevao je. – Sada znam da postoje, i to mi pričinja zadovoljstvo.

Nancy se okrene ustranu, suviše preplavljena osjećajima da bi ga još slušala.

Uto uđe Lobell, a za njim Harmer i Kinez iz obližnjeg restorana noseći na pladnjevima jelo.

Nancy se okrene prema Shamrocku i provuče ruku između prečki, a Shamrock je uhvati nježno i nespretno.

– Hvala vam – reče mu ona. – Vratit ću se.

Kad su dobili jelo, Freed donese stolicu, fenjer, sačmaricu i vinčesterku. Sjedne u hodniku. Imao je u ustima čačkalicu i sisao je.

Ne okusivši jelo, Shamrock je nijemo sjedio na ležaju i još vidio u mislima Nancy kako izlazi iz zatvora.

– Imate li duhana? – trgne ga iz razmišljanja Maginnis.

Shamrock mu pruži duhankesu i tada se prihvati jela. Kad je pojeo, smota cigaretu i, ispruživši se na ležaju, zagleda se u Freeda.

– Ostao mi je komad pite – prozbori lijeno. – Želi li ga itko?

Maginnis ga odbije, a i Hyatt.

– Hoćeš ga ti, Freede?

– Zadrži ga za sebe – progunda Freed.

– Kako god želiš – izusti Sha-

mrock i nasmije se. – To nam je posljednja pita u životu. – Zašutjevši za trenutak, doda: – Svima nama:

– Hvata te strah? – naruga se Freed.

– Naravno. Zar tebe ne hvata?

– Mene? – odvrati Freed, najprije ga gledajući tren-dva zatim zahihoće tiho. – Ne namjeravam se baš previše odupirati građanima.

– Hm, to ti neće pomoći, Freede – izusti Shamrock, gledajući u strop.

Hyatt nasluti da se skriva nešto iza tog naoko nehajnog čavrljanja.

Shamrock je šutio i pravio se da sluša gnjevni žamor s ulice, no promatrao je Freeda.

– To mi neće pomoći? – ponovi Freed polako Shamrockovu tvrdnju, čačkajući zube. – Ne razumijem.

– Znam da ne razumiješ.

– Nije mi jasno o čemu pričaš – reče ravnodušno Freed i baci čačkalicu.

Shamrock se lijeno podigne na lakat i pogleda ga. U očima mu se nisu vidjele ni ljutnja, ni mržnja, ni grubost, već samo sažaljenje.

– Dabome, Freede – reče tada.

– Ti ne znaš ono o čemu mnogi pričaju. Štošta ti nije jasno. Baš zbog toga i jesi ovdje. Baš zbog toga si u takvu položaju.

– A u kakvu sam položaju? – zapita Freed, zabavljajući se.

– Ti si pravi naivčina.

– Ma, nemoj? – odvrati Freed, gotovo svadljivo.

– Zašto nije netko drugi ovdje...

– recimo, neki član potjere... umjesto tebe, Freede? – Shamrock zijevne i nasmije se kratko.

– Zašto bi bio ovdje netko drugi? – odvrati Freed. – Ja najbolje znam kada treba odustati od borbe. Kad upadnu ovamo, predat ću se. Možda ne bi netko drugi znao postupiti kako treba.

– Da, da – reče podrugljivo Shamrock.

– A kakvo je tvoje objašnjenje?

– Ah, ostavimo to – reče Shamrock. – Nisi mi dosad učinio baš nikakvu uslugu, osim što si me pokušao ustrijeliti. Zašto bih ti odao što je posrijedi?

Freed je dugo šutio, no na licu mu se vidjelo da se uznemirio.

– Ti si lud – progovori naposljetku.

– Dakako – složi se Shamrock.

– Pa ipak, dovoljno sam pametan da uvučem glavu kad mi je netko pokušava otkinuti.

Pusti Freeda da mozga o tom. Ispred zatvora se već okupila poveć gomila i povremeno su se čuli povići. Ljudi u uredu su odgovarali, ali se kroz debela željezna vrata nije moglo razabrati što govore.

– Uskoro će početi predstava – reče Maginnis, čudnovato miran.

– Da – odvratila ravnodušno Shamrock, no promatrao je Freeda, koji je također osluškivao.

– Ne znam kakva ti je igra na umu – prozbori iznenada Freed – ali drži jezik za zubima. Razumiješ?

Šutke slušajući razgovor, Hyatt se najednom nasmije.

– Pusti ga, Irlande – dobaci. – Zašto mu činiš uslugu?

– Da, nema smisla.

Freed se uznemireno promeškolji na stolici i mrko ih pogleda, no nesumnjivo se probudila radoznalost u njemu. Zapazivši to, Shamrock je šutio.

– O kakvoj usluzi govoriš? – progovori nakon nekog vremena Freed. Na ulici odjekne puščani hitac i gomila zagalami.

– Nije važno. Sada je već, čini mi se, prekasno – odgovori Shamrock.

– Dovraga, o čemu govoriš? – upita svadljivo Freed i ustane, a

kad mu Shamrock nije odgovorio, pogleda Hyatta i Maginnisa.

– Sjedni – predloži mu ljubazno Hyatt. – Mi smo se pomirili sa sudbinom. Pomiri se i ti.

– Dosta mi je vašeg brbljanja. Zavežite! – Freed prijeteci uperi u njih sačmaricu. Budući da se nisu pomaknuli, ni progovorili niti mu obratili pažnju, polako je spusti. Promatrao ih je sve, ponajviše Shamrocka. – Što je? Recite već jednom. O čemu govorite?

– Baš si budala – prozbori tiho i mirno Shamrock. – Jadna budala. Nastojimo ti reći samo da ćeš i ti stradati... zajedno s nama. Ubit će i tebe. Eto, je li ti sada jasno? Sjedni i ne jadikuj.

Freed prasne u smijeh, ali pogled mu je bio uznemiren.

– Odakle ti takva pomisao?

– Kakva pomisao? – promrmlja Shamrock.

– Da ću i ja stradati. Hoćeš me uplašiti, ha?

– Ni govora. Jednostavno, znam da će se to dogoditi.

– Odakle znaš?

Shamrock izvadi novac, koji mu je Lobell zaboravio oduzeti. Podijeli ga na dvije jednake hrpice.

– Evo, ovih pet stotina – reče i pokaže na jednu od njih – dobio sam za uručenje naloga Hyattu... ili za njegovu smrt ako ga uspijem ubiti. – Pokaže na drugu hrpicu. – Ovo mi je nagrada ako ubijem vas petoricu... Soholta, Harmera, Pa- cea, Coynea i tebe.

– Lažeš.

– Dobro, lažem. Neka bude po tvom.

– Tko ti je platio? Nije... nije, valjda...

– Lobell, taj stari kurjak. Tko bi drugi? Stotinu dolara po glavi kako bi se riješio svoje družine.

– Zašto? Zašto bi to on htio? – zapita Freed nakon duge stanke.

– Iz raznih razloga, no svi se svoje na isto. Zar misliš da će ostaviti žive petoricu ljudi koji znaju toliko o njemu?

– Lažeš!

– Zaista? Što se dogodilo sa Soholtom, Coyneom i Paceaom? Zašto sam ubio Soholta?

– Vidio je tvoju tjeralicu i htio se dokopati nagrade.

– A tko mu je pokazao tjeralicu?

– Freed ne reče ništa, te se Shamrock osmjehne. – Lobell. Znaš li razlog? Znaš li zbog čega je htio da Soholt pogine? Reći ću ti. Soholt je lukavo uvidio da vlasnik ranča »Dvostruki karo« ima u rukama sve adute. Odao je to Gillespieu, pa se bankar namjeravao riješiti Lobella čim se dokopa posjeda i unajmio je za taj posao Soholta. Lobell je to prozreo. Pokazao je Soholtu svoju tjeralicu i nagovorio ga neka se dočepa nagrade. Soholt me izazvao, a ja sam ga u samoobrani ubio. Međutim, njegovi su meci bili čorci.

Freed ga je ukočeno gledao.

– Zatim smo Lobell i ja smislili kako ćemo se riješiti Coynea i Pacea u staji – nastavi Shamrock.

– To se dogodilo slučajno – promrmlja Freed.

– Misliš? – upita tiho Shamrock. – Možda se doimalo kao slučajnost. Međutim, ja sam gurnuo Coynea u sredinu tako da ste ga izrešetali. Kad je započela pucnjava, trebalo je da pogodim Pacea. Sjećaš se da je Lobell vrlo pažljivo objasnio Pacea gdje treba da stoji?

Freed se sjetio, vidjelo mu se to na licu.

– No ja nisam pucao u njega. Htio sam još novca. Lobell se uzrujao, pa smo otišli u krčmu i popričali. Posumnjao je da ga vučem za

nos, ali nije bio siguran. Poslao me one noći, da ustrijelim tebe i Pacea u zatvoru. Nisam to učinio. Samo sam uzeo ključeve. Sutradan nije znao na čemu je, ali je, kad je doznao da Hyatt odlazi bez borbe, shvatio da se mora riješiti svojih ljudi. Stoga je na povratku ustrijelio Pacea.

• – Pace je bio dvoličan. Tako je rekao Lobell.

– A ti znaš da nije bio dvoličan, zar ne? – reče Shamrock. – Kad smo se vratili u grad i kad nismo u njemu zatekli Hyatta, Lobell je zaključio da ga varam. Tada te poštedio, jer si mu bio potreban za borbu protiv mene i Hyatta. – Raširi ruke i nasloni se leđima na zid. – Više vas nema mnogo koji ga možete odati. Harmer i George će biti večeras u gomili. Ti ćeš biti ovdje unutra. Večeras će vas Lobell sve ukloniti. Ako te ne ustrijeli neki skitnica iz one rulje što ju je pokupio u krčmi i podmitio, onda će te ubiti on osobno. Svi ćete izginuti. Bit će potpuno slobodan. Izbristat će prošlost. Je li ti sad jasno?

Freed je šutio, mrštio se i stiskao usnice.

– U klopci si, Freede – nastavi tiho Shamrock. – Nećeš se izvući živ. Čuješ li ovu pucnjavu vani? Uskoro će navaliti na ured. Ondje će se branioci predati, ali ti nećeš imati priliku da se predaš. Netko će te ustrijeliti... sasvim slučajno. Sjedni i zapuši. Nema nam spasa.

Tada provali iz Freeda bujica psovki. Prijetio je Lobellu i proklinjao ga. Stezao je sačmaricu tako da su mu pobijeljele šake.

– Moram izaći odavde – reče promuklo. – Moram se dokopati Lobella i obračunati se s njim!

– Ne možeš – istakne Shamrock. – U stupici smo.

– Onda ću se odupirati toj proklesnoj rulji dok ne dignu eksplozivom zatvor u zrak.

– Ne možeš gledati istovremeno na obje strane – napomene mu Shamrock. – Ustrijelit će te kroz prozor dok budeš branio vrata!

Freed pogleda prozor i opet opsuje. Zatim prijede pogledom po zatvorenicima Hyattu, Shamrocku i Maginnisu.

– Hoćete mi pomoći?

Shamrock je dugo šutio, kao da procjenjuje njihove šanse.

– Dobro, radije ću umrijeti s revolverom u ruci nego na vješalima – progovori napokon i ustane.

Freed odmah potraži ključeve i žurno otključa ćelije.

– Daj mi revolver – zatraži mirno Shamrock. Freed mu ga bez oklijevanja pruži. Mirno ga uzevši, Shamrock ustukne i uperi ga u njega. – Baš si naivan – reče mu, smiješeći se.

XVIII

Freed za tili čas spozna svoju pogrešku i, usprkos uperenom koltu, navali, ali ga Hyatt snažno udari iza uha tako da se stropoštao na pod. Razderavši mu košulju, svezali su ga i začepili mu usta, te ga zaključali u ćeliju.

– Odavde možemo izići samo na jedan način – prozbori Shamrock.

– Treba da uhvatimo Lobella i revolverom ga natjeramo da prizna istinu.

– Nekako sam uvjeren da on i nije u uredu – promrmlja Hyatt. – Ne znam to pouzdano, ali slutim.

– Znam gdje je – progunda Shamrock. – Na sastanku porote koja odlučuje o uzroku Gillespieove smrti. U toj su poroti ljudi koji nas žele vidjeti na vješalima. Kada dozna da se okupila svjetina, tobože će pokušati spriječiti linč. Neki će

pametnjaković uperiti u njega revolver i narediti mu da sjedne, a on će ga, dabome, poslušati i imati alibi.

– Kako da dopremo do njega? Ne možemo se maknuti odavde.

– Jedan čovjek bi mogao – izusti polako Shamrock. – Samo jedan. Ostala dvojica moraju biti ovdje i prihvatiti rizik. Tko će izaći? Ja predlažem Hyatta.

– Ne, ti ćeš izaći – reče Hyatt.

Shamrock im ukratko opiše svoju zamisao. Kad su stali svaki s jedne strane vrata, on udari snažno revolverskim drškom po željeznim vratima. Budući da se već pucalo, nisu ga u uredu odmah čuli. Morao je pokucati još nekoliko puta. Kad su se vrata otvorila, baci se odmah na čovjeka pred sobom. U uredu nije, nasreću, gorjelo nikakvo svjetlo. Sruši čovjeka na pod i udari ga revolverom, a u tom trenu jurnu kroz vrata Hyatt i Maginnis. Dječak je nosio fenjer.

– Ruke uvis! – vikne Hyatt.

Branitelji se okrenu, gundajući zbog svjetla iza sebe, i ugledaju upereno oružje. Među njima je bio Scott i gnjevno je opsovao.

– Bacite ovamo oružje, pa ću ugasiti fenjer – naredi Hyatt.

Scott se prvi odrekne oružja, jer je svjetlo izazvalo žešću paljbu s ulice. I ostali postupe poput njega. Hyatt ih potjera u kut i ugasi fenjer.

– Može li se izići odavde, Scotte?

– zapita u mraku Shamrock.

– Izrešetat će vas čim se pojavite – odgovori Scott i ogorčeno se nasmije. – Smjestili su se na krovovima s druge strane ulice i utvrdili u trgovinama. Nećete se maknuti nikamo odavde.

– Slušajte me pažljivo. Inače se nećete izvući živi odavde. Govorim

upravo vama, Scotte. Zavući ću se pod rebrasti pomični poklopac pisaćeg stola, te ga spustite preko mene. Razumijete? Prije toga ćemo izliti petrolej po podu i zapaliti ga. Ostat ćete svi unutra dok se vatra ne rasplamsa, a onda ćete vi, Scotte, prići vratima i mahnuti maramicom u znak predaje. Ovdje će već hućati vatra, pa neka se ostali sklo- ne u zatvor iza željeznih vrata. Mož- da ćete se malo opeći, Scotte, no i to je bolje nego da poginete. Zatvor neće planuti, jer je sagrađen od si- rove opeke. Kažite onima na ulici da su se zatvorska željezna vrata toliko zagrijala da se privremeno ne mogu otvoriti. Potom ih nagovo- rite da vam pomognu iznijeti pisaći stol. Recite im da su u njemu važni spisi, recite im bilo što, bitno je da ga odnesete na ulicu, što dalje od šerifskog ureda. Je li vam jasno?

– Prilično jasno.

– Zacijelo se pitate što namjera- vam, Scotte. Kazat ću vam. Uhvatit ću čovjeka koji može dokazati da smo nevini. Čim se ostali povuku u zatvor, Maginnis i Hyatt će im se predati. Ne možete ništa izgubiti, Scotte. Vaši će ljudi imati u svojim rukama Hyatta. Samo, ja ću dobiti priliku da dokažem našu nevi- nost.

– I priliku da pobjegnute.

– To je laž, Scotte – odvrati mir- no Shamrock. – Da sam htio po- bjeći i ostaviti Hyatta i Maginnisa na cjedilu, mogao sam već odav- no.

– Istina je – prizna Scott – U redu, pristajem.

Zavukavši se pod poklopac pisa- ćeg stola, Shamrock se morao skvrčiti jer je imao malo prostora. Držao je u ruci revolver i naslonio cijev na bravu koju će morati raz- nijeti metkom kako bi izašao, jer se poklopac zaključavao automatski.

Kad su se ostali povukli u zatvor, Scott polije petrolejom i pod i kre- sne šibicu. Budući da je zidove, pod i strop odavno osušilo sunce, vatra se rasplamsa u tren oka. Odškri- nuvši vrata, Scott je pokrio rukama lice znajući da mora izdržati što dulje. Već ga je gušio dim. Odjeća mu se nepodnošljivo zagrijala. Za- čuvši pucketanje stropnih greda, shvati da je vrijeme da izađe.

Izadi maramicu i, mašući njome, izađe. Dok je stajao na vanjskim stepenicama i kašljao, gomila mu se polako približavala preko ulice. Jedan od najsmjelijih htjede ući, ali mu Scott zakrči put.

– Ne ulazite! Unutra je pravi pa- kao!

– Što se dogodilo?

– Pao je na pod fenjer i razlio se petrolej.

– Gdje su ostali?

– Izginuli su – lagao je Scott. – Okrznuo me metak i onesvijestio, a kad sam došao k sebi, kuća je već gorjela.

– Gdje je Hyatt?

– Na sigurnom mjestu. Međutim, morate pričekati dok se ne ugasi vatra. Ne možete doprijeti do za- tvorskih vrata.

– Pričekat ćemo – progunda je- dan čovjek.

Iznenada se Scott okrene i uzbu- deno podigne ruke.

– Pisaći stol! – vikne. – U nje- mu su zaključani svi dokazi protiv Hyatta... ključevi, revolver...

– Baš nas briga! – nasmije se gnjevno jedan čovjek. – Nisu nam potrebni nikakvi dokazi.

– Budalo! – odbrusi mu odmah Scott. – Zar ne znaš da je guverner pomilovao Hyatta? Možda se pomi- ri s linčem ako bude vidio dokaze, ali će, ako ne bude nikakvih doka- za, uzvitlati veliku prašinu. Zagor-

čat će nam život. Ja idem unutra. Tko će mi se pridružiti?

Jave se dva dobrovoljca. Scott sveže maramicu preko lica i utrči u prostoriju. Opazi da je plamen već zahvatio rub pisaćeg stola i, napevši mišiće, povuče ga pola metra. Bojeći se vatre, dobrovoljci mu se napokon približe i pomognu. Kad su iznijeli stol na nogostup, pride još nekoliko ljudi, pa su ga zajedno odnijeli gotovo do bočne uličice.

Vidjevši da su svi ubrzo zaboravili stol i obraćaju pažnju samo požaru, Scott pokuca po stolu. Kad mu je Shamrock odgovorio, makne se ustranu. Odjekne prigušen hitac. Samo nekoliko osoba u zadnjem redu, uglavnom žene, pogleda prema stolu, ali nisu, budući da im je bila okrenuta stražnja strana, mogle opaziti ništa.

Poklopac se podigne i Shamrock se iskotrlja iz stola. Kašljući u zaklonu iza njega, hvatao je dah.

– Ne gledaju vas – reče Scott.

– Hvala lijepa – odvrati Shamrock.

– Idem s vama.

– Onda hajdemo.

Shamrock se uspravi i potrči prema uličici s druge strane. Scott ga je pratio u stopu. Kad su se našli u mračnoj uličici, Shamrock se zaputi ravno prema stražnjoj strani hotela.

– Pomozite mi da se popnem na ovaj krov – prozbori i pokaže na građevinu kraj hotela.

– Što ćete...?

– Ne pričajte, već radite!

Iako su mu šake bile opečene, Scott ih podmetne pod Shamrockovu nogu i pomogne mu da se popne. Potom se Shamrock sagne i, uhvativši ga za ruke, povuče ga uvis.

Prešavši desetak metara duž strane, popeli su se na isti način na kosi hotelski krov. Iznad njih je bio

prozor Gillespieove sobe. Šuljajući se prema njemu, Shamrock je lako mogao zamisliti što se zbiva unutra. Porota koja ocjenjuje uzroke bankarove smrti i koja želi linč, ne dopušta Lobellu da ode u svoj ured i spriječi rulju, a on se, tobože, ljuti zbog njihova postupka.

XIX

Lobell je sjedio na drugoj strani sobe, a kraj njega je na stolu gorjela petrolejka. Ljudi su se raspršili po sobi; onaj koji je sjedio na ležaju blizu Lobella držao je revolver, upečen u njega.

Uvlačeći se kroz prozor, Shamrock izvuče kolt.

– Baci oružje! – dovikne čovjeku na ležaju. Svi se u sobi trgnu. Kad je opazio da se revolver okreće prema njemu, opali. Revolver odleti čovjeku iz ruke i padne na pod. Tko se pomakne, dobit će metak – zaprijeti.

– Gle, gle – progovori ljubazno šerif. Lice mu je bilo staloženo, nimalo iznenađeno – Vraški si sklon ubijanju.

– Freed te izdao – reče podrugljivo Shamrock i korakne prema njemu. – Podmitio sam ga onom tisućom dolara koju si mi dao kao nagradu ako ubijem Hyatta. Scott je sve čuo.

Lobell ga je ispitivački promatrao.

– Zanima te što je ispričao? – nastavi ga izazivati Shamrock. – Opisao nam je kako si potaknuo svjetinu da linčuje starog Maginnisa pošto si ubio Dicka Hyata. Spomenuo je zlato koje je pronašao stari Maginnis, zlato zbog kojeg ste ga ubili ti i Gillespie. Pričao je o vodi s »Dvostrukog kara«, prijeko potrebnoj za ispiranje; zbog nje si ubio Dicka Hyatata i kradama sto-

ke upropastio ranč. Ispričao je da si ubio Gillespiea i svalio krivnju na Hyatta.

— Dokaži to! — progovori promuklo Lobell. Pokolebao se vidjevši da je sa Shamrockom došao Scott.

— Dokazat će sve Freed. Upravo ga sluša svjetina. Uskoro će te potražiti. Najpametnije ti je da podeš s nama. Neka čuju sve iz tvojih usta.

U tom se času začuju povici s ulice. Vjerojatno se urušio krov. Međutim, Gillespieov je prozor bio okrenut na suprotnu stranu tako da se nije mogla vidjeti vatra.

— Čuješ ih? — nasmije se Shamrock i mahne glavom.

Lobell iznenada sruši petrolejku sa stola, pa sobu ispuni mrak. Shamrock se baci na pod. U zid iza njega zabiju se tri Lobellova metka. U sobi nastane metež. Netko naleti na peć i sruši cijev za odvođenje dima.

Vidjevši sjenku kako iskače kroz prozor, Shamrock zaključa da je riječ o Lobellu i jurne za njim. Vidjevši ga kako se prebacuje preko sljemenjače, prozre njegovu namjeru. Šerif bi se htio po lažnom hotelskom pročelju spustiti do lažnog pročelja susjedne građevine, a odande će prilično lako skočiti na zemlju.

Kad je Lobell stigao do lažnog pročelja, jasno se ocrtavajući nasuprot rumenom svjetlu što je dopiralo s ulice, Shamrock se oporo nasmije. Budući da je izuo čizme, uspio mu se nečujno prišuljati. Odvajalo ih je samo šest-sedam metara.

— Potegni oružje — reče mu. — Stigao si do kraja puta!

Razjareno opsovavši, Lobell posegne za revolverom, no Shamrockova je šaka već sijevnula prema koricama. Izvuče kolt i opali.

Prvi metak pogodi Lobella u bok i napola ga okrene. Drugi ga prisili da ustukne jedan korak, no već je izvadio revolver i povlačio okidač. Treći ga otjera još jedan korak natraške, do ruba lažnog pročelja. Četvrti ga prebaci preko ruba. Dok je padao na ulicu, čuo se njegov prodirni krik.

Shamrock polako spremi kolt u korice, pride rubu krova i pogleda dolje. Lobell je ležao na nogostupu. Kraj njega je bilo nešto crno... možda nekakva kutija. Uokolo su se raspršili papiri.

Osjetivši da mu je nešto dotaknulo lakat, Shamrock se okrene i ugleda Scotta.

— Vidjeli ste sve? — zapita.

— Jesam.

— Vjerujete li mi sada?

— Vjerujem — odgovori Scott.

Kad su ponovo pogledali nogostup, upravo je iz hotela izjurio prvi porotnik i, ugledavši Lobella, zastao kao ukopan.

— Hajdemo — prozbori Shamrock. — Treba da još oslobodimo Hyatta i Maginnisa.

Oprezno se spustiše po krovu do strehe, odakle su mogli prijeći na susjednu kuću.

— Najbolje je da mi sada predate revolver — reče Scott kad su se našli na ulici.

Shamrock ga posluša. Kad su se približili, krug ljudi oko Lobella... uglavnom porotnici što su dojurili po stepenicama... otvori se i propusti ih. Shamrock pogleda kutiju. Iz nje su se raspršile novčanice poput jesenjeg lišća.

Scott klekne i pregleda ih, zatim uzme snop novčanica što su se zadržale još u kutiji. One na dnu bijahu osmudene. Okrenuvši kutiju, Scott zapazi da je caklina na dnu spržena.

— To je novac iz banke — progovori on i pogleda Shamrocka.

– Da – potvrdi Shamrock bezbojnim glasom.

– Je li itko od vas – obrati se Scott ljudima oko sebe i polako uspravi – čuo kako je u sobi zazveketala peć?

Nekoliko ih kimne.

– Kutija je bila skrivena u peći – nastavi Scott. – Očito je Lobell ubio Gillespiea i opljačkao banku, potom se vratio i sakrio plijen u peć... ondje gdje ga nitko neće potražiti. – Pogleda Lobella, zatim gomilu. – Je li vam jasno što smo umalo učinili? – Ne pričekavši odgovor, uzvikne: – Ona dvojica u zatvoru, Maginnis i Hyatt, potpuno su nevini! Hajdemo!

XX

Scott se obrati svjetini koja je još gledala požar. Ispriča kako je šerif bijegom priznao krivnju i kako je kod njega pronađen ukraden novac.

Kad se, stojeći kraj ugla, uvjerio da će se građani smiriti i opametiti, Shamrock krene prema staji i priljubi se uza zid trgovine.

Iz gomile se prvi izdvoji Harmer i zaputi prema konjušnici.

– Hoćeš da te linčuju? – progovori Shamrock i izađe iz sjene, s revolverom u ruci.

– Ne govori ništa! – zamoli promuklo Harmer i osvrne se prema svjetini. – Otići ću odavde... bilo kamo.

Shamrock ga razoruža, te se povuče s njim u sjenu.

Potom dode George. Čim je izašao iz gomile, potrčao je prema staji, ali ga zaustavi Shamrockov glas.

– Čekaj malo, druškane.

George zastane kao ukopan.

– Hoćeš da te ja šcepam ili rulja? – zapita Shamrock.

– Predajem se – reče odmah George. – Samo me nemoj prepustiti gomili!

– Dodi ovamo. – Shamrock ga razoruža, zatim su gledali okupljene građane i slušali što se govori. Raspoloženje se vidljivo mijenjalo. Naposljetku se začuju pljesak i klicanje. Scott i Nancy su, očito, uspjeli uvjeriti ljude u istinitost svojih riječi.

– Kaži nekom od onih dječaka na rubu gomile neka dovede Scotta u hotel – obrati se Shamrock Harmeru.

– Što onda ako me... – započne Harmer, ali ga Shamrock gurne revolverskom cijevi i natjera da krene. Kad se Harmer vratio, Shamrock reče: – Hajdemo u hotel.

– Pa, vidjet će nas! – uznemiri se Harmer.

– Ako nas opaze, bit će gusto, ali ne vjerujem da će nas vidjeti. Gledaju zatvor i očekuju da se pojave Hyatt i Maginnis. Krenite! Ići ću za vama. Okanite se bilo kakvih budalaština.

Dok su zaobilazili gomilu, nitko se nije osvrnuo prema njima. Svi su gledali kako se razgrće zgarište i krči put prema željeznim vratima, još prilično užarenima.

Ušavši u hotel, Shamrock sjedne u naslonjač u predvorju i mahne Georgeu i Harmeru neka mu sjednu sučelice. Tada smota cigaretu i, zadovoljno uzdahnuvši, zapuši.

Scott ne dode sâm. S njim su bili Hyatt, Maginnis, Nancy i desetak starijih rančera. Osmjehne se ugleđavši Harmera i Georgea.

– Evo, njih dvojica će ispričati sve što vas zanima – reče Shamrock i ustane. – Ja vam više nisam potreban.

Scott mu položi ruku na rame i prisili ga blago, ali odlučno da ponovo sjedne. Ostali posjedaju oko njih. Shamrock ih je znatiželjno pogledavao jednog po jednog.

VIA

LASO

EVA

erotika

SUPERSTRIP

Tom i Jerry

M

SIRIUS

MAGAZIN

erotika

Svaki
tjedan

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svakog
13. u mjesecu

Svakog
5. u mjesecu

Izlazi
povremeno

Svaki mjesec

– Ovo je važan sastanak najutjecajnijih rančera iz okruga Jicarilla, Irlande – započne Scott. – Govorit ću u njihovo ime. – Pogleda Hyatta. – Bili smo velike budale, Mayo. Svi. Sada smo uz tebe. – Iznenada se okrene prema Shamrocku. – Htjeli bismo da budeš šerif do kraja Lobellova mandata... a nadamo se da ćeš se poslije prihvatiti ponovo tog posla.

Shamrock strese glavom i smeteno se promeškolji.

– Prihvaćaš li?

– Hvala, radije ne bih – odgovori Shamrock.

– Zašto?

– Ne mogu.

– Zašto ne možeš?

– Jednostavno, ne mogu... to je sve. Večeras krećem na put.

– Ne možeš zbog onog maršala iz Montane? – zapita iznenada Scott. Shamrock oprezno pogleda skupinu oko sebe i napokon kimne.

– Je li borba bila poštena?

– Varao me na kartama, a kad sam ga uhvatio, optužio je mene da varam i posegnuo za revolverom.

– Je li bilo kakvih svjedoka?

– Mnogo.

– Zašto si, onda, pobjegao? – Scott se namršti.

– Dojadio mi je već taj gradić – odgovori Shamrock. – Htio sam krenuti u nove krajeve. Nisam želio ostati i istjerivati pravdu.

– Mogli bismo zamoliti guvernera neka ne prihvati nalog o izručenju dok se ne saslušaju svi svjedoci i zabilježe njihovi iskazi, nije li tako? – obrati se Scott ljudima oko sebe. – Ne zaboravite, riječ je o gradskom maršalu, pa se neće uplesti savezne vlasti.

– On je bio pomoćnik saveznog maršala – napomene Shamrock.

– Tko je to rekao? – upita Scott.

– Lobell.

– Dakle, jedino u to nisi posumnjao, Irlande – nasmije se tiho Scott. – Imao je u ladici pisaćeg stola tjeralicu. Na njoj se nudi tisuću dolara za tebe. Ubio si gradskog maršala.

Shamrock promrsi kletvu.

– Nećemo dopustiti da nas takva lažna optužba liši šerifa – nastavi Scott. – Ovo što smo doživjeli naučilo nas je pameti. Odsad ćemo pripaziti kakve šerife bирамо. Hoćeš li prihvatiti položaj?

– Platite mu koliko zatraži – javi se jedan rančer. – Neka postavi svoje uvjete.

– Najpametnij ti je, sinko, da prihvatiš posao – progovori drugi. – Svidjeli su nam se tvoji postupci. – Nasmije se i okrene prema ostalima. – Ako nas odbiješ, poslat ćemo te u Montanu, pa se koprcaj ondje.

Shamrock pogleda Hyatta i Nancy. Oboje mu kimnuše, nagovarajući ga.

– Ne znate ništa o meni – pri govori.

– Znamo sasvim dovoljno – reče Scott. – Prihvaćaš li?

– Dobro, prihvaćam... ali ću najprije otići u Montanu i sprati ljagu sa svog imena.

– Dobro – izusti Scott, dižući se. Tutne mu nešto u šaku... šerifsku zvijezdu. – Ponesi to sa sobom, šerife.

Shamrockova je prva dužnost bila da zatvori Freeda, Harmera i Georgea. Maginnis i Hyatt podoše s njim. Gomila se već razišla.

– Hajdemo na večeru – reče Hyatt kad su zatvorili željezna vrata. – Nancy je naručila u hotelu jelo.

– Idite, a ja ću najprije pogledati sivca – odvrati Shamrock. – Pridružiti ću vam se poslije.

Zaputivši se prema staji, opipavao je zvijezdu u džepu. Neuništivi mu je pesimizam govorio da neće uspjeti.

Zamišljeno uđe u staju. Unutra je gorio fenjer. Pride sivčevu odjeljku. Kad je koraknuo u nj, zapazi nekakvo micanje kraj sivčeve glave.

– Tko je to?

– Nancy. – Ona izade i pruži mu papirić. – Pregledala sam Lobellovu kutiju i pronašla ovo.

– Što je to?

– Karta Leeova nalazišta.

Shamrock šutke uzme papir i spremi ga u džep, svjestan da ga Nancy netremice promatra.

– Koliko će vam trebati vremena za putovanje u Montanu? – zapita ona.

– Mjesec dana, šest tjedana.

– Uvjerena sam da će se sve izvršiti dobro.

– Zaista? Kad bih, barem, i ja bio tako siguran. Zbog čega ste uvjereni?

– Zbog raznih razloga. Naprimjer, vašeg lica.

– Kakve ima veze s tim moje lice? – Shamrock se namršti.

– Kada ste dojahali ovamo, lice vam je bilo tako izazovno da se svatko morao razbjesnjeti čim bi ga pogledao. Više nije takvo.

– Hm, lice mi neće pomoći, promijenilo se ili ne.

– Pomoći će vam nešto drugo – reče mekim glasom Nancy. – Jeste li ikada imali iza sebe ljude?

– Mnogo puta – odgovori kiselo Shamrock. – Progonili su me.

– Nancy se nasmije.

– Nisam na to mislila. Da li su ljudi ikada bili prijateljski raspoloženi prema vama?

– Nisu.

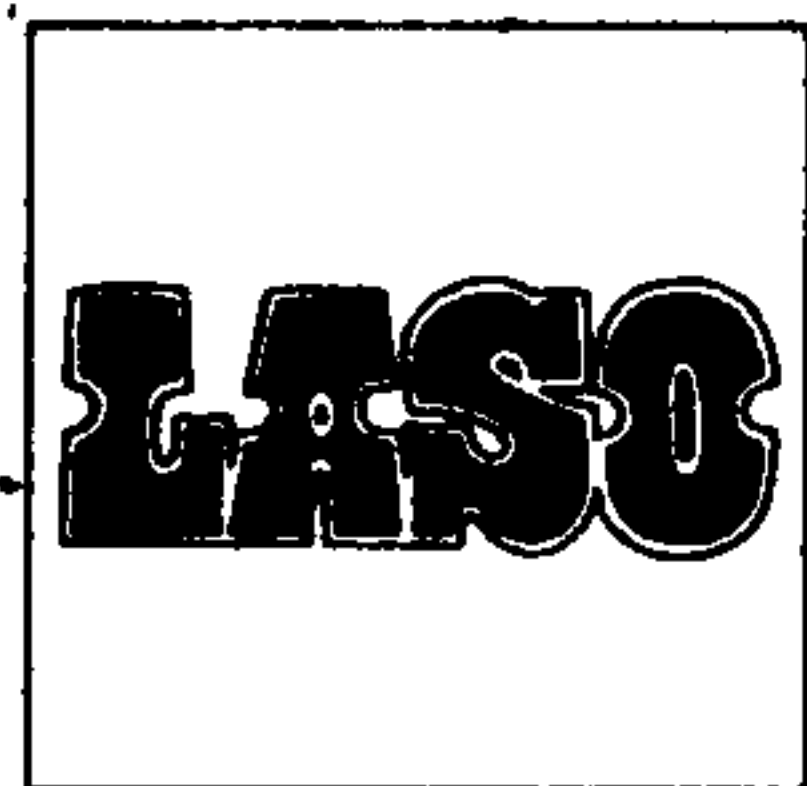
– Sada jesu.

– Samo muškarci? – zapita Shamrock.

– Razgovarat ćemo o tom kad se vratite iz Montane.

U pripremi:

Rolf Shark
BLAGO KOMANČA

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 14.040 d, a za šest mjeseci 7.020 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO). Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-25731-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRO).

Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 300.000 d, C/b stranica 200.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza Odlukom Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI. 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

Tatice, tatice!!!
Tebi – »Laso«
Djeci – »Tom i Jerry«!

